LA PLECAREA LUI HORIA STAMATU

—Ion HALMAGHI—

pe tărâmul celălalt, în "imperiu", cum i-a plăcut lui să spună, nu atât metaforic, cât mai de grabă în noima autentică a Logosului românesc, cultura română din exil pierde un poet adevărat, un gazetar luminat și luminător, un creator autentic și un suflet îndrăgostit de ființa, gândul și fapta românească. Trebuia să vină la Centenarul Eminescu dela Paris, pentru care pregătise o adevărată bijuterie de omagiu a marelui poet, vorbind despre "sentimentul de pietate" din opera lui Eminescu. Boala de inimă care-l pândea de multă vreme, nu i-a îngăduit să ajungă la Paris. Si, în ziua de 8 Iulie a luat drumul înălțimilor, să ajungă la cina de taină, cu ai săi, cu cei din generația lui, printre care și el a fost un visător iremediabil al unui destin strălucit românesc.

L-am cunoscut prin 1937, în revărsarea intelectuală a unei generații, încărcată de fiorii creației și ai plămădirii unei țări, culturi și spiritualități noi, care să legitimeze trecutul glorios al unei tradiții milenare de existență națională daco-romană.

Horia Stamatu făcea parte din grupul "Vremea", care pe atunci întrunea în redacția ei, talente scriitoricești tinere, dar tumultuoase și bine orientate în spațiul cultural românesc: Arșavir Acterian, Ion Anestin, Cristofor Dancu, Mircea Eliade, Mircea Streinul, Traian Herseni, Victor Gârniceanu, Ernest Bernea, Ion Ionică, D. Amzăr, Stefan Ion Gheorghe, Gabriel Bălănescu, Pavel Costin Deleanu, Sandu Tudor, Dan Botta, Vintilă Horia, Ion Cornea, Horia Nițulescu, Constantin Fântânaru, G. Racoveanu, Axente Sever Popovici, Nicolae Roșu, Radu Gyr, Petru Manoliu, Constantin Noica, Mircea Vulcănescu.

Revista aceasta săptămânală se găsea într'o frumoasă și cavalerească competiție românească cu alte reviste tinerești, în care "fierbea mustul" tinereții din vremea aceea, "Universul Literar", "Rânduiala", "Iconar", "Sfarmă Piatră", "Azi", "Curentul Literar", "Mesterul Manole", "Ideea Românească", "Vestitorii", "Familia", "Insemnări Sociologice", "Pagini Literare", care alături de "Gândirea" și de ziarele "Cuvântul", "Buna Vestire" și "Credința" dezbăteau cu acerbicie și tinctură românească ideile și creațiile contemporane, atât din cultura românească cât și pe acele din cultura europeană, în deosebi franceză.

In acea epocă, cărțile de limbă franceză, care veneau cu duiumul pe marginile Dâmboviței, erau recenzate și supuse ochiului critic, în revistele românești, cu mult înaintea celor tipărite în Franța.

Dar, dincolo de faptele de cultură, tineretul român era însetat de o mare "căutare de sine", și dorea să deschidă noi orinzonturi pentru existența românească și asigure o împlinire interioară a personalității lor, nu să facă exhibiționism literar și retorică sterilă. Horia Stamatu s'a rânduit printre acești tineri talentați și slujitori jertfelnici ai unui ideal curat românesc. El a fost contemporan cu generația sa, în mod lucid și cu clarități cristaline în scrisul lui, după ce a trecut de epoca capriciilor de adolescent și a depășit artificialitatea căutată într'un ermetism rigid, care era la modă,

Continuare în pag.4

ISSN
0705-8365

Prețul unui abonamet anual
25$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 14 Nr. 160 -AUGUST 1989- PUBLICAȚIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAȘU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

REVIRIMENTUL BUSH

Plecarea lui Reagan și venirea lui Bush a dus la semnul de întrebare: cum va evolua cu noul președinte politica Americii față de Rusia Sovietică? Si pentrucă în ceea ce privește acest capitol Bush și-a început **președinția** cu o pasivitate pusă într'o tăcere de câteva luni, el a început să fie blamat și dintr'o parte și dintr'alta că-i pasiv și **ineficace** în fața activei campanii politice de dezarmare și destindere a lui Gorbaciov.

Dificil de dat seama că tăcerea lui Bush a fost în fond o tăcere activă. Ea a fost timpul de care el a avut lipsă pentru a coace în creierul lui o nouă politică de voință, ca expresie de renaștere a voinței istorice americane. In conformitate cu această voință - dacă Gorbaciov gândește și acționează rusește - Bush nu poate gândi și acționa decât americănește, ca o contra-parte a lumii libere. Si chintesența gândirii americane este, să fi angajat în chip permanent pentru un "dream", un ideal. **Iar această chintesență, a copilului bătrânei Europe, aplicată la situația politică** de azi, nu poate arăta decât într'un singur fel: fără un reviriment mai profund al voinței ei istorice idealiste, America nu mai e America. In această perspectivă își vede Bush **misiunea** lui vis-à-vis de imperialismul ideologic al Rusiei **Sovietice**, de care sunt legate mari și acute probleme între care și cea capitală a țării românești.

Din păcate un asemenea reviriment, în idealism, în politică, nu găsește la "mama" Europă -ne referim la cea liberă - nici corespondență și **nici** cel puțin suficientă înțelegere. Din nefericire, acest lucru e demonstrat de faptul că în ceea ce privește capitolul soluționării problemelor **politice** cu Rusia, importanți inși din politica europeană a Alianței Atlantice gândesc mai mult ruso-sovietic decât europenește. In chip **specific, e vorba de problemele create de Yalta cu țările** din Răsăritul Europei, puse sub sclavaj comunist; de problemele care au dus la războiul rece, cu tensiunile dintre Occident și Rusia Sovietică dela cel de al doilea război mondial și până în prezent.

Gândirea rusească a unor asemenea inși, politicieni europeni, a dus, recent, la ceva consternant. Cu toate că problema Răsăritului Europei teritorial e în primul rând o problemă europeană, niciodată țările europene din Alianța Atlantică n'au exercitat o presiune mai mare asupra Americii ca în ultimul timp, ca să ter-

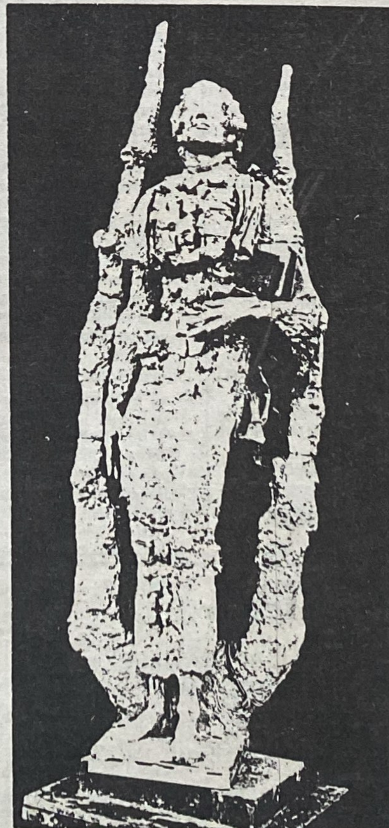
Continuare în pag. 3

CHIPUL LUI MIHAIL EMINESCU ÎN VIZIUNEA SCULPTORULUI ION VLAD

—Pavel CHIHAIA—

Chipul în bronz al lui **Mihail** Eminescu, lăsat posterității de către exilul românesc, care a comemorat în luna Iunie a anului acestuia, la Paris, o sută de ani dela moartea poetului, este opera lui Ion Vlad.

Despre "Orfeu", realizat de Ion Vlad în 1986, scriam: "Nu știm ce să admirăm mai întâi la această operă pe care o considerăm o excepțională realizare: acest trup ciudat, din plinuri **sfâșiate** și goluri expresive, acest amestec de cântec tăcut și liniște disperată, acest aed care își istovește viața cu bucuria de a risipi în juru-i frumusețea"...Iar despre "Crucificare", menționam în aceeași prezentare din 1986: "**Brațele** întinse ale Fiului Omului și capul plecat pe umărul drept seamănă cu reprezentările obișnuite. Dar trupul, printr'o originală succesiune de plinuri și goluri, își pierde materialitatea. Dela colobium spre pământ, trupul se prelinge, se desface, se divide într'o repetiție a picioarelor de sub eșarfa prinsă într'o parte, tot mai subțiri și topite în moarte ca niște stalactite. Privit de jos în sus, întregul trup pare a trece prin diferite faze de imponderabilitate în zborul său spre absolut. Este Iisus și Sfântul Duh, părăsind

treptat ceea ce aparține lumii văzute, prin puterea **aripilor**, zvâncnind în cercuri tot mai pure. Sculptura lui Ion Vlad amintește **de sacrificiul ciocârliei lui** Shelley, care își pierde viața **pentru întâlnirea cu soarele** adevărului etern". (Curentul, Nr. 5987).

Si comisia care și-a propus să însemneze comemorarea din acest an cu un chip de bronz al poetului, în primul rând Aureliu Răuță, inițiatorul acestei nobile manifestații, s'a oprit la sculptorul Ion Vlad, purtătorul unei "flacări vii care îi animează **sculptura**" (Ionel Jianu, Les **artists** roumains en Occident), considerat cel mai indicat să realizeze acest monument.

Proiectarea acestei statui i-a fost o grea povară lui Ion Vlad, care și-a propus, desigur, să găsească compoziția cea mai expresivă pentru geniul marelui poet. Nu s'a gândit nici o clipă să îl reprezinte fotografic, astfel cum a fost înfățișat uneori (și cum, poate, unii ar dori să îl vadă). Ca artist autentic, urmându-și doar lumina inspirației, Ion Vlad a exprimat ceea ce i s'a părut a se apropia de însăși semnificația existenței poetului. In portretele executate de-a lungul admirabilei sale cariere - al cărei martor am avut **privilegiul de a fi - el nu a** recurs niciodată la imagini de epocă. De fapt, Ion Vlad nu a urmărit să ne înfățișeze numai pe omul Eminescu, ci întreaga realitate care a purtat acest

Continuare în pag.4

editorial

TRĂDAREA INTELECTUALILOR

Despre intelectuali s'a scris în toate perioadele de istorie modernă, europeană și românească. S'a scris despre rolul lor în societate, despre diferența între ei și celelalte categorii, despre semnificația existenței lor, ca luminători și îndrumători ai grupului căruia aparțin; despre izolarea lor, și chiar despre trădarea lor. Căci, dacă societatea nu a înțeles totdeauna activitățile intelectualilor, nici intelectualii nu au fost totdeauna "între ai lor", nu s'au integrat întotdeauna în frământările și dezbaterile poporului sau generației lor, și nu au devenit ceea ce le revenea, ca imperativ moral, îndrumători și purtători de lumină. S'au retras în izolare sau reocupări de interes pur personal, care n'aveau nimic de a face cu formația socială, etică, etc., căreia îi aparțineau.

Acest proces de izolare, de depărtare de magma lor firească, națională, se poate vedea cu multă claritate și în exilul românesc de azi. Dacă există un mare număr de intelectuali, care se afirmă pe linia intereselor naționale și sunt creatori de valori în cadrul culturii, se poate afirma tot așa de limpede că sunt mulți intelectuali români care nu au nici un fel de contingență cu tensiunea românească a exilului, a culturii românești din exil. Totul se poate explica în forme multiple și variate, dar există la toți un numitor comun: acești intelectuali (sau pretinși intelectuali) au trădat propria lor comunitate etnică, s'au îndepărtat de ea și, uneori, au creat dificultăți în fața aspirațiilor acestei comunități, dacă nu au făcut o opoziție sistematică.

Ei nu sunt prezenți în eforturile și confruntările comunităților românești, nu susțin interesele naționale, nu promovează valorile românești, nu cred în idealurile poporului român, și le este rușine de însuși numele de Român.

Pe mulți din aceștia, nici măcar nu-i putem lua în seamă, căci, ei nu pot aduce nici un fel de contribuție pentru cultura românească, ei se găsesc la marginile intelectualității.

Alții, însă, devin periculoși căci datorită împrejurărilor s'au așezat în poziție de conducere în comunitățile românești, în mod ilegitim, pentrucă ei nu au nici o legătură sufletească, culturală sau etnică cu tendințele și existența acestor comunități. Acești intelectuali nu promovează, nu ajută la dezvoltarea progresivă, pe linie națională a acestor comunități. Ei frânează, din interior, manifestările naționale ale comunităților. Ei sunt o piedică în calea lor, nu o forță dinamică, creatoare și etică. Si, asta, înseamnează trădare. Trădare a cauzelor românești.

Există doctori în comunitățile românești din exil, care nu susțin nici o cauză românească, nici moral nici material, care nu plătesc măcar un singur abonament la un ziar sau o revistă românească.

Există preoți care privesc manifestările naționale ca un impediment pentru parohiile lor.

Există scriitori care fac din scrisul românesc simple exhibiții intelectuale, fără nici o tangență cu substanța și valorile românești, pe problemele culturii românești. Se mențin în cotidianul vulgar și irelevant, nu în miezul problematicei românești.

De asemenea, celelalte sectoare ale intelectualilor români, profesori, avocați, ingineri, etc., sunt alcătuite și populate cu mulți dintre aceia care sunt complet dezinteresați sau chiar ostili, într'o formă sau alta orientărilor românești, din anumite comunități sau asociații.

Adevărata misiune a intelectualilor este participare, îndrumare și luminare a comunităților naționale, din care fac parte. Actul de izolare, ne-participare sau ostilitate este un act de trădare, și noi suntem obligați moral să-l înregistrăm ca atare, căci între timp, acei curați la suflet și dedicați luptei naționale, nu se opresc din drumul lor de sacrificiu, prezență și participare la marea tensiune spirituală a exilului.

George BĂLAȘU

CONGRESUL EPISCOPIEI ORTODOXE ROMÂNE DIN AMERICA CERE PREȘEDINTELUI BUSH O POLITICĂ ADECVATĂ FAȚĂ DE ROMÂNIA

Domnule Președinte,

Episcopia Ortodoxă Română din America, întrunindu-se în weekendul dela 4 Iulie a.c. în al 57-lea Congres Bisericesc, la Vatra Românească, Grass Lake, Michigan, sub **președinția Prea Sfințitului Nathanael**, Episcop de Detroit, al Bisericii Ortodoxe din America, cu delegați din toată America și Canada, Vă salută cu sincere doriri de bine, putere și înțelepciune ca să conduceți națiunea noastră, prin anii grei de încercare ce ne stau înainte.

In jurul lumii, popoare înrobite, care de zeci de ani sunt oprimate de împilătoarele regimuri comuniste se luptă cu forțe inegale, ca să se elibereze de conducerea despotică impusă lor și menținută cu forța militară.

Studenții curajoși și plini de eroism din China, clasa muncitoare din Polonia, mândrele popoare din Tările Baltice își cer înapoi drepturile la libertatea de care noi, în această țară binecuvântată, ne bucurăm, o iubim și o apărăm.

Domnule Președinte,

Inimile noastre se unesc cu acelea ale milioanelor și milioanelor de cetățeni ai lumii care veghează, se roagă și muncesc pentru înflorirea libertăților tuturor popoarelor din lume. Citim și putem să aducem mărturii vizuale despre actele lor de sacrificiu pentru redobândirea libertății. De asemenea, Vă putem aduce mărturii despre frații și surorile noastre din Republica Socialistă România, care de **aproape** 50 de ani se luptă din greu să se elibereze de opresiunea împilătorului regim comunist.

Inconjurat din toate părțile de alte țări comuniste, fără nici o fereastră către Apus, acest vechi popor latin este supus la o sistematică distrugere materială, intelectuală și spirituală de un guvern, care intenționează să remodeleze pe om, după chipul și asemănarea sa, impunându-i o existență subumană.

Domnule Președinte,

Două luni înainte de acest 4 Iulie, adică în Mai, ați primit o scrisoare semnată de cel puțin 119 membri ai Congresului. In acea scrisoare, sunteți rugat in**sistent ca să adoptați o nouă politică față de guvernul din România, atrăgându**-i serios atenția asupra mult cunoscutelor abuzuri și încălcări ale drepturilor omului. Acum vocea noastră mică a căpătat putere!

O sută și nouăsprezece reprezentanți liberi aleși ai Națiunii Americane au recunoscut în mod public **ororile din România comunistă. De asemenea** șase dintre cei mai însemnați și activi membri ai Partidului Comunist Român și-au ridicat vocile **și au protestat în scris contra** lui **Ceaușescu** și a metodelor de distrugere a propriului lui popor. Acum, vocea noastră mică de protest a fost întărită cu mai mulți martori ai adevărului!

Bisericile în care bunicii și părinții noștri au fost botezați și căsătoriți, cimitirele în care mulți din ei se odihnesc, chiar și casele, în care familiile noastre s'au născut și au trăit, de generații, sunt în mod sistematic rase de pe pământ, iar suferința oamenilor este de nedescris.

Dacă ceea ce se întâmplă azi în România, s'ar întâmpla în Anglia, Irlanda, Franța, Germania, Italia sau Tările Nordice, strigătele de revoltă ar fi asurzitoare. Ne bucură, totuși, că aliații noștri din Europa au întrerupt tăcerea și au luat puternice măsuri de protest.

Domnule Președinte Bush,

Comunitatea Română - Americană nu este mare, și nici bogată nu este. Nu are o puternică influență politică și nici interese speciale nu are. Românii americani își văd de familiile și copiii lor; sunt **niște** cetățeni pașnici care fac pe conducătorii politici să fie fericiți în guvernarea lor.

Suntem prezenți în lumea nouă din timpurile coloniale, însă într'un număr restrâns. Talentele și eforturile noastre s'au **făcut simțite în ultimii** o sută de ani. Nu permiteți, Domnule Președinte, ca acest pașnic și liniștit popor să sufere din cauza aparentei lipse de însemnătate politică. Noi apărăm aici cauza a 23,000,000 de milioane de Români, care mai există încă, dincolo de nepătrunsa Cortină de fier. Ei nu vor să emigreze, pentrucă își iubesc țara în care s'au născut; însă nu au pe nimeni să vorbească pentru ei împotriva acestor radicale măsuri de exterminare, decât vocea persistentă a noastră, a celor din lumea liberă.

Ca și cei 119 Membri ai Congresului, Vă rugăm și noi insitent pentru mai multă acțiune! Politica trecută a guvernului nostru față de România trebuește schimbată, ca să se potrivească realităților de astăzi.

Fie ca America să-și reia rolul de conducătoare și apărătoare a democrației tuturor popoarelor' Dar, mai ales, în momentul de față, Vă rugăm, Domnule Președinte, pentru România!

Cu respect și mari speranțe,

NATHANAEL

Episcop al Episcopiei Ortodoxe Române din America
Președinte al Congresului Bisericesc.

CĂTRE REDACȚIE

*GELSENKIRCHEN, GERMANIA DE VEST - Mă numesc Deac Isidor Doru, original din Cluj-Napoca, România și mă aflu în RFG de circa 6 luni. Am trecut prin Ungaria, unde am stat două luni. Drumul din România în RFG a fost greu și cu primejdii mari. V'aș ruga să-mi acordați un interviu sau posibilitatea să vă trimit un articol, în legătură cu cele ce se petrec în Ungaria cu refugiații români. Cunosc aceste lucruri, din cauză că vorbind ungurește, am fost de mai multe ori, cu Românii în fața autorităților maghiare, ca translator.

Ar fi multe de spus, lucruri care ar trebui cunoscute și de către Dvs. și de către alți Români din alte țări, care cred că este așa de bine în Ungaria. Mai mult, Ungurii caută să susțină că ei dau tot concursul refugiaților români, pentru ca să-și rezolve problemele lor în vederea plecării în alte țări din Occident.

Consider că un asemenea material ar mai putea întocmi și trimite și alți refugiați români care acum se află în diferite țări occidentale, dar care nu sunt într'un fel sau altul mobilizați în această direcție.

Isidor Doru DEAC

*TUCSON, ARIZONA, USA - Pe această cale doresc să vă mulțumesc pentru faptul că mi-ați acordat acest abonament la "Cuvântul Românesc", gratuit. Mă bucur

Doresc de asemenea să vă informez că în viitor dacă veți organiza anumite festivaluri, m'aș bucura să pot prezenta recitaluri din repertoriul italian, german si lieduri de George Enescu. Am părăsit țara în 1986 în timpul unui turneu artistic efectual de corul Filarmonicii de Stat din Cluj, în Sudul Italiei. Eram student la Conservatorul "George Dima". Ajungând în SUA am obținut o bursă în Arizona unde voi termina studiile în 1991. Vă trimit mici reportaje din ziarele de aici unde am și un contract cu Compania de Operă.

Cu stimă și respect,

Emil CRISTESCU

*ATENA, GRECIA - Dl. Radu Emanoil Ionescu a avut bunăvoința să se ocupe de scrisul meu, formulând, în baza unui decupaj din articolul meu "Refuzul lui E.M. Cioran" publicat în C.R. pe luna Februarie a.c., **o serie de obiecții și critici pe care le publică în** numărul C.R. de pe Iunie a.c. Aceste obiecții și critici sunt numai aparent și parțial întemeiate, pentrucă:

1. Eu nu am spus că stelele sunt egale ca mărime și strălucire. Citatul dat vrea să ilustreze forța creatoare irepresibilă a neamului românesc. Nici un moment nu mi-am propus să fac ierarhizări sau clasificări.

2. A spune că Nicolae Labiș bea pentrucă avea câștiguri mari, este mai mult decât naiv. A se trata **beția lui M. Labiș sau Nichita Stănescu de pe poziții pur pedagogice, este ceva întristător.**

3. Un articol de ziar nu este o lucrare de seminar, unde se scoate fișierul și se umple spațiul cu nume de autori și date bio-bibliografice, ci o luare de poziție pe baza unui eveniment curent. Si el se redactează pe firul de gândire și de documentare pe care-l are autorul la modul general. De aceea pe grecește la ziare li se spune "efimiride".

4. A susține că nu e recomandabil să ne pronunțăm asupra autorilor contemporani, nouă, este de-a dreptul inedit.

5. Cu intenție dau textelor mele avânt militant, pentrucă mă preocupă în cel mai înalt grad, mobilizarea cititorului și adeziunea lui la datele și faptele curente, comentate.

Nu scriu pentru a mi se citi numele (folosesc deseori pseudonime), ci pentru a răspândi idei; idei care să ne scoată din vegetare.

Mulțumesc Dlui Radu-Emanoil Ionescu că mi-a **prilejuit această mică polemică.**

Constantin Macri

RFDACȚIA ZIARULUI NU ÎMPĂRTĂȘEȘTE ÎNTOTDEAUNA IDEILE ȘI PUNCTELE DE VEDERE ALE COLABORATORILOR DIN ARTICOLELE SEMNATE.

PENTRU CITITORII DIN AUSTRALIA

In urma scrisorilor primite dela mare parte a abonaților noștri din Australia, în ce privește primirea ziarului cu o întârziere de câteva luni, anunțăm că cei ce doresc să primească ziarul cu poșta aeriană sunt rugați să trimită diferența de $20,00 pentru expediție, cu mențiunea "pentru poșta aeriană". Costul abonamentului pe un an pentru Australia, expediat prin poșta aeriană, devine $45,00.

Second Class Mail Registration Number 4133

GERMANIA, GORBACIOV ȘI ESTUL EUROPEI

George BĂLTEAN

Singura țară europeană care este dezmembrată între cele două părți ale Europei - Estul și Vestul - este Germania. Ea este împărțită în Republica Federală Germania (RFG) în Vest și RDG în Est. Prin aceasta am putea spune că RFG este singurul stat din Vest care are interes direct de eliberare a Estului Europei de sub comunism. Dacă nu ar fi RFG, nici o țară din Vest nu ar fi direct interesată de soarta popoarelor noastre.

Germanii din Vest și, în special, politicienii realiști, văd rezolvarea reunificării Germaniei doar ca un rezultat al soluției globale al eliberării întregului Est **european.** Până acum a fost exclusă posibilitatea unei soluții separate germane. Rușii au oferit și continuă să ofere însă o soluție separată germană, prin neutralizarea întregii Germanii, adică prin ruperea Germaniei de Vest (RFG)de NATO și comunitatea europeană, și unificarea ei pe baze neutrale cu RDG. Conducătorii RDG sunt mai clari în declarații și afirmă că doar atunci când întreaga Germanie va deveni socialistă (comunistă) ar fi posibilă unificarea ei.

Soluția ruso-RDG este de-la început indiscutabilă. RFG **aparține** pentru totdeauna Vestului și alianței atlantice. Singura soluție rămâne soluția globală, eliberarea întregului Est european și apoi, **unificarea Germaniei ca** stat democrat.

Gorbaciov desfășoară o puternică campanie de apropiere de RFG. Propaganda rusească este puternică în RFG, iar relațiile ruso-germane sunt cultivate cu abilitate. Pentru Gorbaciov Germania este cel mai important factor economic și politic din Vestul **Europei.** RFG este o țară cu înaltă tehnică, a doua putere economică a lumii și prima țară exportatoare din lume. In plus, are poziție de frontieră cu Estul și este cea mai apropiată țară de Rusia din țările industriale avansate. **Gorbaciov** urmărește două ținte dintr'o lovitură: să primească tehnologie din RFG și să slăbească Vestul. Jocul lui Gorbaciov este facilitat de cartea germană pe care el o deține și pe care știe să o folosească foarte bine.

Perestroika și Glasnost crează posibilitatea unei colaborări economice ruso-germane, în care și o colaborare politică este în **proiect. Moscova refuză însă** discutarea zidului din Berlin, iar unificarea Germaniei este lăsată istoriei să decidă "peste 100 de ani" după cum s'a exprimat Gorbaciov.

Intre 12 și 15 Iunie 1989 Gorbaciov a vizitat RFG. Lui i s'a făcut o primire unică la Bonn. S'a scandat "Gorbi, Gorbi" ca pe vremuri "Stalin, Stalin" la Moscova. O euforie de neînțeles a cuprins publicul german. Pentru el Gorbaciov este cel mai mare politician al lumii, cel mai de încredere, cel mai frumos, cel mai cumsecade, cel mai nemaipomenit....

Toate sondările de opinie îl ridică pe Gorbaciov pe culmi, îl plasează pe Președintele american Bush undeva cu o treime mai jos, iar pe cancelarul Helmut Khol, cam la jumătate din Gorbaciov. De necrezut, dar adevărat. Imaginea lui Gorbaciov în RFG este fără precedent.

Opinia publică și "Gorbimania" sau "Gorbieuforia" joacă un rol însemnat asupra politicii germane. Dar până acum această opinie nu a influențat cu nimic pe Gorbaciov să dărâme sau măcar să discute despre zidul din Berlin. Gorbaciov a prezentat colaborarea cu Bonn-ul drept "catalizator al relațiilor Est-Vest". El s'a simțit în piața din Bonn "ca acasă în Piața Roșie". La vizita efectuată s'au semnat 11 tratate. **Gorbaciov a obținut mult.** Să vedem dacă și întreprinderile germane vor fi practic de acord cu tratatele și declarațiile oficiale. Si apoi, **"mâncarea nu se consumă** la temperatura la care se fierbe", spune un proverb german. Grupul de lucru "EG-Osteuropa" a lansat în RFG deviza cooperării cu Rusia: "Nici o tehnologie fără democrație" (Keine Technologie, ohne Demokratie").

Oricât de binevoitoare ar fi Germania față de Rusia, funcționarea cooperării economice, care ar crea fundamentul apropierii ruso-germane, este împiedicată de existența celor două sisteme total diferite și antagonice: democrația și piața liberă pe de o parte și comunismul pe de altă parte. Doar renunțarea la comunism de către Rusia și **introducerea economiei de** piață ar putea să asigure funcționarea cooperării. Ori, aceasta nu o poate face Gorbaciov, chiar dacă ar dori-o. Există în Rusia o puternică rezistență internă, plus, rezistența unor sateliți, ca Honecker-RDG și Ceaușescu-RSR. Dar dacă Rusia ar vrea să realizeze marea schimbare, desigur că nu ar avea nevoie de părerile lui Honecker și Ceaușescu.

Relațiile ruso-germane joacă un rol hotărîtor în relațiile Est-Vest, iar ele se găsesc în atenția întregii lumi, și mai ales a Americanilor. Noi suntem optimiști și încrezători în politica realistă a guvernului vest-german, care nu se va îndepărta dela idealurile vestice.

George BĂLTEAN

REVIRIMENTUL BUSH

Urmare din pag. 1

mine odată războiul rece cu Uniunea Sovietică. Iar acestei presiuni revirimentul Bush i-a răspuns cu declarația președințială: războiul rece a început cu diviziunea Europei și nu se poate termina decât cu reintegrarea ei. In chip foarte clar, asemenea cuvinte n'au mai fost auzite până acum. Iar tălmăcite politic, ele reflectă o **aparentă** hotărîre a lui Bush de revizuire a Yaltei și de presiune asupra Sovietelor pentru terminarea împărțirii Europei. O politică după care popoarele din **Răsăritul** Europei au strigat până când li s'a uscat gura.

Bush dovedește a arăta că personal nu e deloc un bun mediu pentru clasica operație de "amețeală" rusească, de astă dată "gorbaciovistă", și că înțelege să facă politică neignorând cauzele problemelor și soluționarea lor plecând dela rădăcină. Dar dacă Bush, spre deosebire de alți foști președinți nu se lasă atins de "amețeala" rusească, el are în schimb de lucru cu **slăbirea** morală și cu **"gorbaciovmania" din rândurile aliaților. Cel mai reprezentativ tip a așa** ceva pare a fi Genscher (eminența cenușie a Germaniei Federale în materie de politică externă), care, ignorând total Yalta, diviziunea Europei și tragismul țărilor victime, promovează ideea unei noi politici a Alianței Atlantice pe susținerea că de când cu Gorbaciov ne mai existând nici un motiv de război rece cu Rusia, Occidentul trebue să ia calea cooperării cu ea în toate **privințele,** deci inclusiv dezarmarea, pe temei de încredere și bună credință. De remarcat că Genscher mai ignorează și să spună, ce s'ar putea întâmpla cu o politică aliată **construită exclusiv** pe promisiunile lui Gorbaciov în cazul că acesta ar fi detronat.

După cum se vede, această mai nouă politică europeană, insuflată de "gorbaciovmanie", e dusă pe linia de **susținere** că mai nou Rușii ar fi oamenii păcii iar Americanii oamenii războiului. Ceea ce în alte cuvinte înseamnă pro-sovietism și anti-americanism.

Pus în situația de neapărată ieșire în arenă - vizita lui din Europa- ca să facă față ofensivei politice sovietice dar și să tempereze "Gorbaciovmania" aliaților, tăcutul și necunoscutul Bush a demonstrat o performanță politică uimitoare. 1) Parează inițiativele de dezarmare și relaxare ale lui Gorbaciov suprapunându-le punctul de vedere că de o normală **relație a Occidentului cu Rusia Sovietică nu poate fi** vorba atâta timp cât țările din Răsăritul Europei nu sunt lăsate în pace să dispună de soarta lor, atâta timp cât Europa nu-i reintegrată și liberă și atâta timp cât Rusia Sovietică nu se integrează ea însăși în comunitatea **națiunilor** ca o țară pașnică. 2) Constrâns la un consens de salvare a armoniei între aliați pe chestiunea fierbinte a unei dezarmări privind rachetele cu rază scurtă, Bush salvează armonia și unitatea cu prevalarea ideii, acceptate, ca problema eliminării acestei categorii de rachete să fie condiționată de o substanțială reducere, din partea Rusiei Sovietice, a numărului mare de trupe și de tancuri de care în prezent dispune.

Intorcându-ne la "dream", la ideal, ne oprim la diferita înfățișare a lui în America și Europa. In timp ce America, reprezentată azi de Bush, nu concepe a-și negocia "dream"-ul pentru realism, Europa este în faza preocupării de-a o face. Ne mai vrând să știe de un ideal sau misiune a ei, e copleșită de grija de a i se acomoda și accepta "dream"-ul rusesc. Dacă din punct de vedere filosofic realismul este un lucru ridicol, din punct de vedere național el este calea de pierdere a identității.

"Dream"-ul expansionist sovietic nu poate fi contracarat și învins decât de alt "dream". Ce bine că într'o Europă secătuită de "dream" e prezent copilul ei american, care cu "dream"-ul lui e dedicat unei lupte de dezrobire și unei balanțe politice și militare.

Eugen BÂRSAN

SE CERE ANCHETAREA ANCHETATORILOR DELA "O.S.I."

Columnistul Patrick J. Buchanan, într'un articol "Let Congress look into Justice Dept.'s Nazi-hunting agency" arată "zelul" cum "the Office of Special Investigation" a luat cetățenia lui John Demjanjuk, (născut în Ucraina) și l-a trimis încătușat în **Israel** unde a fost judecat, condamnat la moarte și acum așteaptă rezultatul apelului. (New York Post, 18.1.89)

John Demjanjuk, acuzat că ar fi fost gardianul "Ivan the Terrible", dela cuptoarele lagărului dela Treblinka, dezminte categoric acuzația afirmând că el se afla prizonier în lagărul dela Sobibor și aduce mărturii dela 17 supraviețuitori din Sobibor și 41 din Treblinka, la care se adaugă și mărturiile a doi gardieni din Treblinka care refuză să-l identifice pe fostul muncitor dela fabrica din Lima, Ohio, cu Ivanul cel Teribil.

Anchetatorii din Moscova au venit și ei cu o mărturie dela un gardian din Sobibor care afirmă că Demjanjuk, la data când e acuzat de crime, se afla la Sobibor și nu la Treblinka.

Dar OSI, care nu vrea să-și piardă **"credibilitatea" a "găsit" cinci Israelieni** care l-au identificat pe John după o fotografie trimisă de "protectorii libertății" din Washington.

Faptul că un acuzat nu se poate apăra în fața "anchetatorilor" se datorește unui simplu amănunt legal, probabil **neintenționat:**

Anchetele OSI, sunt considerate "proceduri civile" și nu "criminale." Un criminal are dreptul să-și cheme martorii dar OSI, dă sentințe doar pe baza mărturiilor pe care le alege după miros.

Ce e mai grav e că OSI-ul a avut cunoștință de aceste mărturii dar, din **motive "anti-naziste"**, ele au fost complet ignorate.

Printre cei vânați de țintașii OSI-ului se numără și savantul Arthur Rudolph, intim colaborator al lui Wernher Von Braun. La insistența OSI-ului Rudolph și-a pierdut cetățenia și a fost **extrădat** în Germania ca criminal nazist. Dar **autoritățile germane, care nu se bucură** de binefacerile anchetatorilor dela OSI, au găsit că acuzațiile sunt fără nici o bază și cetățenii germani se bucură de a avea în sânul lor un savant cu renume mondial...extrădat de Statele Unite ca un criminal...Si asta după ce și-a ajutat țara adoptivă să **construiască** racheta Saturn!

Buchanan cere Congresului American să ancheteze pe "anchetatorii" OSI-ului care timp de 10 ani au activat fără nici un stăpân. El **caracterizează** cazul lui Demjanjuk ca o și mai mare nedreptate juridică decât i s'a făcut lui Alfred Dreyfus.

Ridicându-se cortina care dezvăluie activitățile OSI-ului, e bine să ne reamintim și de cazul Episcopului Valerian:

OSI-ul și Departamentul de Stat au știut că actele de acuzare au fost falsificate (Le-a mărturisit-o Ioan Pacepa, N.R.) și la fel au știut și autoritățile din **Israel** care au refuzat să-l judece de teamă că îl vor găsi nevinovat.

Iată ce-a scris, înainte de a muri, Episcopul Valerian:

"Se pare că **Israelul** are mai mult **respect** pentru sistemul juridic decât Statele Unite și, în ori ce caz, mai mult decât are OSI din Washington" (Information Buletin, March-April, 1989)

Stroe MOLDOVANU

LA PLECAREA LUI HORIA STAMATU

Urmare din pag.1

când prin 1934 a publicat un volum de versuri "Memnon", la Fundațiile Regale.

Horia Stamatu a cunoscut bine cultura și filosofia românească și avea o mare pasiune pentru semantica cuvintelor. Deși s'a risipit în articole și eseuri mai reduse ca proporții, din conținutul lor se poate desprinde coerența gândului și crezului său, cu toate divagațiile care apar uneori obositoare, dar totdeauna cerute de presiunea locală a momentului.

Pentru a înțelege mai bine pe Horia Stamatu, transcriu următorul fragment, dintr'o mărturisire a unuia din generația sa:

"Am vrut aceasta și am căutat să ajungem prin supunerea la o aspră disciplină morală și deprinzând, harnic, a supune mintea și capriciile fanteziei noastre, unor reguli de disciplină intelectuală care te ajută la prinderea temeinică a lucrurilor și te duce la spunerea clară a gândului.

Toți am fost ținuți laolaltă de același gând și îndemnați de aceeași năzuință: cercetându-ne pe noi înșine și cercetând lucrurile înconjurătoare, să ne dăm, mai întâi, seama și apoi să dăm și noi la rândul nostru seama, de acea legătură tainică, care poate să cuprindă într'o unitate organică, nu numai câțiva oameni, ci un neam întreg, o unitate de soartă, deasupra fiecărui din noi și care să fie singurul gând de bine al tuturor, singura țintă și rostul unic și cel mai înalt, al ființării noastre vremelnice în lume.

Din această supunere voită, am învățat pe ce temeiuri să ne sprijinim sufletul, pe ce drumuri să ne călăuzim cugetul, căror puteri să le închinăm credința, spre ce scopuri să ne îndreptăm fapta. Invățătură dobândită cu trudă, cu frământare, cu singurătate, cu jertfă, cu umilință, fără dorința de răsplată, fără năzuință de glorii, numai din setea lăuntrică de a nu pluti în necunoștință, de a nu fi bătuți de toate vânturile vrăjmașe, de a nu fi amăgiți de idei false și mânați de dorințe înșelătoare. La aceasta ne-au împins poate, pe deasupra puterilor noastre și vremurile tulburi ale zilelor de azi".

Ion Samarineanu (Familia, Iulie-August, 1936.

Cu plecarea lui Horia Stamatu dintre noi, dispare o conștiință luminoasă a valorilor și năzuințelor creatoare ale culturii românești.

Ion HALMAGHI

DESPRE PROTOCOLUL ADIȚIONAL SECRET LA PACTUL DE NEAGRESIUNE, ÎNCHEIAT ÎNTRE REICHUL GERMAN, ȘI URSS, LA 23 AUGUST 1939

—Eugen POPESCU—

Contemporanii noștri care urmăreau situația internațională, prin și radio în 1939, au aflat la vremea respectivă, despre o vizită a Ministrului de externe german, Joachim Ribbentrop, făcută la Moscova, în vara anului 1939. Nu au lipsit speculațiuni gazetărești în legătură cu această vizită, care era pusă în legătură mai mult cu situația încordată între Germania și Polonia și cu iminenta ciocnire între armatele acestor două țări, dar nu s'a putut afla nimic asupra rezultatului întâlnirii reprezentanților celor două mari puteri.

Cum ambele puteri erau atrase prin interese directe față de viitoarea victimă, Polonia, înțelegerea între ele a fost ușor de realizat. Atât Germania, cât și URSS, doreau să obțină părți importante din Polonia, la o nouă împărțire a acesteia, ceea ce le-a condus la încheierea unui Tratat de neagresiune între Germania și URSS, în ziua de 23 August 1939.

Tratatul de neagresiune a fost încheiat în acea zi, compus din 7 articole, și semnat de Ribbentrop și Molotov. Urmare declasificării documentelor privind evenimentele celui de-al doilea război mondial și mai vechi, s'a putut afla de curând că în aceeași zi (23 August 1939), cu ocazia discuțiunilor semnării Pactului de neagresiune între Germania și URSS, plenipotențiarii celor două părți, au discutat în mod confidențial, despre problema granițelor sferelor de influență și interese din Europa de Est. Concluziile negocierilor au fost concretizate într'un protocol adițional secret, compus din 4 articole, privind Tările Baltice (Finlanda, Estonia, Letonia și Lituania), statul polon și Basarabia românească.

In articolul 1 al pactului adițional secret, cele două mari puteri s'au înțeles că în eventualitatea unui nou rearanjament teritorial și politic în regiunea statelor din jurul Mării Baltice (Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania), granița de Nord a Lituaniei va reprezenta granița sferelor de influență ale Germaniei și URSS.

In articolul 2, cele două mari puteri au stabilit că în eventualitatea unui rearanjament teritorial și politic în regiunea aparținând statului polon, sferele de influență ale Germaniei și URSS, vor fi delimitate aproximativ pe linia râurilor Narev, Vistula și San.

In articolul 3, URSS și-a exprimat interesul ce-l are pentru Basarabia, iar partea germană a declarat dezinteresul total al său în această regiune.

In articolul 4 se precizează că ambele părți vor considera protocolul încheiat ca strict secret.

Prin primele trei articole secrete , cele două Mari Puteri au hotărît granițele de Est ale Europei și odată cu aceasta, au decis soarta a milioane de oameni care au fost cedați Uniunii Sovietice. Aceste milioane de oameni nu au fost întrebați dacă vor să aparțină Uniunii Sovietice. Actul a fost arbitrar, încheiat între două puteri străine, prin abuz de forță.

Ambele puteri, Germania și Uniunea Sovietică, s'au folosit de dreptul forței, rezultat din situația politică și militară de fapt pe care o aveau în Europa în acea vreme și au impus un statut nou Tărilor Baltice, Poloniei și provinciei românești Basarabia, acela de anexe teritoriale ale URSS.

Urmare acestei înțelegeri dintre Germania și URSS, guvernul sovietic a trimis un ultimatum guvernului român, în 26 Iunie 1940, pentru evacuarea Basarabiei, ultimatum repetat în 27 Iunie 1940.

In 28 Iunie 1940 armatele sovietice au intrat în Basarabia, pe care au ocupat-o, fără să fi fost silite să tragă un foc de armă.

Poporul român nu și-a exprimat niciodată acordul asupra cedării Basarabiei către URSS. El va protesta continuu contra abuzului sovietic și va cere neîncetat, sau va lupta, pentru revenirea Basarabiei la Patria Mamă, ceea ce a și făcut peste un an, în Iunie 1941, când armata română a intrat în Basarabia, pe care a adus-o din nou la trupul țării. Bucuria revenirii ei în vechile hotare nu va dura mult și drama Basarabiei va continua.

DEFĂIMAREA PĂRINTELUI CALCIU

—Mihaela RAICU-TRANDAFIR—

Campania de defăimare a părintelui Calciu s'a intensificat ca la semnele discrete ale unei baghete magice și obiectivul are intenția deliberată de a ascunde faptele reale și nu urmărește dorința curată de a cunoaște adevărul.

Violența campaniei de defăimare, în momentul actual, se explică prin anunțul apariției ediției a **doua a cărții despre "Pitești" a lui Dumitru Bacu.** Cartea aceasta va reactualiza tragedia studențimii române dela Pitesti și va **avea efecte puternice în opinia publică românească, din** țară și din exil.

Părintele Calciu este o victimă a teroarei comuniste exercitată în închisoare pentru distrugerea totală a studenților dela Pitești. In același timp, părintele Calciu este un **supraviețuitor** al sistemului de reeducare brutală și comunistă, aplicat la Pitești. Dar, mai mult **decât aceste două situații de victimă și de supraviețuitor,** părintele Calciu este biruitorul bătăliei dela **Pitești, al bătăliei crunte** dintre cele două lumi și cele două credințe: a tineretului universitar român - naționalist și creștin -și a comunismului barbar, străin, anti-român și anti-creștin.

Ca victimă, în închisoare, părintele Calciu a fost scos din condițiile umane de existență și a devenit un simplu robot în mâinile reeducatorilor comuniști.

A trecut vreunul dintre defăimătorii părintelui Calciu, prin astfel de situații, pe care le descrie **Dumitru Bacu în cartea lui?** Ce autoritate morală legitimează defăimarea părintelui Calciu? Unde au fost -la ora **aceea-** domnii care nici nu au măcar decența cavalerească, nu curajul mediului de libertate, să-și afișeze numele?

Ca multi alții, părintele **Calciu a supraviețuit și s'a** ridicat din nou pe dimensiunea proprie omului. In condiții de libertate (chiar relativă, în cadrul exilului intern românesc) părintele Calciu nu a mai acceptat poziția de victimă, căci dispunea de mijloace de reacțiune față de procesul de reeducare, prelungit și **afară, de zidurile temniței.** De data aceasta, părintele Calciu a optat nu pentru **moderație căldicică, ci pentru confruntarea cu puterile** satanice ale comunismului, în propria casă a comunismului, în numele valorilor creștine, care singure se pot opune total doctrinei comuniste. A fost consacrat preot și a luptat pe baricadele creștinătății. A fost din nou închis și supus teroarei celei mai cumplite. Până la urmă a fost eliberat, prin presiunea extraordinară a guvernelor occidentale.

In lumea liberă părintele Calciu continuă lupta sa misionară de preot creștin, în antagonism pregnant cu marxismul românesc. Si, după năravul lor, comuniștii români nu-l iartă, iar ciracii acestor comuniști, care s'au așezat pe o linie misionară politică, în mijlocul exilaților români, se îmbulzesc să-și îndeplinească cât mai bine **însărcinarea** de a-l lichida pe părintele Calciu, atât ca preot cât și ca Român luptător.

La ceata acestor ciraci s'au alăturat și naivi, ignoranți, pescuitori în ape tulburi, sau alți bătrâni sclerozați care-și istovesc viața cu ocultism și creștere de **mâțe.**

Ce ideal moral și românesc călăuzește pe toți **acești defăimători,** care **s'au** strâns în țarcul comuniștilor **vociferatori** și strigători de dreptate? De unde au venit și ce urmăresc?

Unul odată vorbea de un tribunal de judecată, la care un colaborator al ziarului nostru a răspuns că ar fi o o ocazie excelentă de a lămuri tragedia dela Pitești. Ar fi, apoi, o ocazie bună ca să iasă toți cei ce vociferează, azi, fără nume, la suprafață și s'ar putea extinde parametrii și obiectivul judecății în fața unui tribunal.

Până atunci, noi suntem mândri cu prezența părintelui Calciu în mijlocul exilului românesc, cel curat și neobosit. Prin **ridicarea** sa din mlaștina în care a fost aruncat - ca student idealist - și umilit mai târziu -ca preot, părintele Calciu a demonstrat validitatea crezului românesc și a reabilitat memoria celor ce au fost uciși sau dezumanizați la Pitești -prin reeducarea comunistă.

Părintele Calciu a demonstrat că există o tărie românească și creștină, care a biruit comunismul ce în curând va dispare de pe pământul țării din care am plecat.

CHIPUL LUI EMINESCU

Urmare din pag.1

nume, atât pentru contemporani cât și pentru posteritate, pentru cei vrăjiți de versurile sale. Sculptorul a urmărit ca **înfățișarea poetului să îi** arate destinul nefericit dar **și străluminarea gân**durilor, ceea ce piere și, totodată, ceea ce rămâne. De fapt, între cuget și viață, între simțire și expresie nu poate fi o deosebire: este o singură dimensiune a tragicului ilustrată de statuia pe care am admirat-o în fața bisericii românești din Paris, unde a avut loc ceremonia dezvelirii ei.

Eminescu și-a privit vocația poetică cât și nefericirile ca fatalități. A fost, înainte de orice, un rapsod: "In van cu mâna pe liră lunec", mărturisește el. Lira, simbol etern al poeților, dela Homer până în zilele noastre. Dar a-l înfățișa cântând din liră ar fi fost banal și, desigur, desuet. Ion Vlad a imaginat **o liră a naturii, dând glas** freamătului de codru, cel ce arată prin versul poetului: "Că de-i vremea rea sau bună,/ vântu-mi bate, frunza-mi sună" (Revedere). O liră ale cărei brațe sunt două crengi înfrunzite, înălțate spre cer, ca și poetul crescut din pământul românesc al veșnicelor păduri. Aceeași forță mlădioasă a tinerelor ramuri și a trupului poetului, trei realități ale **aceleeași rădăcini, veșnicul** murmur al frunzișului și cântecul neostenit în veac al versului eminescian.

Dar legătura dintre poet și lira codrului nu este numai originară. Poetul apare prizonier vocației sale, cea care i-a adus gloria și suferința, legat cu o funie ascetică - amintind de cordonul sărăciei - de lira vegetală: destin al lui Prometeu, cel ce încercând să aducă pe pământ flacăra **cunoașterii, a trebuit să** sufere pedeapsa inumanei sale îndrăzneli.

Ion Vlad a urmărit să traducă în bronz soarta tragică a lui Eminescu, **sfâșierile** interioare și înălțările care i-au luminat existența. Să înfățișeze trupul risipit de suferință, iluziile pierdute, tristețea **sfâșietoare** și, totodată, imaterialitatea versurilor cerești. Intuneric și strălucire, prin adunare de cristale metalice, cu luciri și rugini ciudate. Desfășurare noduroasă pe verticalitatea trupului, **în ritmuri deosebite care** se succed într'o admirabilă armonie. Trup din altă lume din care apar picioare ascetice și mâini încremenite de spasmul durerii ca niște aripi frânte. **Dar capul "înălțat la steaua singurătății" ne apropie liniștea adâncă a celui ce și-a găsit lumina destinului, pierzându-și viața.**

Nu știm dacă soclul proiectat de Ion Vald va fi întocmai acceptat de administrația Parisului, care va decide și locul statuii între hotarele exilului românesc. Sculptorul ne-a mărturisit că ar vedea bronzul la capătul unui paralepiped, nu prea înalt, pentruca Eminescu să rămână în singurătatea luciferică a morții și totodată printre oameni. La celălalt capăt al soclului, în continuarea lui, Ion Vlad a proiectat câțiva butuci de piatră, pe care să poată **poposi îndrăgostiții, copiii,** cloșarzii, cei care, ca și poetul, nu se îngrijesc de soarta lor pământeană. Astfel, și din eternitate, poetul va veghea mereu, cu duioșie, pe cei care i-au fost aproape pe pământ.

Cu chipul lui Eminescu, dezvăluit la Paris în dimineața zilei de 18 Iunie 1989, Ion Vald atinge culmea artei sale, dând totodată glas unei nobile expresii a spiritualității românești.

Pavel CHIHAIA

BIRUIT-A GÂNDUL

Constantin MACRI

Suntem contemporanii unor evenimente istorice de acute și colosale consecințe în viitor. Suntem martorii, nu totdeauna suficient de conștienți ai unor opțiuni ideologice și deci, implicit, spirituale, pe care mari națiuni ale lumii ca cea germană și cea rusă le fac, fiecare în felul ei specific, potrivit condițiilor istorice proprii, **potrivit** unor determinări și impulsuri venite din profunzimea tragediilor naționale, trăite de fiecare în parte, în acest abject secol care se va încheia în curând.

Marea națiune germană a pierdut, după enorme sacrificii, două mari războaie; marea națiune rusă a trăit tragedia unei revoluții și a unui război, ambele cu teribile însângerări și pagube materiale, ambele epilogând spiritual în mari derute și traume. Si Rusul și Germanul și-au spus, într'o reală și profundă in**trospecțiune;** pentru ce? Pentru ce atâta moarte, atât **sânge**, atâta suferință? Pentru ce atâtea jertfe inutile?

Mesagerul acestui marasm economic și spiritual, Gorbaciov, a fost primit la Bonn, ca un mesager al reconcilierii.

Germanii au înțeles că "spațiul vital" stă în ei, în munca și priceperea lor, în gândul lor creator.

Rușii înțeleg că forța și măreția lor virtuală nu stă în rachete și divizii, ci în apropierea sinceră a valorilor europene care să-i integreze într'un real salt civilizatoric. Acest salt, dela tirania monopartinică și ideologică la democrația de tip occidental, este singura cale de salvare, pare a spune "perestroika" și "glasnostul".

Dar dacă Rușii nu sunt sinceri, dacă într'o bună zi armata "Marea Mută" îl dă peste cap pe Gorbaciov cu perestroika și glasnostul lui cu tot?

Dar dacă apărând din nou o Germanie mare în Inima Europei, gândurile și instinctele revanșarde nu vor reapare, apărând un nou Adolf Hitler?

Ambele ipoteze ni se par false și depășite istoric. Avansul cultural al Europei, deci și al Rusiei ni se pare o certitudine. Avansul cultural al Occidentului, avans tehnologic, ideologic, este marea certitudine a viitorului.

Europa este impermeabilă, a devenit alergică față de orice sugestie dictatorială sau de oligofrenie belicoasă.

Occidentul, deci și Germania, va face război, chiar război nuclear, numai pentru apărarea valorilor ce-i sunt tradiționale, constitutive; libertate, toleranță și muncă creatoare.

Generalii sovietici pot să-l răstoarne pe Gorbaciov, sau Gorbaciov însuși poate să fie un comunist înrădăcinat camuflat, dar ambele ipoteze vizează supraviețuirea "colosului cu picioare de lut", nu agresivitatea lui externă. Această agresivitate externă, dacă ar exista, ar fi o sinucidere, tot atât de sigură ca și aceea a lui Adolf Hitler.

Dacă "perestroika" sau "glasnostul" ratează, înseamnă că societatea sovietică a pierdut orice șansă de supraviețuire în mileniul trei.

Numai democratizarea și tehnologizarea de înalt nivel, **vor** asigura popoarelor europene minima bună-stare, elementarele speranțe pentru viitor. In acest sens trebuesc privite și evenimentele din Ungaria și Polonia, după cum vom analiza mai jos.

Reconcilierea ruso-germană, chiar așa firavă, cum s'a profilat în Declarația comună dată la Bonn cu ocazia vizitei lui Grobaciov din Iunie crt., este un fapt de mare amplitudine și rezonanță istorică. In această reconciliere, Germania nu se prezintă singură ci ca reprezentantă a Comunității Europene, ca reprezentantă a NATO-ului. Si mai ales, și lucrul acesta mi-se pare foarte important, ca reprezentantă a Uniunii Franco-Germane, a armatelor înfrățite ale celor două țări. Această Alianță Franco-Germană este pivotul politicii Europei. Este o datorie a fiecărui european să aclameze acest adevăr la fiecare colț de stradă, cu toată vigoarea, cu toată voința.

In această reconciliere Rusia Sovietică nu se prezintă singură, ci ca **mandatară** ă a zeci de popoare subjugate de o ideologie falsă și ipocrită, a zeci de republici mai mult sau mai puțin populare, mai mult sau mai **puțin** socialiste, dar toate falimentare din punct de vedere moral, toate niște mădulare bolnave ale unui "bloc", ale unui "Tratat" cu numele unei capitale în revoltă abia stăpânită.

Aceștia sunt termenii problemei.

Aleatoriul istoric este posibil oricând, dar ca accident pe calea unei evoluții care nu poate fi decât ascendență pe spirala viitorului istoric al omenirii. Gândul, spiritul va birui.

Desmeticirea oamenilor, națiunilor, raselor, se face treptat, dar se face. De pildă un nou Khomeiny nu mai este posibil. Fundamentalismul, oricare ar fi el, se tempereazā și se discreditează progresiv. Cooperarea **interumană**, internațională, intercontinentală, sunt realități psihice deocamdată, dar vor fi mâine și realități politice.

"Izolarea", "Autarhia", "Idependența", în sens comunizant (vezi China, România etc.), "Suveranitatea Națională", sunt frecvent un paravan pentru tiranii locali, pentru dictaturi atroce. Exemplele sunt, din nefericire, la îndemână pentru fiecare.

Rusia Sovietică este condusă de oameni care vor s'o scoată din izolare. Pentru U.R.S.S. menținerea izolării și stagnării brejneviene este fatală. Singură cooperarea cu Occidentul este salvatoare. Aceasta o știe foarte bine Gorbaciov, și toată arta lui este de a convinge și pe conservatorii marxiști-leniniști ai P.C.U.S-ului în frunte cu Andrei Gromiko și octogenarii și septuagenarii partidului. Aceștia, sclerozați de ședere și mâncare bună, vor renunța cu greu la privilegiile lor și vor incita la rebeliune pe mareșalii înnecați în decorații și apoplectici datorită vodcii și icrelor negre sau roșii, consumate cu lingura.

Personal socot că Gorbaciov e prea deștept ca să nu fie de bună credință și prea patriot ca să lase țara pe mâna mandarinilor"revoluționari", ca o furtună într'un pahar de apă.

Pe coloana vertebrală a **Europei**, care este alianța franco-germană, se clădește noua Europă întregită. Această nouă **Europă** întregită va fi o sinteză tipic occidentală; Răsăritul **european** fiind atras de Occident ca fierul de un magnet. Aceste unde electro-magnetice invizibile, dar reale, de o **forță** extraordinară, sunt ideile europene. Aceste idei de libertate, de egalitate, de **fraternitate, de toleranță, de** liberă inventivitate și creație pe toate tărâmurile, de respect sacru al per**sonalității** umane cu toate atributele ei divine, de cult al serviciilor sociale pentru o progresivă umanizare a societății umane, se vor răspândi în întreaga lume. Pentru aceste idei trebue să lupte orice om civilizat, indiferent de naționalitate, clasă sau rasă.

Lupta pentru adevăr, pentru schimbul liber de idei, pentru combaterea ipocriziei și a imposturei, idem abuzul de putere și combaterea militantă, activă, contra corupției de orice fel. Inclusiv corupția morală, inclusiv corupția intelectuală, care se exprimă prin semidoctism și fanatism ideologic. Toate aceste miasme sociale, toate aceste degradări ale omului și ale societății, ne-au venit dela "Marea Revoluție Socialistă din Octombrie" din 1917, din Rusia; și germinează în continuare diverse aberații. Personalizate sau nu. Când se va scrie oare marea istorie a suferințelor **generate** de această revoluție, la ea acasă și în țările ocupate după 1940-1945? Când dreptatea socială nu se va mai confunda cu oligofrenia ideologică marxist-leninistă?

In confruntarea care a început la 21 Iunie 1941, armatele germane au fost învinse dar spiritul european a învins. Invinsă, distrusă, Germania, ruptă în două, după 44 ani, cu ajutorul Planului Marshall, își aduce învingătorul la ea acasă și-i arată prosperitatea ei extraordinară în raport cu **sărăcia endemică a învingătorului.**
cea mai teribilă umilință pe care Vestul civilizat o face Răsăritului idiotizat de dictatură?

Ce i-a lipsit Rusiei Sovietice ca în aceiași 44 ani să devină o țară înfloritoare? I-a lipsit gândul, spiritul. Spiritul creator a fost încătușat de dictatura de partid. "Perestroika" și "Glasnostul" vor să doboare această monstruoasă dictatură de partid, invenția incompetenților și a paraziților, și să dea frâu liber inițiativei creatoare. Rusia Sovietică e încă puternică, Gorbaciov poate sau nu să fie sincer, dar partida secolului e jucată.

Biruit-a gândul creator și liber, biruit-a gândul capabilității, **al** personalității întruchipat de Occident.

In această confruntare, Germania a reprezentat Europa. Europa care într'o zi va dărâma și Zidul Berlinului și va reface și unitatea germană. Europa care renaște sub ochii noștri. Europa care se unifică cu sau fără voia politicienilor de duzină. A vedea în față unitatea europeană, ca un mare ideal tangibil, este o fervoare **deopotrivă** românească, ungurească, poloneză etc.

Ungurii și Polonezii trăiesc zile de triumf național, de confirmare a marilor idealuri din adâncuri; **victimele** din 1956 sunt înmormântate într'un impresionant doliu național, ceremonie la care s'au rostit adevăruri imperisabile, adevăruri **europene.** Adevăruri zguduitoare.

Tancul poate zdrobi carnea dar nu poate zdrobi sufletul, spiritul, gândul. **Treizeci și trei de ani acest** gând, acest spirit, acest suflet al Revoltei din Noembrie 1956, a stat ascuns în sufletul fiecărui Ungur. **Treizeci și unu de ani Imre** Nagy a stat în mormânt pentru a fi scos apoi la lumină și după slava unei întregi națiuni, în sunetele clopotelor întregii țării, s'a vestit lumii că aceasta a fost calea adevărată, acesta a fost adevărul. Nu acela al tancurilor hrușcioviene.

Să tremure toți tiranii din lumea întreagă. Inclusiv cei dela Peking. Calea Revoluției Pan-Europene este deschisă! Nimic nu o mai poate opri! Inclusiv, Gorbaciov, a venit, ca magii de altădată, să i se închine la Bonn.

Drumul spre democrație al Poloniei este ireversibil, a spus-o **Jaruzelski**, cel pe care mulți îl credeau un general rus îmbrăcat în uniformă militară poloneză, ca odinioară Constantin **Rakosowski, general rus, pe** care I.V. Stalin l-a trimis Poloniei ca ministru al Armatei. Până aici a mers cinismul și prostia (psihologică) a acestui mare tiran.

Polonezii n'au încetat nici o clipă rezistența antirusă. Polonezii n'au crezut nici o clipă în "Lumina dela Răsărit". Ei nu au avut un "Sadoveanu" al lor. Totdeauna au susținut că **Jaruzelski** este un patriot și că în 1981 a introdus legea marțială ca să se evite o ocupație sovietică.

Lech **Walesa** este un fenomen polonez, dar a crescut pe altarul catolic. Imre Nagy este un fenomen ungar, dar derivă din panasul multisecular al mândriei unguresți. Ungurii n'au avut un "23 August" 1944, și la Budapesta s'au luptat casă cu casă. Din molozul și din sângele **jertfei** de atunci, s'a edificat democratizarea de azi, irepresibilă, a Ungariei. In **istorie** popoarele trăiesc prin jertfele lor și mai puțin prin capitulările lor. Jertfele nu se uită, ele te înalță ca individ și ca nație în timp ce capitulările te scad și te coboară în penibilă uitare. Din capitulare nasc toate degradările.

Nici Ungurii, nici Polonezii nu vor să devină antisovietici sau antisocialiști ci vor **să fie** lăsați în pace, să fie lăsați liberi să-și chivernisească propria țară după voința proprie a propriului popor.

Sovietizarea a dus la toate înstrăinările. Sovietizarea a dus la dictatura de partid. Desovietizarea înseamnă libertate. Si libertatea înseamnă democrație. Si **democrația** înseamnă progres.

Teribilele eșecuri economice, teribilele eșecuri ideologice, vădite în conflictele inter-etnice din U.R.S.S., teribila stagnare **culturală și declin moral,** din marea țară a socialismului, obligă, pretutindeni în lume, la fundamentale reformulări ale problemelor sociale.

Marile drame consumate în 72 de ani, dela Elba la Vladivostoc, obligă la serioase și grave și responsabile răspunsuri din partea tuturor oamenilor de bună-credință, de bună-știință, la această răscruce a istoriei.

TREBUE SĂ DAI

Inainte să'ncepi
Trebue să renunți
Inainte de morți
Si de botezuri
Sunt nunți
Inainte să ceri
Trebue să dai
Inainte să spui
Să știi să asculți
Inainte de "înainte"
De puțin și de mult
Trebue prin durere
Să te fi născut.

Anca Popescu

A FI SAU A NU FI NAŢIONALIST

Motto: Mai presus de toate, să-ţi rămâi fidel ţie însuţi!
(Shakespeare: Hamlet)

—Constantin MAREŞ—

In Dicţionarul Limbii Române Contemporane scos de Vasile Breban, în Editura Stiinţifică şi Enciclopedică la Bucureşti (1980), naţionalismul este definit ca o ideologie şi atitudine politică a burgheziei, folosită ca armă pentru a aţâţa ura de rasă şi naţională, pentru a justifica asuprirea naţională, tendinţele de expansiune şi politica agresivă a burgheziei.

Dicţionarul Le Petit Larousse, editat la Paris, defineşte naţionalismul ca o doctrină fondată pe ideea de patrie sau de naţiune şi ca o mişcare politică a indivizilor care iau conştiinţă că formează o comunitate naţională în funcţie de legăturile de limbă, de cultură, ce îi unesc.

Câţiva ani în urmă, la televiziunea germană, în cadrul unei emisiuni cu public, un Român care în viaţa sa a lăsat şi semne de exclamare şi semne de întrebare, asaltat de o haită de stângişti, înfuriaţi de evocarea noţiunii de naţionalism, a făcut o afirmaţie deloc infirmată de istorie şi anume că orice popor, atunci când este oprimat, devine naţionalist, dând exemplu a ce se întâmplă în Polonia. Era în zilele în care SOLIDARITATEA se ridicase pe baricade.

Există cuvinte, noţiuni, care îşi schimbă sensul în decursul timpului. Altele, cunosc interpretări concomitente, dar diferite, uneori opuse. Iar acelaşi cuvânt, scris şi pronunţat aidoma, capătă câteodată sensuri diferite în limbi diferite.

Socialismul şi apoi comunismul au exaltat internaţionalismul. Moscova a înfiinţat şi condus o internaţională, pe care a desfiinţat-o formal, spre a induce în eroare Occidentul, păstrând şi chiar accentuând controlul asupra partidelor comuniste din lumea întreagă. In zilele noastre fiinţează Internaţionala Socialistă prezidată de Willy Brandt. Liga Arabă este o internaţională a unor state arabe, cu toată dezbinarea acestora. Statele zise nealiniate s'au constituit într'alt fel de internaţională.

In acest cadru, se desprinde o constatare şi anume că ideea de naţionalism este combătută de stânga internaţională, ori de câte ori acest procedeu îi convine. Cu tot internaţionalismul său afişat, Stalin a făcut apel la naţionalismul rus în timpul războiului şi nimeni, niciodată, nu l-a condamnat pentru aceasta. Pentru a mări confuzia şi a combate naţionalismul unde şi când o socoteşte oportun, stânga face imediat asocierea: naţionalism-nazism-fascism.

Mass media din Occident, care în special în domeniul radio-televiziunii, este orientată în mai toate statele lumii libere către stânga sau în cel mai bun caz către centru-stânga, reia acest slogan înlocuându-l unor masse care cel mai adesea în loc de lectură preferă micul ecran, în loc de analiză preluarea clişeelor gata confecţionate şi uşor de digerat, şi care, inoculate cu lozinci, sunt deseori refractare dacă nu chiar imune, în faţa spiritului cartezian, raţional şi metodic.

In istoria sa, nocivă pe ansamblu, stânga, după interes, a combătut sau expropriat naţionalismul. Social-democraţii germani au sprijinit efortul de înarmare imperial, ceea ce pentru unii a constituit o manifestare naţionalistă. Comuniştii români au salutat răpirea Basarabiei, Bucovinei de Nord şi regiunii Herţa de către Sovieţi, sprijinind astfel un naţionalism rus în expansiune, condamnând în acelaşi timp naţlonalismul românesc.

Comuniştii francezi, după ce au sprijinit docili pactul Hitler-Stalin, şi-au pus armura naţionalismului abia când între cei doi aliaţi a izbucnit războiul. Pentru a introduce dictatura comunistă şi cu ea atât asuprirea cât şi sărăcirea, partidul comunist vietnamez a exaltat naţionalismul îndreptat împotriva Franţei, apoi contra Statelor-Unite. Partidul la putere în Albania, o robinsoniadă vetustă în raport cu parametrii contemporani, uzează de formulele insidioase ale unui naţionalism sui generis, iar stânga greacă, după ce a combătut cu furie aderarea la Comunitatea Economică Europeană, în numele unui naţionalism de fustanelă roşie, a înţeles să tragă toate foloasele ce rezultau din noua situaţie.

Cercetătorul pătruns de obiectivitate va constata că naţional-socialismul a fost naţionalist doar în măsura în care încerca să trezească interesul poporului german pentru erorile păcii dela Versailles, fără de care probabil Hitler nu ar fi avut acces niciodată la putere. Ca şi fascismul lui Mussolini, treapta imperialistă, expansionistă a nazismului, constituia în fapt o negare a adevăratului naţionalism. Pentrucă un naţionalism în sensul major dar şi pur, nu poate fi expansiv şi colonialist. El este defensiv şi nu ofensiv, cucerirea de teritorii străine şi supunerea altor naţiuni, nu numai că nu confirmă naţionalismul, dar îl alterează. Japonia a fost naţionalistă mai degrabă când era un stat închis, decât atunci când s'a extins în Mindanao şi Singapore. Fără a avea pretenţie de exclusivitate, noi Românii am fost printre cei care am dovedit cu prisosinţă că avem concepţia după care naţionalismul trebue să fie scut, şi nu săgeată. Puţine popoare şi-au iubit pământul, fără să-l dorească pe al vecinilor, cum am făcut-o noi, şi nu ştiu în câte limbi există cuvântul, noţiunea, de "omenie", în timp ce a spune "omenie românească" este mai mult un pleonasm, decât o definiţie.

Unul dintre modelele de exprimare a acestor valori, a trecut de un veac şi jumătate. Este greu a i se reproşa lui Simion Bărnuţiu, nazismul sau fascismul, atunci când în discursul ţinut în Câmpia Libertăţii la Blaj în 2(14) Mai 1948, spunea că "libertatea cea adevărată a oricărei naţiuni nu poate fi decât naţională" şi adresându-se Românilor de atunci, ne spunea celor dintotdeauna şi de pretutindeni, - deci şi nouă pribegilor-: "nu vă nemţiţi, nu vă rusiţi, nu vă ungur̦iţi nici voi; rămâneţi credincioşi numelui şi 'limbii voastre!"

Că naţiunile subjugate devin naţionaliste, au dovedit-o Polonezii sub Prusaci, Austrieci şi Ruşi, au dovedit-o Finlandezii sub Ruşi, Spaniolii sub Napoleon, Sârbii sub Hitler. O dovedesc astăzi în Uniunea Sovietică Armenii şi Georgienii, Lituanienii, Estonii şi Letonii.

Am avut la Liceul Spiru Haret din Bucureşti un profesor de geografie, un mare profesor: Eugen Teofănescu. Avea un mod special de a preda, o pedagogie proprie ce nu relata, ci imprima. Eram în clasa a III-a, în anii când conform modei, se scria despre popoare vechi, aluzie la cel englez şi francez, şi popoare noi, exaltându-se la Berlinul şi Roma acelei perioade, Germanii şi Italienii. Ca toţi elevii, dintotdeauna şi de pretutindeni, ne temeam de ascultare şi extemporal. Profesorul Teofănescu a intrat în clasă, s'a dus direct la tablă şi ne-a anunţat că pentru odată, vom face, cu el, istorie. Timp de o oră ne-a spus şi expus că noi Românii nu suntem un popor "tânăr" şi "nou" ci suntem unde suntem dintotdeauna de când sunt oameni în aceste locuri. Era o demonstraţie de naţionalism ce includea emoţia, excluzând ura.

Marile noastre partide democratice, oprimate de internaţionalismul comunist şi de sucursala sa implantată de Armata Roşie în România, au fost cele ce s'au intitulat NATIONAL-LIBERAL şi NATIONAL - TARANIST, oricât ar încerca unii epigoni, să le şteargă cu o jenă condamnabilă, în exil, calificativul de NATIONAL. Ca unul care în viaţa mea am aparţinut unui singur partid, cel NATIONAL-LIBERAL prezidat de Constantin-Dinu Brătianu, i-aş sfătui pe ambiţioamnii care încearcă astăzi să înmoaie noţiunile de bază într'un sos socialo-internaţionalist, să citească testamentul politic al ultimului preşedinte liberal român, scris în urmă cu patru decenii, în care, în introducere, cuprins şi ultimul aliniat, se referă la PARTIDUL NATIONAL-LIBERAL, partidul lui Ion, Ionel, Vintilă, Dinu şi George Brătianu.

S'a susţinut deseori că democraţia românească din anii 20-30 nu era perfectă, dar tot deseori s'a recunoscut că era perfectibilă, faptul cel mai elocvent fiind acela că în alegerile din 1937 guvernul la putere a pierdut alegerile ceea ce nu i se întâmpla nici lui Hitler, nici lui Stalin, nici lui Mussolini. Naţiunea română nu era nici expansionistă, nici rasistă şi nici "anti", ci "pro". Să amintim că între 1933 şi 1938 au existat: Partidul NATIONAL Liberal, Partidul NATIONAL Ţărănesc, Partidul NATIONALIST Democrat (N. Iorga), Liga naţional Corporatistă (Mihail Manoilescu), dar şi Partidul Maghiar, Partidul Ţărănesc Maghiar, Uniunea Oamenilor Muncii Maghiari din România (MADOSZ, creat în 1934 şi nu după 23 August 1944, cum au lăsat să se înţeleagă comuniştii internaţionalişti), Partidul German din România, Partidul Poporului German, Uniunea Evreilor Pământeni (Dr. Wilhelm Fildermann), Partidul Evreesc din România (Theodor Fischer), Consiliul Central al Evreilor din România, Partidul NATIONAL Ucrainian din România, Partidul Ţărănesc Ucrainian din Bucovina.

Cum paote fi interpretat naţionalismul românesc, în atari coordonate politice?

Consider ca o necesară încheiere a acestor rânduri, evocarea faptului că tot în condiţii de oprimare, Românii din Transilvania s'au constituit în Partidul NATIONAL Român, partid naţionalist al unei majorităţi oprimate şi care, câştigându-şi drepturile, la modul naţionalist, generos şi creator, îşi definea atitudinea, prin cuvântul autorizat rostit de Iuliu Maniu la 1 Decembrie 1918, la Alba Iulia:

"Noi nu vrem să devenim din oprimaţi, oprimatori, din asupriţi, asupritori. Noi vrem să intronăm pe aceste plaiuri libertatea tuturor neamurilor şi a tuturor cetăţenilor. Noi nu voim să răpim individualitatea etnică, nici fiinţa naţională a acestor neamuri. Noi nu vrem să răpim limba nimănui, ci vrem ca fiecare om să aleagă limba şi credinţa în care vrea să trăiască atât în viaţa lui particulară, cât şi în legătură cu viaţa de stat. Noi nu vrem să verse nimeni lacrimile pe care le-am vărsat noi atâtea veacuri".

ISTORICUL IDEII DE UNIFICARE A EUROPEI

—Gheorghe ARDELEANU—

Las Cases în "Memorialul din Sfânta Elena", pomeneşte că Napoleon se gândea la unificarea Europei.

Mişcarea de Uniunea Europei, care tindea la unirea statelor europene în 1923, este ideea contelui R. Kalergi.

Aristide Briand (1862-1932), fost de mai multe ori Preşedinte al Consiliului de miniştri şi Ministru de Externe al Franţei, a fost cel care a iniţiat pactul Pan Europa semnat la 27 August 1928.

Concomitent cu aceasta Kellogg Frank Billings (1856-1937), fost secretar de stat USA, împreună cu Aristide Briand au iniţiat Pactul dela Paris din 4 Septembrie 1928, semnat de SUA, Franţa, Anglia, Germania, Italia şi România, în vederea aceleeaşi idei. De remarcat că Iuliu Maniu a fost dela început de acord cu Unificarea Europei.

Robert Schuman (1886-1963), Preşedinte al Consiliului de Miniştri şi Ministru al Afacerilor Externe al Franţei, este autorul planului de cooperare economică europeană.

Generalul Charles de Gaulle (1890-1970), Preşedintele Franţei, şi Konrad Adenauer (1876-1967), Cancelarul R.F.G., au încheiat un pact de amiciţie între Franţa şi Germania, în urmă cu 25 de ani, care a fost continuat şi de urmaşii lor la conducerea acelor două ţări.

Mai apoi au început să ia fiinţă o serie de organisme europene, după cum urmează:

1947 - Uniunea Creştină Democratică Europeană.

1952 - Organizaţia Europeană pentru cercetarea atomică. Uniune a 12 state cu sediul la Geneva.

1957 - Crearea Asociaţiei Europene pentru Comerţ, cu sediul la Roma, în vederea unei pieţi europene comune. A intrat în vigoare în 1958, mutându-şi seriul la Bruxelles.

1958 - Euroatomul.

1960 - Uniunea Comerţului Liber European, cu sediul la Geneva. 1967 - Uniunea Europeană pentru cărbune şi oţel şi Uniunea Europeană pentru energia atomică, creată de economistul francez Jean Monnet (1888-1979) supranumit părintele Europei. Cu ocazia împlinirii a 100 de ani dela naşterea sa, urna lui a fost depusă la Panteon în prezenţa unor şefi de state şi de guverne.

1968 - Uniunea vamală Europeană, cu un tarif vamal comun.

1972 - Imnul European - imnul prieteniei din simfonia a 9-a a lui Beethoven.

1975 - Organizaţia spaţială Europeană, înfiinţată la Bruxelles.

1976 - Partidul popular european, nuanţă creştin democrată.

1976 - Universitatea Europeană cu secţii de istorie, cultură, economie, drept, politică socială, înfiinţată la Florenţa.

1976 - Uniunea Democratică Europeană, unire a creştin-democratilor şi conservatorilor din 11 state la care au aderat apoi şi altele.

1978 - Proiecte de cercetare pentru pace şi întrebuinţarea spaţiului cosmic, la care au aderat 11 state.

1979 - Parlamentul European, cu sediul la Strassbourg, pentru care se aleg deputaţi, în chip direct, din toate, ţările vest-europene

- Steagul European.
- Banca Europeană de Investiţii cu sediul la Luxemburg.
- Euroviziunea.
- Forul atomic European care se ocupă de întrebuinţarea energiei atomice pentru pace.
- Conferinţa Europeană de Securitate.
- Sistemul monetar European.

Toate aceste formaţiuni tind la desfiinţarea graniţelor, crearea unei monede unice, unei industrii colaboratoare şi în final la crearea unei Federaţii europene.

Fiecare stat din federaţie ar putea să-şi păstreze specificul naţional şi forma de guvernământ, regat sau republică.

Federaţia Europeană, ar forma o putere de sine stătătoare care să-şi poată impune punctul de vedere în omenire, politic, economic, şi militar, ca o mare putere în conjunctura mondială.

Abonamentul D-stră susţine un ziar care luptă pentru o cauză dreaptă

CONŞTIINŢA DE A FI ROMÂN

—Preoteasa Eugenia UŞERIU—

Herodot îi menţionează pe Traci în Sud-Estul Europei ca "cel mai numeros popor din lume după Indieni". Cele trei tablete de ceramică găsite la Tărtăria-Alba împreună cu alte obiecte se pare că făceau parte dintr'un cult **religios cu o vechime de 7-8** milenii.

Tracii din **Nordul** Dunării erau numiţi Daci, Geţi, menţionaţi ca "popor nemuritor"; cei din Bulgaria, Grecia şi Iugoslavia de azi erau cunoscuţi ca **Macedoneni**, din care făceau parte ciclopii, arhitecţi renumiţi ai antichităţii, iar în Evul **Mediu zidari destoinici;** Pelesgii sunt menţionaţi ca educatori şi artişti, dela care Grecii mai târziu au învăţat arta sculpturii; Cabirii, orientatori spirituali, etc. Toţi aveau ca **îndeletniciri** de bază **păstoritul şi agricultura.**

Tracii au scris puţin, iar o parte din scrieri au dispărut; sunt astfel de amintit scrierile lui Orfeu, istoria Ionienilor scrisă de Cadmus, o parte din scrierile lui Pindar, care, ca şi Cadmus descindeau din Cabiri. Alteori li s'a schimbat identitatea; Tracul Tucidide, care a scris istoria războiului din Peloponez este cunoscut internaţional ca Grec.

Istoria, dar mai ales arheologia oferă date concludente că Tracii erau locuitorii Sud-Estului **european** înaintea Romanilor şi Grecilor.

"Teogonia lui Hesiod este o paralelă laică a Genezei din Biblie. Tracul **teban** se prezintă ca "păstor inspirat de muze"; desigur că a cules tradiţii populare, le-a **orânduit** cu îndemânare şi talent şi le-a lăsat omenirii.

Cronicarul prezintă astfel facerea lumii în mijlocul unui cataclism terestru. Biblicul Jafet este fiu al Cerului (Uranos şi al **Pământului (Gaia); pe copii** i-a răsfăţat cu numele de 'titani", care s'au luptat cu Tartarii; reprezentanţi ai Infernului au învins pe titani. După acest război, Zeus a devenit autoritate supremă a zeilor pe pământ, iar titanii au intrat în anonimat. Este posibil să fie o paralelă laică a căderii îngerilor menţionată de Biblie.

Christophoro Buondelmonte, în 1420 A.D. a descris cu amănunte interesante insulele Mării Mediterane; printre ele este insula Carphatos situată între Creta şi Rhodesia. Autorul o prezintă geografic, redă tradiţii orale, obiceiuri din care extragem: "Această insulă a fost patria lui Jafet din Biblie; era titan, fiu al Cerului şi Pământului, care au avut doi fii: Prometeu şi **Epitemeu**, ambii preocupaţi cu probleme spirituale ale oamenilor. Numele insulei a fost dat de Crapos, care era tot fiu de Titan. Mare parte din insulă este acoperită cu pini, iar localnicii se ocupă cu extragerea răşinii lor. Alimentaţia de bază este: **lapte**, fructe, şi legume. Sunt oameni paşnici, ospitalieri, dar când sunt invadaţi devin ostaşi aprigi." Buondelmonte subliniază invazia Turcilor, a căror flotă a fost total distrusă şi nici un năvălitor n'a supravieţuit.

In Dacia romană, au emigrat numeroase grupuri din imperiul roman urmată de Slavi, şi în afară de năvălitorii consideraţi ca accidentali, Greci, care au fost asimilaţi pe parcurs de băştinaşi. Poporul a fost încreştinat de preoţi modeşti ca o altoire pe spiritualitatea localnică a lui Zalmoxis. Noi nu avem dată istorică a încreştinării.

Până în secolul trecut, aproape 2/3 din teritoriul **României era acoperit** cu păduri. Munţii şi colinele împădurite au devenit scuturi de apărare şi prieteni devotaţi Românilor. Graniţele claselor sociale s'au auto**desfiinţat, grupuri mici au** format familii mari, păstrând legături între ele, adoptând ca autoritate, orientarea spirituală a bisericii consituită în secolul al treilea. Năvălirile au durat aproape un mileniu. Aceasta este epoca de formare a "conştiinţei de a fi Român", timpul de consolidare şi adâncire a spiritualităţii poporului. Unitatea şi ierarhia au fost mijloace practice ale **coeziunii. In acelaşi timp** locală şi naţională.

Trăind în afara istoriei oficiale şi a conceptului de **stat constituit, Românii au** citit icoanele din biserici şi şi-au **îmbogăţit** cultura cu folclor ca şcoală logică a frumosului, iar viaţa spirituală i-a fost răsfăţată de natură ca prietenă **devotată.** Bisericile au devenit loc de educaţie spirituală şi civică; cu toată modestia lor aparentă au depăşit ca valoare cosmică măreţia palatelor, a cetăţilor şi a catedralelor abundente în Vestul european, care au încântat şi încântă pe iubitorii de creaţii artistice, dar nu i-a ajutat pe Vestici să dezvolte frumosul etern prin spiritualitate practicată cu simplicitate şi modestie deosebită.

Păstoritul şi agricultura au fost considerate îndeletnicirile popoarelor necivilizate; la Români fac parte din viaţa lui. Amintim celor obsedaţi de magia industriei şi a comerţului că Mântuitorul lumii s'a născut într'o peşteră de păstori, primii care s'au închinat **pruncului**-Dumnezeu au fost păstori şi El este păstorul omenirii. La sărbătoarea Naşterii Mântuitorului "Trei **păstori** se întâlniră"... este unul din colindele care se cânta în fiecare casă românească. In Miorița, păstorul mioritic cântă simbolic **conştiinţa** de fi Român ca expresie spirituală a poporului. Iar în lirica populară este de **amintit: "Fă-mă Doamne ce mi-i face, / fă-mă floarea florilor în poiana oilor / şi'n calea păstorilor"...**

Alteori pastoritul este legat de sfinţi din calendar: **"La Sfânta Maria Mare / Pleacă oile de-vale / şi se duc şi nu mai vin / pân'la Sfântul Constantin"...**

Agricultura împleteşte simbolic istoria cu belşugul:
S'a sculat mai an, Bădiţa Traian
S'a încălecat pe-un cal cu şeaua de aur"...

Iar Pluguşorul continuă cu **speranţa** prosperităţii **agricole: ..."Semne bune anul are, / Semne bune din belşug / ca şi brazda de sub plug"...**

Vasile Alecsandri a fost proclamat de poeţii neolatini "Regele poeziei" pentru cea mai frumoasă poezie dedicată latinităţii: **..."In ziua cea de judecată / Când faţă'n cer cu Domnul Sfânt / Latina Gintă va fi întrebată / Ce a făcut pe acest pământ , / Ea va răspunde sus şi tare / O, Doamne'n lume cât am stat, Sub ochii Tăi plini de-admirare / Pe Tine te-am reprezentat."**

Talentatul poet a cules din folclorul românesc centrul legăturilor divine ale neamului nostru şi l-a extins celorlalte surori latine.

In aceeaşi ordine de idei Lucian Blaga a inclus în Spaţiul mioritic o viziune a folclorului românesc în care prezintă situaţia florilor la "Judecata de apoi." Omul **nu este singura creaţie** terestră care apare în faţa acestei judecăţi. Introspecţiunea metafizicii anonime a împletit transcendentul cu regnul vegetal:
"Foaie verde bob mărunt,
câte flori sunt pe pământ,
toate merg la jurământ;
Numai spicul grâului
şi cu viţa vinului
şi cu Lemnul Domnului
zboară'n naltul cerului
stau la poarta raiului
şi judecă florile
unde li-s miroasele."

Florile n'au conştiinţă ca omul -răspunzător de faptele lui- dar sunt recipiente **speciale** ale unor factori, situaţii, timp, etc., pe care divinitatea le cunoaşte şi sunt prezente în procesul de evaluare cosmică, ierarhic şi simbolic.

Acest orizont larg, unic în folclorul internaţional, face parte, ca multe alte exemple din procesul conştiinţei de a fi Român.

Comunismul a încercat să **altoiască** pe sufletul românesc "robotul". Aproape o jumătate de secol, Satan -şi cei din jurul lui- au eliminat istoria, biserica şi tradiţiile adevărate. Trebuia înlocuită conştiinţa de a fi Român.

Astfel, Biserica a fost considerată instrument **burghezo-moşieresc** şi în locul ei trebuia alimentat surogatul marxist; tradiţiile şi istoria au fost instrumente periculoase ale duşmanilor poporului, etc.

In Tară, Satan a găsit -ici şi colo- colaboratori statornici ori cameleoni circumstanţiali; dintre ei au fost trimişi şi în exil.

Aceste caricaturi nereuşite, încep încet să fie identificate.

Conştiinţa de a fi Român, chiar dacă nu este trâmbiţată internaţional este înregistrată în "Cartea vieţii" din rânduiala divină. Nu suntem categoric aleşii pământului, dar facem parte din grupul celor care ţin aprinsă făclia conştiinţei de a fi Român.

Cei dinaintea noastră au clădit după puterile lor viaţa românească.

Oare noi care am fost eliberaţi de puterea sugrumătorului de neam dreptcredincios, să **înlocuim frumuseţea divină** cu urâţenie satanică?

Fiecare are de ales, aşa cum a spus un mare martir al neamului nostru: "Oratoria voastră să fie oratoria faptei şi nu a vorbei".

In memoria prietenului nostru Horia Stamatu

Spicul se-apleacă
Sub aripa de înger...
Si lin adoarme.

***

Inceputul începe cu alt început
şi sfârşitul sfârşeşte un alt început
de sfârşit.
Inceputul, sfârşitul - cum vrei să le iei;
simt golul ce urcă prin paiul de spic,
ecoul rusalin din freamătul de tei,
dar dincolo de ele
e începutul fără de început
şi sfârşitul fără de sfârşit
al rădăcinilor din cer.
Le simt cum urcă prin mine
gâlgâind sălbatic
prin toate pietrele văzutului şi nevăzutului
până sus
în piatra albului nespus,
dar îndrăznit de spic.
Nu bate vânt şi nu e ploaie,
dar spicul alb încet se'ndoaie
spre rădăcini.
Aripa'naltelor lumini
e prea grea.
Il privesc ca pe o mamă în rugă,
aplecată, în propria-şi icoană,
deasupra pruncului.
A tăcut şi veacul...Si îi dă să sugă.

***

La început a fost pâinea,
fiinţa.
In aceeaşi covată ne izvodea visul
jumătate pâine şi jumătate cer.
De atunci
cuvintele noastre sunt jumătatea pâinii.
Incercăm sub osândă
să ne găsim jumătatea,
întrebând copacii spre pâine,
apele din pâine,
cuvântul din pâine.

Si totul ar tăcea tăcerii noastre,
numai lumina ne strigă din noi către noi,
lin,
aromă de pâine şi pace.

Dumitru ICHIM

UN ROMAN ADUCĂTOR DE CONFUZII

—— Al. BERCEANU ——

S'a discutat în limba română pe toate undele romanul "Căderea în lume",publicat recent în R.S.R. de C. Toiu, vechi comunist sadea. La prima vedere acest roman ar trebui să arate răfuiala unui comunist, deziluzionat, cu stalinismul. Dar un critic avizat în materie, şi sagace, spune din capul locului când se ocupă de carte: "Acest roman îmi apare, fie şi poate fără voia autorului său, drept o disperată încercare de abilitare a comunismului românesc, în ceasul celei mai fatale crize a lui" (I. Negoiţescu, "Constantin Toiu la Castor şi Pollux", emisiune B.B.C., 1989). Mai bine decât "comunismul românesc" ar fi zis "comunismul din R.S.R.", pentrucă românesc nu e şi n'a fost niciodată comunismul. Iar de vreo criză a bandei Ceauşescu, nu poate fi nici vorbă. Poliţia şi intelectualii o ţin cu dinţii. Baza observaţiei mai sus citată e de găsit în aberanta "idee" a romanului: fostul legionarism şi comunismul sunt nişte idei gemene asemeni lui Castor şi Pollux, nedespărţiţii dioscuri.

Analogia este fundamental falsă. Să vedem ce zice mitologia: "Kastor şi Polydeukes, mai bine cunoscuţi pe numele lor roman Castor şi Pollux, înseamnă pentru noi încă şi azi un exemplu de prietenie frăţească de nedespărţit" (Karl Kerenyi, "Die Heroen der Griechen", Zurich, 1958). "Dioscuri" vine dela "Dios Kuroi", fii ai lui Zeus. Nedespărţiţi, Castor şi Pollux au luat parte la nenumărate aventuri. Pollux era nemuritor, pe când Castor era muritor. Până la urmă moare într'o bătălie cu tatăl fetelor pe care fraţii le răpiseră însurându-se cu ele. Pollux a răzbunat moartea fratelui ucigând pe cel care l-a ucis, dar aceasta nu l-a consolat şi a rămas pradă celei mai adânci mâhniri provocată de-o pierdere iremediabilă. Pentrucă nu putea să dea nemurirea muritorului Castor, Zeus l-a împăcat pe Pollux spunându-i să cedeze jumătate din nemurirea lui fratelui pierdut, pentrucă astfel să fie amândoi mereu împreună, petrecându-şi o jumătate din timp în mormântului lui Castor şi cealaltă jumătate în Olimpul lui Pollux.

Literatura populară română are în repertoriul ei unul dintre cele mai profunde basme româneşti, în colecţia lui Ispirescu, "Afin şi Dafin", care aminteşte de acest mit, unul dintre cele mai nobile şi de aceea mai frumoase din mitologia greco-romană. Şi în mit şi în basm unul din fraţi se jertfeşte pentru celălalt.

In schimb istoria politică românească din acest secol nu a dat nimic analog cu acest mit. Dacă punem pe două coloane cele două fenomene, Mişcarea Legionară şi Partidul comunist, nu găsim în nici un aspect vreo urmă de asemănare cu mitul. E vorba de două mişcări politice fundamental opuse şi prin origini, şi prin idei, şi prin calitatea umană, şi prin istoria concretă nu afabulată. "Istoria" ca domeniu particular de cercetare este în primul rând înregistrarea faptelor publice trecute şi prezente în ordinea lor, nu în aceea voită de noi într'o circumstanţă sau alta. Iar când ne referim la istoria contemporană, în sens larg, din acest secol, ştim că avem la dispoziţie documente scrise mai uşor controlabile decât cele pentru istoria mai veche. La aceste izvoare de informaţie accesibile, dacă nu au fost distruse până la ultima foaie în toată lumea, ne referim într'o comparare a Mişcării Legionare cu Partidul comunist, pentru a ne da seama cât de aberantă este analogia cu "dioscurii".

Să comparăm originile celor două formaţii politice. Mişcarea Legionară îşi considera ca premergător Partidul Naţional-Democrat întemeiat în 1910 de Nicolae Iorga şi A.C. Cuza. In toată literatura politică rămasă dela Mişcarea Legionară sunt citaţi numai gânditori români, naţionalişti din secolul trecut, ca Vasile Alecsandri, Vasile Conta, Mihail Kogălniceanu, Mihail Eminescu, Ioan Heliade Rădulescu, Bogdan Petriceicu Hajdeu, Costache Negri, oameni care au participat la închegarea României ca stat unitar şi au pus bazele culturii româneşti moderne. Din documente se vede că Mişcarea Legionară a fost susţinută de gânditori ca I. Găvănescul, profesor de etică, sau Traian Brăileanu, sociolog şi primul nostru politolog, sau scriitori şi gânditori ca Nichifor Crainic, Dragoş Protopopescu, Nae Ionescu, şi alţii toţi Români nedebitori nici unei doctrine politice străine. Nici un document nu arată participarea grupurilor minoritare la viaţa acestei mişcări, pentrucă acestea neavând baza lor naţională în România erau solidare cu interesele altor naţiuni. In schimb originile comunismului nu au fost în România ci în Rusia Sovietică. Ideologia comunistă a fost elaborată de doi Germani, Karl Marx şi Friedrich Engels, iar autorii primului stat comunist au fost doi Ruşi, Lenin şi Stalin, creatori ai internaţionalei, comuniste, cea mai puternică din epoca modernă. In cazul acestor autori de idei şi practică am avea de-a face cu două exemple de "dioscuri": Marx - Engels şi Lenin-Stalin, acesta fundator al unui imens imperiu colonial comunist, în care după 1944 a intrat şi România. Este absolut de neînţeles cum ar putea fi stabilită o "dioscuritate" între comunism şi o mişcare românească fără nici un patron străin.

Nici una din ideile Mişcării Legionare nu poate fi găsită în comunism. Comunismul este o ideologie materialistă, atee şi internaţionalistă. Mişcarea Legionară, aşa cum se vede din literatura rămasă dela gânditorii ei, se revendică dela creştinism, respingea primatul materiei căreia fără să-i nege existenţa îi atribuia un rol subaltern, cu primatul spiritului, era o mişcare strict naţională în opoziţie totală faţă de internaţionala comunismului şi străină de orice internaţională în afară de aceea care avea o parte din Români sub conducerea ei spirituală, catolicismul, reprezentat în ţara noastră de unii etnici străini şi de un milion şi jumătate de Români din Transilvania.

In nici una din scrierile rămase dela Mişcarea Legionară nu se vede nici o intenţie de-a se schimba forma Statului, Monarhie constituţională, sau de-a disloca Instituţiile de bază, Monarhia, Biserica, Armata, Justiţia. In schimb comunismul, aşa cum s'a văzut când a fost pus la putere, avea scopuri exact contrare: Republică, desfiinţarea Bisericii, transformarea armatei în miliţie de partid, desfiinţarea dreptului privat, public şi penal existent în România Mare. Singurul atentat împotriva unui Rege al României a fost pus la cale de comunişti. La doi ani după Intregirea României, în ziua de 8 Decembrie 1920, un comunist cu nume neromânesc ci de rezonanţă austro-germană, a pus o bombă la Senat ca să-l spulbere pe Regele Ferdinand. Regele a întârziat cu un sfert de oră aşa că nu au fost ucise decât două personalităţi din asistenţă: Episcopul unit Dumitru Radu din Oradea şi Demetru Georgescu, Ministrul Justiţiei. Această crimă a decis asupra luării de poziţie generală a Românilor împotriva comunismului. După un război cu cea mai mare proporţie de sacrificii din primul război mondial, după ce abia se împlinise idealul naţional al Românilor, comuniştii au vrut să-l omoare pe Regele care prin ferma lui poziţie a încurajat armata noastră în ceea ce s'a numit "triunghiul morţii" din Nordul Moldovei. Incercările de dezorganizare a vieţii publice prin aţâţarea muncitorilor dela Căile Ferate la Iaşi au fost anulate de intervenţiile pline de curaj ale studenţilor dela începutul anilor '20, care au premers înfiinţarea Mişcării Legionare din 1927. Bomba dela 1920 a tăiat calea comunismului. Partidul comunist nu avea în momentul invaziei străine decât o mie de membri, dintre care cea mai mare parte erau minoritari.

Din punct de vedere uman, aşa cum se vede din textele rămase, fosta Mişcare Legionară avea la bază dispoziţia sacrificiului de sine pentru cauza românească. Comunismul a dovedit şi în afară şi în România, deci de peste 70 şi 40 de ani, că baza acţiunii lui este în sacrificarea altora cu indescriptibilă cruzime: sacrificări în masă, a unor grupe, clase, populaţii, cum a făcut Stalin lichidând în Ucraina şase milioane de ţărani. Aşa s'a ajuns la un univers concentraţionar imitat în cel de-al doilea război mondial de Hitler şi dezvăluit cu o mare întârziere de Soljeniţîn. Metoda de stăpânire prin teroare a început cu închisoarea dela Piteşti, de cea mai sinistră amintire. Fenomenul "Piteşti" a rămas în istorie prin mărturiile celor ce-au trecut prin acel infern. S'au petrecut lucruri pe care nici o minte normală nu şi le poate închipui: oamenii au fost constrânşi să-şi mănânce propriile dejecţii, au fost siliţi prin tortură să-şi ponegrească propriile mame în felul cel mai abject cu putinţă, şi să-şi renege credinţa creştină prin cele mai cumplite blasfemii împotriva Dumnezeirii. Straniu este că tocmai la Piteşti s'a înfiinţat un "Institut Universitar Pedagogic" pentru pedagogia "socialistă", bineînţeles.

Sub aspectul istoric comparaţia dintre "legionari" şi "comunişti" rezumată în mitul frăţiei ideale este tot în afară de orice realitate. Mişcarea Legionară a luat parte la o guvernare timp de patru luni, din Septembrie 1940 până în Ianuarie 1941. In schimb comunismul, partidul comunist, se confundă cu Statul Român de 41 de ani.

Din toate textele rămase dela Mişcarea Legionară se vede că "guvernarea" nu era o problemă de viitor imediat, ci foarte neprecis, fiind vorba de nişte oameni tineri care nu ajunseseră la maturitatea cerută de o politică de guvernare decât în rândurile unor cadre ce se apropiau de patruzeci de ani. Din tot ce s'a scris de către aceste cadre superioare se vede că preocuparea principală era formarea civică a tineretului, în vederea unei renaşteri a moralei în viaţa publică, în armonie cu tradiţia şi istoria poporului lor.

Partidul comunist a dispus cum a vrut de ţara şi poporul nostru timp de 41 de ani, iar Mişcarea Legionară în schimb nu a condus nici o secundă Statul Român. Participarea prin câteva posturi secundare, fără posibilitatea nici unei decizii de stat, într'o guvernare tranzitorie de câteva luni, a fost urmarea unei iniţiative a Generalului Antonescu. El a găsit formula "Stat Naţional Legionar", iar legionarii uitând că li-se decapitase conducerea cu întemeietorul Mişcării lor şi cu toate cadrele mature pentru o eventuală acţiune de stat, au intrat sub această formulă, uluiţi de un General care apărea în public îmbrăcat în cămaşe verde. Peste câteva luni, din motive complexe de politică externă în primul rând, Generalul Antonescu avea să renunţe la formula şi Legionarii erau destituţi din posturile pe care le ocupaseră într'un timp aşa de scurt. Aceasta a fost istoria Mişcării Legionare, care s'a consumat tragic, între 1927 şi 1941, într'o ţară neocupată de nici o putere străină.

Exact contrariul s'a pretrecut cu Partidul comunist. Acesta practic nici nu se poate spune că ar fi existat în România dintre 1918 şi 1944. Abia după ce România a fost ocupată de o putere străină cu armata unui stat comunist, au început să iasă la suprafaţă ca ciupercile şi comuniştii în România pe care au luat-o în primire organizaţi şi dirijaţi de forţele de ocupaţie. Până în 1947 luarea în posesie a fost exhaustivă, iar până în 1958 cu o brutalitate fără seamăn s'a făcut din România o ţară străină. Mulţumiţi de rezultate, Ruşii au plecat în 1948 pentrucă nu mai avea ce face; gubernia era perfectă.

Este evidentă absurditatea analogiei între Mişcarea Legionară şi Partidul comunist, dar cui şi la ce foloseşte? Mai întâi Mişcarea Legionară n'a avut la activul ei nici un act de stat, cum ar fi legi, pacte internaţionale, tratate de alianţă, declarare de război, încheieri de pace. Intre 1940 şi 1944 totul a fost decis de Generalul Antonescu, ulterior Mareşalul Conducător, al cărui titlu avea să fie furat de Ceauşescu, azi numit în toată presa străină "Conducătorul", iar în prealabil între 1938 şi 1940 totul fusese decis de Carol II şi curtea lui. Antonescu cel puţin a fost singur şi a guvernat foarte bine cu tehnocraţii pe care i-a găsit. A fost cel mai corect guvern pe care l-a avut România din 1918 până la Antonescu. Dar din primul moment al acestei guvernări, Mişcarea Legionară n'a avut dreptul decât la o singură decizie care i-a fost fatală: acceptarea de-a intra într'un guvern.

Analogia ar vrea să arate că în România ar fi existat două "utopii", una legionară, alta comunistă, amândouă în chip egal creaţii "româneşti". Cum a fost cu "românitatea" am văzut, dar să vedem cum stăm cu "utopia". "Utopia" înseamnă "fără loc", dar în România Mişcarea Legionară nu a fost o mişcare utopică, ci o mişcare de impulsare a redresării naţionale pe baza realităţilor istorice, culturale, morale, sociale, economice româneşti. Iar "comunismul" nici el nu este o "utopie", cum se tot zice pentru a i-se găsi o scuză. Comunismul nu este altceva decât un program de distrugere a civilizaţiei şi culturii creştine europene, simultan cu radierea tuturor tradiţiilor prin care popoarele îşi afirmă de secole şi secole, din rădăcini milenare, identitatea. "Utopia" a avut în ea ceva ca un ideal. Comunismul odată idealizat prin conceptul "utopie" ar fi o aspiraţie către ceva superior a tot ce-a fost până azi în gândirea şi credinţele omenirii, o exaltare către ceva aşa de deasupra acestei lumi încât încercarea de a-se ridica la aşa înalte zone sfârşeşte dramatic prin aruncare din nou "în lume", de unde "Căderea în lume", titlul unui roman cusut cu cea mai groasă aţă albă a propagandei prin "ficţiuni".

Programul destrucţiei comuniste, numit "construcţie socialistă" a fost împlinit cu vârf şi îndesat în tragica noastră ţară. "Utopie" nu ar fi decât un singur lucru: încercarea de-a face reconstruirea ţării prin comunismul care-a distrus-o. Recunoscând cu jumătate de gură prin ficţiuni de romane, că ar fi fost nişte "greşeli", se suflă oamenilor că de fapt au mai fost şi alţii care "s'au ars" cu "utopia", dar noi comuniştii suntem singurii care vom şti cum s'o "intoarcem"; partidul o va lua altfel, "cu faţă umană". Aşa crede acest Toiu. Sau nu .

Cu "mitologia" aculturarea comunistă a făcut furori. A întors toate miturile româneşti ca să mitizeze la nesfârşit comunismul cu partidul lui, demitizând în felul cel mai vulgar toate valorile culturii, spiritualităţii şi tradiţiei noastre. Astfel "Mioriţa" a ajuns reprezentativă pentru muncitorul construcţiei socialiste, fiindcă acolo e vorba de "dragostea ciobanului pentru munca şi instrumentele lui de muncă". "Mânăstirea Argeşului" este cea mai frumoasă pildă a "construcţiei socialiste" care se bazează pe sacrificiile oamenilor muncii, inclusiv ai muncii de partid şi atâtea huzureli parazitare. Personagiile istorice şi-au găsit şi ele întrebuinţările lor. "Preşedintele" este multe în acelaşi timp: Boerebista, Decebal, Stefan cel Mare, Mihai Viteazul, Horia, Cloşca şi Crişan, la un loc, Tudor Vladimirescu, oltean şi el, dar peste toate acestea e încarnarea personagiului-cheie al basmelor noastre: Făt Frumos, care poate toate. In acest 1989 e chiar Eminescu ("nicolizat").

Legionarii nu sunt nici un mit, ci una din realităţile chinuitei noastre istorii contemporane. Dar pentrucă istoria nu aparţine decât comunismului, Mişcarea Legionară a fost ridicată mai întâi la

Continuare în pag.9

CRONICI

Literare-Artistice-Culturale din exil şi din ţară

EUGENIA UŞERIU

ABOUT US

Eugenia Uşeriu coboară dintr'o familie cu nobile tradiţii româneşti şi cărturăreşti. **Prezenţa dânsei în** paginile exilului aduce scrisului românesc dinamică şi demnitate într'o vreme când tăvălugul roşu din ţară este lăutarizat de o mulţime de condeie prostituate.

O idee foarte bine venită a fost ca un buchet din eseurile **doamnei** Uşeriu să apară într'o ediţie bilingvă. Trăind în afara ţării scrisul nostru nu trebue redus numai la sfera cititorilor de limbă română. Când fiinţa neamului este ameninţată cu distrugerea ei este de **datoria noastră să strigăm** după ajutor pe limba celor care pot să ne înţeleagă.

Cartea "About us - Despre noi" oferă cititorului o fereastră şi o perspectivă spre România Mare aşa cum o binecuvântase Dumnezeu cu hotarele ei spirituale. Traducerea în engleză este făcută de Mărioara Constantinescu, iar prefaţa este semnată de preot Gheorghe Calciu.

In prezentarea cărţii George Bălaşu, directorul ziarului "Cuvântul Românesc", afirmă, şi pe bună dreptate, că: "Doamna preoteasă Eugenia Uşeriu continuă activitatea în viaţa neamului românesc, pe care o are moştenire de acasă şi la care a străduit împreună cu neobositul şi neuitatul **Părinte Anchidim Uşeriu**". "Despre noi" este un buchet cultural şi spiritual de adevăr şi frumos, dăruit atât Românilor cât şi străinilor."

"Acest volum, precizează Părintele Gheorghe Calciu în cuvântul introductiv, integrat ideilor ce agită lumea românească de azi în ţară şi în exil, este realizat cu sensibilitate şi inteligenţă şi cu o largă paletă de procedee literare: dela studiul ştiinţific la imaginaţia de legendă, dela sensibilitatea **romantică la stringenţa** logică, agresivă şi dela gravitate la humor."

Diversitatea de teme tratate fac o lectură agreabilă şi instructivă. In special, pentru noii veniţi cartea prezintă un orizont românesc cu totul şi cu totul nou. Fusesem învăţaţi la şcoală că "fraţii dela Răsărit" făcuseră toate descoperirile în ştiinţă şi tehnică, că ne-au adus toate blagosloveniile, dar din "Schimburi **româno-ruse**" aflăm de contribuţia şi influenţa culturii româneşti asupra Slavilor de Răsărit. Sunt reliefate în medalion figuri de cărturari români care şi-au adus aportul calitativ şi cantitativ în cultura lor, ca de exemplu: Petru Movilă, erudit teolog ajuns mitropolit al Kievului şi autor al "Mărturisirii Ortodoxe", Nicolae Milescu **Spătarul, întemeietor al** etnografiei ruse, poliglot şi teolog, istoriograf şi filosof, profesorul lui Petru cel Mare şi ambasador al ţarului în China. Dintre piscurile intelectuale şi culturale mai menţionăm pe domnitorul Dimitrie Cantemir, de faimă europeană, orientator şi educator al clasei nobile ruseşti şi susţinător al cauzei **ortodoxe** în disputele religioase. Un alt "Rus" este Antioh Cantemir cunoscut prin scrierile şi manualele lui didactice. Ce **avem noi dela Ruşi?** Un sistem comunist îndreptat impotriva omului şi a lui Dumnezeu, jefuira sistematică a ţării noastre şi 12 invazii de "liobov slavon" în mai puţin de 250 de ani.

"Literele â şi î în limba română" este un documentat studiu asupra latinităţii limbii noastre. A menţine ortografia impusă de comunişti, ca îndepărtare de caracterul latin al limbii noastre, sub pretextul că aceasta este "ortografia nouă" nu justifică pe nici un intelectual de bună credinţă. Nu tot ceea ce e "nou" are şi girul adevărului. "Nou", în istoria **României**, este şi distrugerea satelor şi monumentelor istorice de sute de ani, dar aceasta nu ne obligă să acceptăm situaţia, ci dimpotrivă să protestăm prin orice mijloc posibil.

In "Prezenţa românească în Argentina în secolul trecut" facem **cunoştinţă** cu Iulius Popper, inginer de origine română, care prin instalaţiile de extracţie a aurului în Tara de Foc **reuseşte să colecteze în 1888 peste 250 de kg de aur,** iar anul următor peste 500. Bogăţiile fantastice fac posibil ca Popper să aibă o flotă proprie, să bată monedă cu numele lui şi timbre, de asemenea.

"S'a stins ultimul stegar" este un rămas bun dela Radu Mironovici, intelectual din **generaţia** lui 1922 şi a cărui viaţă o evocă.

Unele articole ale doamnei Eugenia Uşeriu se referă la probleme româneşti ca: "Rege, regalitate şi regat", "Naţionalism ciuntit şi cultul personalităţii", "Omenie şi dezunire", **"Crăciunul la Români"**, etc. Altele sunt comunicări utile străinilor pentru a şti ceva "despre noi". Prin "Dracula în istorie, literatură şi folclor" se face dreptate domnitorului Vlad Tepeş care şi-a iubit ţara şi neamul ridicând altare lui Dumnezeu.

Cartea "About us - Despre noi" de Eugenia Uşeriu nu **trebue** să lipsească din nici o bibliotecă românească. Fiind scrisă şi în engleză este de un deosebit ajutor în a ne prezenta străinilor, cine suntem noi ca **Români** şi care sunt adevăratele valori cu care am fost înzestraţi ca neam.

Dumitru ICHIM

INTERNATIONAL PRESERVATION REPORT

THE RAZING OF ROMANIA'S PAST

DINU C. GIURESCU

Incepând dela 1 August 1989, The World Monuments Fund, în colaborare cu U.S.Committee International Council on Monuments and Sites, din Washington, vor difuza cartea Domnului Dinu C. Giurescu, despre Stergerea trecutului **României, editată de US/ICOMOS.** Sosit la 12 Aprilie 1988, istoricul Dinu C. Giurescu, a considerat ca primă datorie faţă de ţara sa, dezvăluirea marilor distrugeri pe care regimul ceauşist le-a făcut în România.

Istoric în a treia **generaţie**, deşi obţinuse doctoratul la Facultatea de Istorie a Universităţii din Bucureşti, datorită originii sociale, a predat doar Istoria Civilizaţiei Europene, la Institutul de Arte Nicolae Grigorescu din Bucureşti. Intre 1964 şi 1968, a lucrat ca cercetător al istoriei diplomaţiei şi a **relaţiilor internaţionale pe** lângă Ministerul Afacerilor Externe şi Facultatea de Stiinţe Juridice din Bucureşti, iar înainte de 1964 a lucrat la Muzeul de Artă din Bucureşti. Intre 1975 şi 1985, a fost membru al Comisiei Centrale a Patrimoniului **Naţional** din România. Cu această ocazie a putut cunoaşte foarte bine întregul proces de "sistematizare şi modernizare", pe întreaga ţară, denumire sub care Ceauşescu a distrus o mulţime de monumente istorice. O bibliografie de 60 de titluri care însoţeşte primul **capitol** "The Urban Architectural Heritage", este grăitoare în acest sens. Cu acelaşi spirit de documentare sunt scrise şi celelalte capitole "The Rural Architectural Heritage", "Conservation and Restoration in the Postwar Years" şi "Nationwide Urban and Rural Destruction and Resettlement" unde autorul are nu mai puţin de 120 de citate bibliografice.

Cartea mai cuprinde 300 de fotografii **reuşite**, cu clădiri înainte de distrugere, reprezentând stilurile, neoclasic, neogotic, eclectic, neoromânesc. Bauhaus şi cubist.

Domnul Dinu C. Giurescu, dă un puternic semnal de alarmă în legătură cu distrugerile din România, **susţinut** de date statistice de unde se constată că cel puţin 29 de oraşe au fost demolate în procent, de 85-90 şi alte 37 de oraşe sunt ameninţate de aceeaşi soartă. Din 13.123 de sate **vor fi** distruse 7-8000, în aşa fel, încât dacă nu este oprită distrugerea, în anul 2000, este **proiectată** ca întreaga populaţie să locuiască în blocuri controlate de securitate.

Această valoroasă şi interesantă carte se poate obţine dela: The Preservation Press National Trust for Historic Preservation, 1785 Massachusetts Avenue, N.W. Washington D.C. 20036, U.S.A. Costul 19,95 dolari americani.

Z. P.

UN ROMAN ADUCĂTOR DE CONFUZII

Urmare din pag.8

rangul mitului cel mai negativ, ca încarnare a răului; acum pentru circumstanţă este scuzată prin imposibilitatea idealului de-a deveni realitate, pentru a se explica mai bine de ce comunismul a dus unde a dus: fanatismul pentru ideal nu converteşte definitiv idealul la istorie. Deci dela ideal să ne întoarcem în lume. Ce va fi de făcut acolo nu se ştie şi nici nu e nevoie. **Până la epuizarea oricărui obiectiv** de distrugere, mai poate ţine mult timp.

In **România nu** este nici o "criză a comunismului". Programul continuă fără să fie dat cu un **milimetru** înapoi, iar cei care conduc acest program sunt la adăpost de orice fel de primejdie. Intelectualii o ţin **mai departe fie cu cele mai abracadabrante** fantasmagorii, fie cu cele mai stereotip cinice ridicări în slăvi, şi nimeni nu are posibilitatea materială de-a **dezlănţui** un război civil; masele nu pot fi adunate în oraşe pentru demostraţii spectaculare din simplul motiv că oamenii sunt cazaţi în tot felul de stănoage din ce în ce mai strânse. Si toţi ştiu că represiunile nu vor avea limite, iar "mila" celor ce au arme în **mână este mai îndoielnică decât a câinelui** turbat.

Romanul în chestiune a fost pus pe piaţă pentru a mai **dezorienta** puţin cu **zvonul** că "cenzura a mai slăbit", regimul e în criză, deci e cazul să sperăm. Acest joc de ţintar naţional s'a făcut nu prea de mult cu nişte "senzaţionale" romane de Marin Preda, însă când cineva a venit cu ceva mai concret, ca Paul Goma, a fost expulzat.

E de remarcat că în lumea liberă comentatorii, în **special** critici mai recent veniţi din ţară, nu s'au lăsat păcăliţi, fiind foarte bine în cunoştinţă de cauză. Işi cunosc colegii întru "condei". Dar toate **aceste constatări nu ne fericesc în nici un** fel. Ci ne deprimă tot mai mult că pletora **"condeierilor" o ţine morţiş mai departe** cu ajutorul direct sau indirect dat regimului de distrugere a unei ţări şi a unui popor. O ţin aşa de peste patruzeci de ani.

Al. BERCEANU

RELIGIA

—Mihail EMINESCU—

DIN "TIMPUL",14 MARTIE 1880

Schimbări mari e menit a vedea timpul nostru. Preoțimea catolică care odinioară avea frânele lumii în mână, a cărei diplomație pornea răsboae și încheia tractate de pace, al cărei spirit domnea spiritul Europei întregi, e astăzi împinsă la o parte - ba nici măcar desvoltarea nu se concede în măsura în care s'ar permite libera propagare a ideilor socialiste de ex. In adevăr în Francia actuală nu credem că s'ar opune cineva la înființarea unei facultăți care să propage așa numitele științe de stat precum filosofia dreptului, economia politică, administrația din punct de vedere **socialist**, nu ne'ndoim asemenea că astfel de credințe ar putea fi profesate de oricine - de străini ca și de indigeni - și că, cu toate acestea, ar avea deplină libertate întru propagarea doctrinelor lor, întru creșterea poporului, după cum ar înțelege-o, numai congregațiunilor catolice li se îngrădește aceasta.

Se zice și cu drept cuvânt, că pentru a **scrie** istoria unei **epoce** trebue să fi trecut câteva sute de ani de atunci încoace; contimporanii sunt cei mai răi istorici.

Această depărtare în timp s'ar putea înlocui însă prea bine prin depărtarea în **spațiu** și prin divergența căii urmate pe acest teren. **Dacă noi nu ne-am prea lua** după cultura străină și am privi-o numai ca un sprijin al germenului propriu de desvoltare, am fi poate apți, **prin împrejurarea că lup**tele cu clerul nu ne ating, să vedem o seamă de lucruri mai limpede decât apusenii.

Așa dar când vedem vechea clădire a bisericii catolice atât de aprig combătută în apus, ar fi oare de sfătuit pentru noi de a urma tonul părților în litigiu și de-a spune că cutare ori cutare are dreptate? Din nefericire așa se urmează în jurnalistica noastră. Cu aceiași ușurință cu care transcriem laudele ideilor moderne din gazetele străine, ne însușim și urile cari nu ne privesc câtuși de puțin, ba vedem citindu-se de către public cu oare care sete, romanele tendențioase și de **senzație**, cari fac din Iezuiți bunăoară sau din alți călugări catolici reprezentanții celor mai rele **instincte** și a celor mai grozave crime.

In realitate biserica care a voit dominațiunea asupra spiritelor și o voește încă odată în mod absolut, astăzi s'ar mulțumi cu libertatea care se permite celorlalte confesiuni. Se înțelege că această dominațiune asupra **spiritelor nu putea fi în** trecut fără o nuanță politică, după timp și după țară. In Mexic catolicii sunt republicani, în Franța monarhiști, iar calitățile sau defectele clerului sunt cam în genere acelea ale rasei în mijlocul cărei trăește. La spaniolii ce se fanatizează tot atât de ușor **pentru republică ca și pen**tru monarhie, pentru o idee ca și pentru alta, și clerul cată să fie fanatic; în Italia, deși scaunul catolicismului, el era cu mult mai tolerant și mai liber cugetător decât în alte țări; deci clerul va purta, poate într'un grad mai pregnant, caracterul îndoit al epocii în care **trăește** și al rasei, căreia îi aparține. Toleranța sau netoleranța, asprimea sau blândețea lui, va fi aceea ce-l caracterizează pe popor însuși. Germanii cari sunt de un caracter mai îndărătnic au avut un cler mai neîngăduitor decât Italienii, ba mai mult încă - biserica **reformată** din Germania, poartă aceeași maculă de judecăți ale ereticilor, de arderi de vii a vrăjitoarelor ca și biserica cea catolică.

Atârnă deci de energia cu care un popor își însușește o idee, atârnă de calitățile înăscute ale lui, ce formă va lua și biserica lui. Cu aceeași energie cu care republicanii tăiau în secolul trecut capetele tuturor, cari-și permiteau a avea alte idei, clerul răsărit din **acelaș popor persecuta** odinioară pe aceia, cari nu-i păreau îndestul de catolici. Atâta despre biserică ca instituție împământenită într'o țară oarecare.

Cât despre catolicism ca instituție universală, nu putem tăgădui meritele lui într'adevăr extraordinare pentru cultura omenească.

Pusă în fața unor rase aspre, abia răsărite din **locuințele lor primitive și** abia aruncate asupra civilizațiunii antice, pe care au călcat-o în picioare și au nimicit-o, biserica era **singurul punct luminos nu** numai pentru cultură în genere, dar chiar pentru libertatea dezvoltării omenești.

Intr'un timp de aservire generală, într'un timp în care numai nașterea, deci numai descendența din iluștrii luptători fizici, **dădea un drept de libertate;** tot ce nu avea fericirea de a fi ucis o sută de dușmani, oricât era inteligent sau energic **găsea** o cale de înaintare în cler. Si precum spiritul și caracterul înving totdeauna în lume puterea brutală, tot astfel micul David a învins până în fine pe uriașul Goliat al evului mediu cu tot întunericul și esclusivismul lui. Caracteristic și vrednic a se recunoaște în favoarea catolicismului e tendința de-a nu baza creșterea poporului pe idei abstracte, cari să convingă **capul**, ci pe idei redate intuitiv, cari să îmblânzească inima, de aceea frumoasele arte au fost cele mai puternice arme ale bisericii. Arhitectura, muzica, sculptura și poezia au fost puse în serviciul bisericii, pentru a da în această sferă curată, neatinsă de nici o suflare impură, un adăpost sufletului omenesc, atât de bântuit sau de patimi sau de golul lui propriu de urât. Aruncat din **nevoe** în urât, din urât în nevoe, stări immanente naturii noastre și cari nu se pot înlătura prin mâna de creer de care dispunem, arta bisericească, care a cultivat în pictură frumosul în culmea perfecției, muzica și arhitectura în genul sublim, a înălțat prin mijloace, lesne de înțeles pentru toți, sufletul omenesc în decurs de sute de ani, peste nivelul vieții de rând și nevoilor zilnice. Toate popoarele cari posed **înaltă civilizațiune astăzi,** dacă nu sunt, au fost măcar mult timp catolice.

Despre învățământ cată să notăm asemenea că atât cel popular cât și cel înalt sunt creațiuni ale acestei biserici. Cum că prin învățământ biserica a urmărit și scopurile ei proprii e nu numai devărat dar și foarte natural. Nici n'am înțelege ca o instituție să înființeze anume școli contra sa. Aceasta însă n'a împiedicat ca spiritul pe care ea l-a crescut, să se îndrepteze în contră-i și s'o renege.

E o istorie veche aceasta că orice formă nouă de cultură e dușmana formei din care s'a născut, că fiica e dușmana mumei și povestea biblică a lui Cain, în formula ei nouă de luptă pentru existență are loc tot așa de mult la curenturi intelectuale ca și la cele materiale.

Lupta e însă departe de a fi mântuită și învingătorul momentan nu este totdeauna cel definitiv. Religia are în favorul ei forma gata și pozitivă, pe când curentul opus n'are nimic gata, nimic format încă. Incercările de speculațiune metafizică, cari culminează **în ipoteze și sunt tot atât** de **deosebite** ca și scriitorii lor, sunt departe de a constitui convingeri pozitive pentru milioane de oameni.

Prin lupte ca cea de astăzi, prin mai grele încă, a trecut deja biserica: ea a avut însă inteligența de a-și muta punctul de gravitație cam tot în **țările**, cari aveau mai mare nevoie, de ea, încât totdeauna a aflat puteri nouă și proaspete pentru a le opune **negațiunii** pure, pe care a întâmpinat-o de atâtea ori în cale.

SELECȚIUNI DIN SCRIERILE POLITICE ȘI ECONOMICE ALE LUI EMINESCU

-COLECȚIA "INSTITUTULUI ROMÂN DE CERCETĂRI ISTORICE"-

Menirea civilizatoare a Neamului. Intr'unul din articolele din Timpul, Eminescu scrie că avem de îndeplinit o misiune istorică, o misiune pe care "Dumnezeu ne-a încredințat-o din ziua în care Traian împăratul a pus piciorul pe malul stâng al Dunării. In ce constă această misiune? Chestiunea era de o însemnătate deosebită și Eminescu o dezvoltă într'unul din frumoasele articole din Timpul. (Timpul, 1879, 14 Oct. art. fond)

Eminescu scrie că datoria **Românilor e de a dovedi că faptele istorice ale lui Traian au fost bune și dătătoare de roade.** Traian a vrut să stabilească la gurile Dunării ordine și cultură, dar nădejdea străbună nu s'a realizat încă: e menirea noastră să o realizăm. Eminescu recunoaște că vremile prin care trecea țara erau mari, că țara era mică, dar că ea avea și așa toată posibilitatea de-a înfăptui ceva bun: "E mică **țărișoara** noastră, îi sunt strâmte hotarele, greutățile vremurilor au știrbit-o, dar această țară mică și știrbită, e țara noastră, e țara românească, e patria iubită a oricărui suflet românesc: într'însa găsim toate putințele desvoltării întocmai ca într'una oricât de întinsă". Eminescu adaugă **hotărît**: "Trebue să fim un strat de cultură la gurile Dunării; aceasta e singura misiune a statului român, și oricine ar voi să ne risipească puterile spre alt scop, pune în joc viitorul urmașilor și calcă în picioare **roadele muncii străbunilor noștri**". (Timpul, 1879, 2 Noembrie, art, fond).

Ca un răspuns dat **Ungurilor** care urmăresc desnaționalizarea poporului nostru, Eminescu le spune acestora că nu se ucid lesne națiunile. In ce privește **națiunea** noastră, el are deplină încredere în puterea-i de rezistență și în vitalitatea-i biruitoare asupra tuturor asupritorilor și restriștilor: "limba și naționalitatea românească vor pieri deodată cu Românul material, cu stingerea prin moarte și fără urmași a noastră, nu prin desnaționalizare și renegațiune". (România și Austro-Ungaria, C. de Iași 1876, nr. 125-130).

"Națiunile au dreptul de a se ridica și de a-și determina singure soarta. Toate **națiunile** trebuesc aduse la valoarea proprie. Triumful națiunii, e pentru Eminescu, triumful dreptății: acest triumf trebue să vină odată; e pietroasă și **încovoiată** calea Dreptății dar e sigură." (Manuscris Ac. Rom nr. 2257, fol 32).

"Eminescu se bazează pe faptele istorice, pe dreptul natural al fiecărei **națiuni atunci când exprimă părerea** că o națiune nu are dreptul **să domnească asupra alteia,** că singure **națiunile** au dreptul de a fi stăpâne asu**pra lor înșile, de a avea** suveranitate și **legislație** proprie și că a trece suveranitatea unei națiuni în brațele alteia e o crimă împotriva celei dintâi". (Să **facem un congres. Feder. 1870, 17 Apr. Ed. Scr. Rom. P.4**)

Despre Stat. "Statul trebue să fie reazimul sigur al națiunii și să-și îndeplinească un rol moral prin ocrotirea meritului și muncii; noi primim ideea Statului ca apărător **al meritului legitim, al** averii legitime, al muncii legitime, ca ceva superior dispozițiilor generale ale unei generații, ca un element moral alături cu imoralitatea eventuală a tendințelor existente în societate." (Timpul, 1879, 29 Noembrie).

Pentru Eminescu "Salus reipublicae summa lex **esto", nu-i o simplă frază.** Scopul prim nu-i forma de **guvernământ**, ci bună starea **națiunii**. Pentru Eminescu, un Stat absolut **în care oamenii trăiesc bine**, e preferabil unui Stat liberal în care pretutindeni **e numai boală și mizerie.**" (Icoane vechi și nouă, VI, Timpul, 1877, 23 Dec.)

"Statul lăsat pe mâna politicianismului asigură realizarea intereselor personale, a parvenirii, a scăpării de răspundere prin paravanul parlamen**tarismului.**" (Timpul, 1879, 18 Ianuarie).

"Statul demagogic nu are respect pentru popor, pentru sănătatea lui, pentru tradițiile lui, e statul egoismului: "Dar se ruinează poporul? Le e cu totul **indiferent**. Dar se alterează dreptatea **moștenită** a caracterului național, dar se viciază bunul simț, dar se **împrăștie** ca de vânt comoara de înțelepciune și de deprinderi, pe care neamul a moștenit-o din bătrâni mai vrednici din generația actuală? Ce-i pasă liberalului de toate acestea? Statul demagogic nu **realizează** armonia intereselor clasei dominante cu ale clasei muncitorilor". (Rostul adminsitrației la noi. C. de Iași, 1877, 5 Ianuarie).

"**Condiția principală pe care trebue s'o îndeplinească statul nostru este aceea de a fi un stat național. Statul nostru nu** are altă rațiune de a fi decât aceea că este stat românesc, deci desvoltarea elementului românesc este și cată să fie ținta noastră de căpetenie. Dacă viața noastră de stat nu ne asigură această condiție, nici nu merităm să mai existăm: sau țara să fie în adevăr românească, sau nici nu merită să fie." (Timpul, 1880, 2 Martie și 1881, 6 August).

"Tendința de bază a Rusiei este, deci, înaintarea spre Miazăzi, spre gurile Dunării și Mării Egee, Orientul apropiat și poate mai departe". Permanentul antagonism dintre Austria și apoi Reichul german și Rusia a determinat o stare de echilibru și prin aceasta s'a salvat Statul și **poporul român** de multe ori. Echilibrul, cum spunea Eminescu, era între Scylla și **Charibdia**". (vol. I. p. 402). Ori de câte ori se va **rupe acest echilibru** se vor naște pentru Statul și poporul român primejdii de moarte. Am avea a alege între domnia austriacă și cea rusească. Sub cea dintâi, Evreii ar intra în **state** în număr mai mare decât azi, țăranii ar deveni servitori, moșiile ar fi cumpărate de societăți de capitaliști și colonizate cu Nemți, iar nația redusă la proletariat. In cazul al doilea (Rusia), un ucaz ar șterge limba din Biserică și Stat, **țăranul** ar trăi chiar mai bine, însă cu condiția să se rusifice; cei curajoși ar mări pohodul na Sibir fără judecată, prin ordin **administrativ.**" (vol. I. P.61).

"Pentru Eminescu, faptul că **acești** oameni (pătura superpusă, n.n.) vorbesc limba maternă, nu e suficient pentru a-i considera Români. Limba singură, scrie el, nu constitue însă naționalitatea. Calitățile morale și intelectuale ale rasei au o însemnătate cu mult mai mare." (Vol. II. p. 294).

In articolele sale istorice și politice, Eminescu are cuvinte de laudă pentru anumite epoci din trecutul nostru: epoca lui Alexandru cel Bun, Mircea cel Bătrân Stefan cel Mare, Matei Basarab. Eminescu nu cere întoarcerea la **trecut**, ci crearea condițiilor de viață de pe vremuri, când neamul nostru creștea și progresa. El precizează în articolul său că dacă uneori mai citează pe unii din Domnii cei vechi, nu zice cu asta că vremea lor se mai poate întoarce. Nu, precum lumina unor stele ce s'au stins de mult, călătorește în univers, încât raza ajunge ochiul nostru într'un timp în care steaua ce a revărsat-o, nu mai există, astfel din zarea trecutului mai ajunge o **rază de glorie până la noi.** Degeaba, pitici moderni, ar îmbrăca zalele lor, mâncate de rugină, dacă nu pot umplea sufletele cu smerenia și credința celor vechi." (Timpul, 1882, 9 Decembrie, art. de fond.).

ANUL EMINESCU

Cu ocazia împlinirii în acest an a 100 de ani dela moartea poetului MIHAIL EMINESCU, "Cuvântul Românesc" declară pentru întreaga apariție pe anul 1989, "Anul Eminescu", în acest scop vor apare în fiecare număr poezii și proză scrise de Eminescu, precum și studii, recenzii, articole și alte materiale închinate poetului. Toți care posedă lucrări sau studii inedite sau materiale documentare despre marele poet național, sunt rugați să trimită materialele cu specificație "Anul Eminescu".

O echipă a Colegiului de Redacție va tria materialul trimis spre publicare.

UN CENTENAR DELA MOARTEA POETULUI

—Lucia DIMITRIU-HURMUZIADIS—

Un eveniment atât de important ca centenarul morții poetului nostru național Mihail Eminescu a adus o avalanșă de studii, recenzii și articole. Fiecare își amintește cu emoție și evlavie de "omul deplin al culturii românești", cum îl definise deja regretatul filosof Constantin Noica, care a știut să descifreze noi ecouri și să descopere noi bogății ale poeziei eminesciene.

Nenumărați exegeți s'au aplecat totdeauna căutând să analizeze prolifica operă a poetului atât de diversificată, o activitate ce s'a desfășurat pe mai multe planuri: Eminescu prozator, eseist, polemist **înverșunat**, traducător emerit al textelor filosofice (a tradus "Critica Rațiunii Pure" de **Kant**) și prin excelență poetic liric, o permanență în literatura noastră cum îl consideră în **cartea sa "Personalitatea** literaturii române", A. Ciopraga.

Eminescu a răspuns cu aceeași prezență de demiurg creator peste tot, trăindu-și plenar existența și conștient de importanța misiunii ce și-a impus-o în mod riguros chiar dela început a-și servi pământul în care s'a născut, căci mai presus de toate putem spune că Eminescu s'a născut luptător, conștient de datoriile lui de cetățean și de om. De timpuriu și-a însușit un important bagaj de cunoștințe generale, cu profunde rădăcini filosofice. Vânturându-se prin centrele culturale de răsunet ale timpului, facultățile de filosofie dela Viena și Iena, el a acumulat o titanică și profundă cultură îmbibată de romantismul timpului de răsunet în toată Europa în acel sfârșit de secol.

Natura sa, specific lirică, s'a încadrat în mod normal în atmosfera epocei, și toată opera lui a fost pătrunsă, prin "vers" mai ales, de amărăciunile sau bucuriile unei vieți dedicate culturii.

Eminescu a înțeles valorile fundamentale ale tradiției istorice dar și valoarea limbii populare. El a iubit cu pasiune doinele și cântecele noastre de dor, care l-au influențat profund. A știut să cânte cu duioșenie prezentul dar simțea și nostalgia **trecutului, clipa bucuriei dar și desnădejdea singurătății**, fascinat mereu de misterele vieții cât și de nemilosul destin al omului. Un romantic alături de un clasic, sunt două note ce apar în lirica eminesciană.

Ne înduioșează cu versuri de o frumusețe de nedescris, impunându-se dela început prin triumful "scrisului", al "cuvântului" și cu o lirică modernă.

Putem spune: cu Eminescu s'a creat limba noastră literară, îmbogățindu-i repertoriul cu forme de stil inedite, noi cuvinte, spărgând vechi tipare; el a inversat timpurile verbelor, ca un iscusit meșteșugar făuritor de noi cuvinte și sunete, subiect scump celor doi savanți români de după război, Mircea Eliade și Constantin Noica, adevărați pionieri care au analizat în profunzime specificul poeziei eminesciene.

Rămânem surprinși de lista exegeților care s'au aplecat de-a lungul anilor asupra operei acestui geniu, care a cristalizat cultura unui popor captându-i toate caracteristicile prin versuri melodioase ce curg ca murmurul izvoarelor de munte, cu rime ce ne leagă cu frumuseți de basme ce ne adorm.

Efemer - vis - fascinație - peste tot un fluid cosmic ce învelește acel macrocosmos, de o profundă meditație cu accente muzicale ale spațiului românesc, modelate armonios; unitatea de timp și spațiu este altă coordonată ce-i confirmă originalitatea.

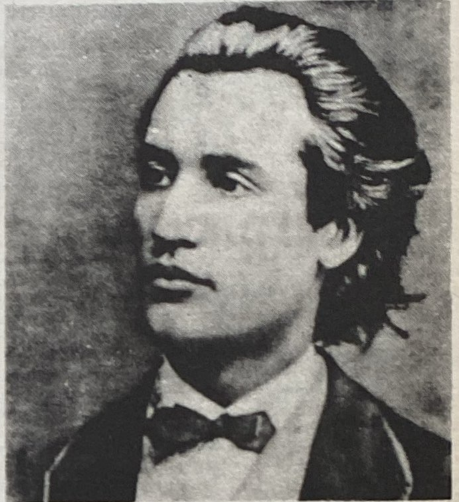
Că romantismul era **climatul general al secolului** și în special al decadei '70 este indiscutabil, dar a capta esențialul, a'l îmbrăca în forma tipicului, a etnicului este o adevărată performanță.

A cânta sufletul in**dividului confruntat în conștiința epocei sale cu acea** sete de mister și farmec dureros este "cheia" liricei lui Eminescu. Lumina ce se strecoară din versurile lui este greu de transpus în alte tipare, tocmai prin calitățile lui specifice. Un **rapsod ale cărui armonii** rămân greu de tradus.

Eminescu ne-a apropiat de elementele naturale ale patriei, pe care el le-a văzut transfigurându-le în partituri muzicale. Codrul, izvorul, râul, noțiuni ca dealvale, plaiuri însorite sau peisagii scăldate de lumina lunei, iată fundalul poeziei acestui geniu pustiit de vânturi nebune.

Atemporitatea este și ea un alt miraj al poeziei eminesciene și ceea ce îi concerne acel accent de "actual", căci **Eminescu** nu s'a învechit, el strălucește mereu cu noi lumini și ne face să medităm la acel mister al creației. Demon sau înger, el cântă totuși bucuriile dragostei. Neagra veșnicie, infinitul, eternitatea, deșertăciunile temporalului nu-l împiedică să-și poarte lira lui de aur prin acel spațiu mioritic de care pare însuflețit căci până și prin porii lui se scurge acea poezie melodică ce ne urmărește, și pe care o simțim în noi, trezită de zeci de ori.

A. Ciopraga ne vorbește de monumentalitatea lui **Eminescu considerându-l ca** o permanență în literele **noastre, iar Călinescu în** cuprinzătoarea sa biografie ne dă o viziune globală a "fenomenului Eminescu". Desigur prin prizma distanței, analizele bogate ne deschid alte cărări, dar cine nu se lovește de ispita unei noi restructurări? Toate sunt noi și vechi sunt toate...Care ar fi canoanele unei depline descifrări? Sincronism și alte teorii mi se par ipoteze hazardate, dar **care aduc prin simplificațiile lor de fiecare dată** alte ficțiuni ale aceluiași diamant ce-și păstrează pentru decenii aceleași clare sclipiri.

Incercând să-l comparăm cu lirica universală ne-ar fi greu, căci **Eminescu** rămâne poetul nostru, al gliei românești, poezia lui esențialmente melodică, are o muzică proprie greu de tradus în alte chei în afară de granițele noastre.

Mi-amintesc de asemenea de bătrânul meu profesor Mihail Dragomirescu și de seminariile lui publice de **lunea "la Fundație"** cât și de teoria lui atât de dragă, de **"principiul tripartiei"** - fond-formă-armonie, teorie scumpă în căutarea capodoperelor liricei noastre. Dacă am putea **alege pe vreun corifeu căruia să-i aplicăm sacra formulă, am impresia că toți** vom desemna pe Eminescu, căruia i s'ar potrivi acel corset rigid de criterii. Poezia eminesciană, eminamente lirică, poetică, mânuind cultura și tradiția a parcurs un traiectorism unic pe firmamentul înstelat al literelor române.

COMEMORAREA LUI EMINESCU

CHICAGO

S'a sărbătorit în seara zilei de 24 Iunie 1989, în Sala Parohiei Ortodoxe Române "Nașterea Domnului", și după părerile unanime, exprimate cu privire la el, programul comemorativ, prezentat, a fost excelent. Variat, interesant și captivant, clipă de clipă. După cum se pare, spiritul genialului Eminescu, care a murit acum o sută de ani (15 Iunie 1889), e o inspirație și o călăuză pentru lucruri alese sau deosebite.

In partea **introductivă** a programului s'au produs binecunoscutul naist Marin Bucur și tânărul violonist Patrick Rustandi (a cărui mamă e Română).

Au vorbit, apoi, despre Mihail Eminescu, Părintele Arhimandrit Roman Braga și Profesorul Gheorghe Rădulescu, ambii relatând despre particularitățile și personalitatea celui mai mare poet al neamului românesc, incepând dela copilărie și până la punctul de vârf al realizării lui geniale în cultura românească și chiar și cea universală.

Si pentrucă Românul Eminescu n'a fost numai un om exclusiv al culturii ci, mai mult ca oricare altul, și al neamului, cu istoria lui, cu basmele lui, cu doinele lui și cu tot ce este tradiție autentică românească, programul comemorativ a cuprins și cântece și poezii.

Au cântat - cântărețele profesioniste - Minodora Nemes și Daliana **Domășneanu**; Lazăr Borcoman și un grup vocal animat de vocea conducătoare a Părintelui Simion Pavel.

Au declamat **poezii:** George Bocioagă, Luci Pop, Geta Stănoiu, Corina Ardeleanu, Maria Iabrowski, Florica Mindea și Jean Bukui.

Partea ultimă a programului a constat dintr'o foarte reușită realizare a Dlui doctor medic Ilie Pavel, cu punerea în scenă a "Luceafărul" -ui și a "Scrisorii a III-a". Interpreții au fost tinerele și tinerii dela Parohia "Nașterea Domnului", și anume: Istina Morariu, Corina Ardeleanu, Dan Haiducu, Mircea Tipescu, Emil Florescu, Geta Stănoiu, Florian Bohatir, Dan Tăbăcaru, Emma Pop, Oana Pop, Fănel Mindea și Mioara Mindea.

Acompaniamentul muzical, a fost executat de Dorin Crașovan (vioară) și Marin Bucur (pianină).

Fiecare punct din **program** s'a bucurat de o concentrată ascultare și a stârnit aplauze.

Coordonator al programului a fost Dl Eugen Bârsan.

MIAMI

Duminică 18 Iunie 1989, la Biserica "Sfânta Treime" din Miramar, Florida (zona Miami), s'a ridicat rugăciune pentru veșnica pomenire a marelui nostru bard: Mihail Eminescu, de către preotul-paroh Traian Petrescu.

Apoi, la ora 2 p.m., a avut loc, în sala parohiei, un progam de comemorare a personalității poetului, mort acum o sută de ani.

Părintele Romulus Radu a scos în evidență biografia lui Eminescu; Dl. Stelian Stănicel a vorbit despre patriotismul pus de Eminescu în "Scrisoarea a III-a", în "Doina" și în "Ce-ți doresc eu ție dulce Românie", poezii citite - în decusul vorbirii- de Dr. Petre Orășanu și Titus Crișan.

Inginerul Dr. Claudiu Mătase a vorbit despre "Viziunea științifică și metafizică a lui Eminescu".

Bety Trifg a vorbit despre "Cântărețul dragostei eterne", referire la **"Luceafărul"**.

Dna Elena Meeanu a citit "Rugăciune".

In încheiere, Preotul Traian Petrescu, Dna Otilia Costin și Titus Crișan, au condus asistența în cântece din opera marelui dispărut, care trăiește în inimile noastre.

SYDNEY

Cu ocazia împlinirei a o sută de ani dela moartea celui mai mare poet al nostru, a avut loc și în îndepărtata Australie, din **inițiativa "Societății Culturale Română Australiană" de sub con**ducerea neobositului Stefan Verișan - o mare sărbătorire la care au luat parte fruntașii cercurilor românești din Sydney. Comemorarea a avut loc pe data de 24 Iunie seara a.c. în spațioasa sală de recepție a Bisericei Anglicane St. Luke, care a fost ocupată până la refuz, de tineri și bătrâni, cu toții însuflețiți de solemnitatea evenimentului.

Conducerea desfășurării programului a fost preluată de Dl. Avocat Theo Silvaș, Președintele Consiliului Național Român, Secția Australia. După ce salută pe cei prezenți, Domnia-Sa se referă la diferite versuri celebre ale lui Eminescu ca de ex. "Dela Nistru până la **Tisa", care și astăzi sunt** tot atât de actuale ca pe timpul poetului - având în vedere cotropirea țării noastre de hoardele bolșevice.

Este invitat **apoi** la microfon Moțul Petre **Costea, venit mai de curând** în mijlocul nostru, și fost **publicist în România - care a făcut o succintă dar consistentă biografie a marelui poet.**

Urmează apoi la microfon Dna Maria Milcov, care recită cu mare talent versuri compuse de dânsa, închinate marelui poet Eminescu.

Se transmit apoi după înregistrări pe casete versurile eminesciene: "Mai am un singur dor" și "Scrisoarea a III-a", declamate de Geroge Vraca, marele nostru artist de pe vremuri dela Teatrul **Național** din București.

Programul a durat până **după miezul nopții, și cu** acest prilej ținem să mulțumim tuturor acelora care au dat o mână de ajutor în mod benevol la succesul acestei seri memorabile.

Corespondent

EVANGHELIA EXILULUI (AUGUST 1989)

CÂT UN GRĂUNTE DE MUŞTAR

—Sergiu GROSSU—

In luna aceasta m'am gândit să abordez, pentru cititorii "CUVANTULUI ROMANESC" problema credinţei creştine, deoarece puţinătatea ei sau aspectele maladive, atât de des întâlnite în raporturile cu **fraţii pribegi, reprezintă** cauza neputinţei omeneşti, a slăbiciunii noastre interioare în luptă cu răul din noi şi din afară. Atunci când ucenicii, dezorientaţi **şi perplecşi de eşecul lor, în** faţa copilul lunatic chinuit de dracul IL întreabă pe Iisus: "Noi de ce n'am putut să-l scoatem?" li se dă explicaţia care şi astăzi ar trebui să ne pună pe gânduri: "Din pricina puţinei voastre credinţe". Mai bine zis, din pricina calităţii negative a credinţei lor, câtă vreme Mântuitorul adaugă: "Adevărat vă spun că dacă aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, aţi zice muntelui acestuia: - Mută-te de aici colo! şi s'ar muta; nimic nu v'ar fi cu neputinţă" (MATEI, 17.19-20).

Apostolul Pavel, atrăgând atenţia lui Tit în legătură cu semenii "nesupuşi, flecari şi amăgitori", porniţi să buimăcească lumea cu învăţături urîte (întrucât "până şi mintea şi cugetul le sunt spurcate))' îl îndeamnă: "Mustră-i aspru, ca să fie sănătoşi în credinţă" (TIT 1.13,15). O credinţă "sănătoasă" duce inevitabil la o viaţă de neprihănire (ROMANI, 1.17), lucrează "prin dragoste" (GALATENI, 5.6) se evidenţiază prin faptele bune (IACOV, 2.14), câştigă "biruinţa asupra lumii" (1 Ioan, 5.5), stinge, ca scut, "toate săgeţile arzătoare ale celui rău" (EFESENI, 6.14), ne ajută să astupăm "gurile leilor", să scăpăm de "ascuţişul sabiei", să fim viteji în războaie, punând pe fugă "ascuţişul sabiei", să fim viteji în războaie, punând pe fugă "oştirile vrăjmaşe"(EVREI, 11. 33-34). Numai printr'o astfel de credinţă "deplină", "neprefăcută", colcăitoare, noi putem face "să înainteze lucrul lui Dumnezeu" (1 TIMOTEI, 1.4), în societatea ideolatră în care trăim, ca unii cărora ni se adresează Mântuitorul: "Să nu vi se tulbure inima. Aveţi credinţă în Dumnezeu şi aveţi credinţă în Mine" (IOAN, 14.1).

Credinţa, pe care o recomandă Evanghelia, este o credinţă salvatoare, fiindcă ne eliberează de sub robia păcatului strămoşesc, ridicându-ne la treapta de copii ai lui Dumnezeu. **"Credem în Domnul Iisus - i-a spus Pavel şi Sila temnicerului din Filipi -, şi vei fi mântuit tu şi case ta" (FAPTE, 16.31).** O credinţă ca a Cananeencii, ca să putem striga, la vreme de nevoie: **"Doamne, ajutămi"** (MATEI, 15.25). Sau **ca a Sutaşului, ce-l ruga pe Iisus să-i vindece robul** paralitic, si'n faţa căruia Mântuitorul declară admirativ: "Nici în Israel n'am găsit o credinţă aşa de mare!" (MATEI, 8.10)

Din păcate, credinţa pe care o afişăm noi creştinii Exilului, oridecâteori participăm la slujba sfintei Liturghii sau la praznicile împărăteşti de peste an, nu se arată a fi o credinţă sinceră, vie, lucrativă, sfinţitoare, capabilă să mute munţii din loc. Oare nu ni se potrivesc şi nouă **cuvintele:** "Făţarnicilor, bine a proorocit Isaia despre voi, când a zis: Norodul acesta se apropie de Mine cu gura şi Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine" (MATEI, 15. 7-8)?

De ce să nu ne recunoaştem vinovaţi atât de puţinătatea credinţei, cât şi **de superficialitatea ei, de** manifestările ei ipocrite. Cei mai mulţi dintre noi (noi, care ne considerăm oameni morali, oameni corecţi, oameni buni, cu alte cuvinte "fii credincioşi **ai Bisericii") trăim o existenţă de egoism feroce, exclusiv numai pentru interesele proprii, îngâmfându-se,** fălindu-se, mândrindu-se cu pretinsa noastră moralitate, cu **realizările** capacităţii noastre intelectuale, cu lupta politică, dar neavând nicio **comuniune cu Dumnezeu,** pentru că nu ne-am **apropiat de Iisus,** niciodată, cu smerenia credinţei Sutaşului, şoptindu-I: "Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu..."

***

Ca să vă puteţi da seama de importanţa credinţei în **viaţa** religioasă a diasporei **româneşti, de puterea transfiguratoare a acestei virtuţi creştine de o incomparabilă valoare pedagogică, mă voi opri asupra cazului unui savant american, STOVELL, cunoscut drept ateu. Deşi lucrase, împreună cu alţi** oameni de ştiinţă, pentru a clarifica misterele puterii atomice, el nu credea în Dumnezeu, socotind divinitatea o simplă reprezentare a spiritului uman. Intr'o zi, însă, **lucrând** într'un mare laborator de patologie, în cadrul unei clinici, şi ocupându-se de măsurarea lungimilor de undă şi de forţa radiaţilor emise de **creierul omenesc, s'au găsit** el şi colaboratorii lui - în faţa unei experienţe ieşite din comun. Curioşi să afle ca se petrece în creer în momentul trecerii de la viaţă la moarte, savantul american a ales o femeie bolnavă de o tumoare canceroasă şi care îşi trăia ultimile clipe. Bolnava era într'o stare de luciditate perfectă, iar liniştea şi amabilitatea ei îi uimiseră pe toţi cei ce-o supravegheau de **aproape** şi care erau informaţi că ea credea în mântuirea veşnică promisă de Iisus Hristos.

Cu puţină vreme înaintea morţii, s'a plasat bolnavei credincioase un aparat de înregistrare extrem de sensibil, spre a constata ce se petrece în creerul ei în ultimile minute de viaţă. Pe deasupra, a fost fixat pe patul suferindei un minuscul microfon, ca să se poată auzi ceea ce va spune, în cazul în care va mai fi în stare să gândească. "Intre timp - mărturiseşte Stovell -, noi ne instalarăm în camera alăturată, nouă savanţi sceptici, printre care eu eram, cu siguranţă, cel mai **înverşunat** ateu. Stăteam proptiţi în faţa aparatelor, cu multă atenţie şi foarte încordaţi. Acul de înregistrare era la zero şi putea să urce până la 500 grade spre dreapta, în poziţie pozitivă, şi până la 500 grade spre stânga, în poziţie negativă. Ultimile clipe de viaţă ale bolnavei erau iminente. Deodată auzirăm cum se roagă şi laudă pe Dumnezeu: - Cred, Doamne, că Tu eşti singurul izvor de putere adevărată şi că vei rămânea la fel întotdeauna. Iţi mulţumesc pentru dragostea pe care mi-ai arătat-o şi pentru încredinţarea de a aparţine lui Iisus...Mişcaţi - îşi continuă savantul mărturisirea -, rămăseserăm mai departe în faţa aparatelor noastre. Uitasem, de fapt, că treaba **noastră era să le examinăm.** Priveam unii la alţii, fără să ne **jenăm** de lacrimile ce se scurgeau din **ochii** fiecăruia. Deodată, în timp ce muribunda se ruga, auzirăm zgomote în aparat. Când îl privirăm, văzurăm acul atingând 500 grade pozitiv, şi sbătându-se să treacă de această limită. Forţa de radiaţiune depăşea desigur scara aparatului, şi acest fapt împiedica acul să urce mai departe. In acele momente, am aflat un adevăr cutremurător şi anume, că creerul unei muribunde care crede în Dumnezeu şi ţine legătura cu El prin rugăciune, desfăşoară o forţă de 55 de ori mai mare decât orice emitere de unde radiofonice."

Am reuşit să dovedim, cu certitudine şi de manieră ştiinţifică, forţa pozitivă a credinţei, precum şi cea neagativă a unui suflet renegat. S'a putut, aşa dar, afla că omul care îşi orientează viaţa în conformitate cu voia lui Dumnezeu şi care se află într'o strânsă şi permanentă legătură cu El, prin credinţă iradiază **însăşi viaţa divină. Dar** dacă se calcă legea lui Dumnezeu, omul va emite unde negative, adică satanice."

Brusc, concepţia ateistă a savantului american a fost sfărâmată. El se simţi neputincios în faţa Dumnezeului celui viu şi adevărat, în care credea muribunda bolnavă de cancer şi căreia Iisus îi va spune în ziua Judecăţii de apoi, întocmai Cananeencii din Evanghelie: "O, femeie, **mare este credinţa ta!" Ridicula necredinţă a omului de ştiinţă Stovell n'a mai putut rezista în faţa Adevărului. El deveni, ca atâţi alţi savanţi din lume, un discipol al lui Iisus şi un martor al minunilor pe care le săvârşeşte Dumnezeu în orice suflet care îşi pune încrederea în El şi se lasă călăuzit de Duhul Sfânt, pe drumurile întortochiate ale vieţii...**

O ZI DE RUGĂCIUNE PENTRU ROMÂNIA

—Catherine de QUIMPER—

Pe pământul binecuvântat al Landévennec-ului, din departamentul Finister, acolo unde Sf. Guénolé a fondat mânăstirea înjurul anului 485, pe locurile unde Romanii considerau capătul pământului (Finis terrae), acolo în ziua de 4 Iunie 1989 călugării şi pelerinii s'au rugat **împreună pentru salvrea României din** suferinţă.

In timpul slujbei duminicale, în această mânăstire benedictină, în liniştea deplină a împăcării cu Domnul s'a rostit următoarea chemare ce anunţa revărsarea dragostei creştine:

"Pentru străinii, emigranţii, expatriaţii care trăiesc în mijlocul nostru sau dispersaţi, departe de familiile lor.

Ne rugăm în mod special, în această dimineaţă, pentru poporul român.

Fie ca dragostea noastră să ştie să-i primească cum odinioară au fost primiţi în templul Ierusalimului.

Fie ca biserica noastră să fie casa lor. Să ne rugăm împreună."

Slujba a continuat iar lumea era mulţumită pentrucă a putut să-şi manifesteze solidaritatea cu poporul român aflat în grea suferinţă.

După rugăciunea dela orele 14,30, stareţul mânăstirii a invitat pe călugării mânăstirii să asculte prezentarea martirajului bisericii creştine sub dictatura comunistă, expunere făcută de Cicerone Ioniţoiu din partea Asociaţiei deţinuţilor anticomunişti români.

Timp de peste o oră s'a vorbit de drama României, în care s'a accentuat asupra impunerii forţate a comunismului de către URSS, reuşindu-se prin ingerinţe şi falsuri să se răstoarne toată viaţa politică, socială şi economică datorită distrugerii moralităţii creştine atât din sufletul cetăţenilor, cât şi din relaţiile dintre oameni.

Calvarul bisericii creştine a fost însoţit de trecerea în revistă a figurilor luminoase ale ierarhiei bisericii care au refuzat pactizarea cu uneltele aservite diavolului roşu şi din care cauză au fost exterminate. S'a insistat asupra Patriarhului Nicodim, Cardinalului Iuliu Hosu, Mitropoliţilor Ion Suciu şi Irineu Mihălcescu precum şi asupra altora printre care Vladimir Ghica foarte bine cunoscut în Franţa şi în special în această mânăstire. A impresionat martirajul episcopului Vasile Aftenie al cărui mormânt a devenit astăzi loc de pelerinaj la cimitirul Bellu, dela Bucureşti, unde se săvârşesc vindecări prin rugăciunile făcute episcopului martir.

Nu a fost uitată suferinţa celorlalte categorii de cetăţeni şi mai ales ţărănimea. Acestora după ce li s'au furat pământurile, după ce au suferit ani grei de temniţă de unde foarte mulţi nu s'au mai întors, astăzi li se distrug satele, rupându-i de locurile strămoşeşti, de rezervorul tradiţiilor şi continuităii neamului românesc.

După destrămarea familiilor, după profanarea şcolii şi creştinismului, după distrugerea bisericilor, astăzi în nebunia lui, zisul conducător, comite o nouă crimă **împotriva** rezervorului biologic al poporului român, urmărind să-i transforme pe ţărani în sclavii celui mai draconic sistem represiv care regresează de peste 45 de **ani** sub lozinca: **"Aici construim socialismul".**

Au fost impresionante cifrele statistice aproximative care prezintă bilanţul tragic al sistemului comunist care în 45 de ani n'a rezolvat nici o problemă, în nici un sector al vieţii publice sau private: Dintr'o pupulaţie de circa 20 milioane de cetăţeni în anul 1946, au fost arestaţi 2 milioane de oameni.

Si dacă nu toţi au trecut prin cele peste 120 de închisori de trist renume, restul şi cu supravieţuitorii sistemului represiv îşi continuă viaţa în marea închisoare a ţării **care e înconjurată în sârmă ghimpată şi** bine păzită, de o mână de torsionari din slujba tiranului. Suferinţa este generală.

La întrebările ce au fost puse s'au reţinut unele răspunsuri judicioase date de Cicerone Ioniţoiu, victimă a acestui sistem de barbarie în plin secol 20.

1. **România a fost singura ţară din blocul** răsăritean care a refuzat să colaboreze şi s'a opus regimului comunist imediat după impunerea lui prin forţă. După ce în anul 1919 România a salvat Europa înlăturând anarhia comunistă instaurată în Ungaria, **tot România a devenit scut al Europei** împotriva comunismului, prin sutele de mii de martiri, după cel de al doilea război mondial, întârziind propagarea spre Apus. S'a făcut totul, trecându-se la lupta de partizani ce a durat circa 11 ani şi pe care n'o găsim la celelalte popoare vecine.

2. Credinţa n'a putut fi înfrântă şi a continuat să existe în clandestinate, în catacombe, acolo unde nu li s'a dat voie creştinilor să intre în biserică, în ciuda tuturor măsurilor de teroare inventate de minţi bolnăvicioase.

3. Speranţa salvării există în muncitori şi în acest tineret crescut şi înşelat în aspiraţiile lui de acest regim diabolic bazat pe demagogie, teroare şi minciună. Acest tineret şi studenţimea, speranţa de mâine a neamului românesc reprezintă izvorul nesecat de energie care ca şi înaintaşii va şti să-şi împlinească menirea şi să scuture jugul barbariei comuniste.

S'a subliniat faptul că originea şi creştinismul Franţei şi **României** sunt comune, venite din aceeaşi sursă iar progresul tehnic ne-a apropiat şi mai mult, la 2 ore de zbor cu avionul, Paris-Bucureşti, peste zidul ruşinii, al cortinei de fier, ce trebue să cadă.

Mulţumind pentru unirea sufletească manifestată între aceste două părţi din aceeaşi Europă, C. **Ioniţoiu** a dăruit bibliotecii mânăstirii volumele publicate despre drama neamului său şi a primit o documentată istorie a apariţiei creştinismului în cea mai veche mânăstire a Franţei din secolul V: Landevennec.

La troiţă unde s'au rugat strămoşii noştri.

CREDINȚE LA ROMÂNI

-CREŞTINISMUL-

—Andrei PANDREA—

Spre deosebire de neamurile înconjurătoare, creştinate prin decizie politică oficială, în masă şi la dată cunoscută - păgânii de pe un mal al râului deveneau creştini pe malul celălalt, prin trecerea vadului, precum Ruşii - în Dacia fenomenul se va fi petrecut altfel.

Despre Români nu se ştie să fi cunoscut altă lege decât cea creştină. Insăşi conştiinţa actuală a statutului de creştin este atât de vie, încât expresii precum "bărbatul meu", "omul meu" sunt sinonime cu "creştinul meu".

In Europa de Apus conceptul creştin a trecut în plan secund. Credinciosul simţindu-se catolic sau protestant, nu cunoaşte, mereu, termenul (aşa cum am constatat de multe ori); pe când la noi, raportul a rămas cel originar, dinaintea marei schisme dela 1054, Românul simţindu-se în primul rând creştin şi în subsidiar ortodox. După cum rezultă din ancheta de teren, noţiunea de ortodox nu este unanim cunoscută, spre deosebire de cea de creştin. Ceea ce presupune - chiar în absenţa documentelor - că măcar o parte a autohtonilor s'a convertit la creştinismul latin (după cum arată termenii creştini fundamentali în româneşte) înaintea evenimentelor din anii 274 şi 313 e.n., respectiv data retragerii aureliene şi cea a promulgării Edictului din Milan, care, la răstimp de numai o generaţie, recunoaşte oficial existenţa creştinismului în Imperiu. Că răspândirea acestuia în Dacia va fi fost lentă, ca o infuzie în pată de ulei, este plauzibil. Dar afirmaţia reluată recent (1984), într'o "Istorie a Românilor", cum că noua religie "nu s'a impus prin misionari", este de neînţeles. De ce?

Fiindcă, dela Ioan Botezătorul încoace, creştinarea se face prin botezul cu apă al unui păgân - sensul iniţial dublu: de locuitor al unui "pagus" (sătean) şi de "necreştin", lasă loc presupunerii unei creştinări mai lente şi mai tardive a sătenilor din Dacia faţă de cei din centrele urbane - de către un creştin care are har sau dar, deci de către un predicator, singurul dintre creştini care a fost botezat de un necreştin, fiind Mântuitorul însuşi. Or, predicatorul, prin asumarea misiunii răspândirii creştinismului între păgâni, nu poate fi decât un misionar, chiar şi atunci când face parte din prima generaţie de preoţi, el îl convinge şi-l converteşte pe neofit, care aderă nesilit la noua lege, prin hotărîre proprie. Formula cea mai plauzibilă ar fi: creştinism ales, fără constrângere de neofit, cu răspândire neimpusă, spontană, prin botez de obicei individual, îndeplinit de preoţi şi misionari.

Comportamente actuale din Loviştea pot ilustra, oarecum, cele arătate. La Boişoara botezul se face în mai multe feluri:

1. Cel mai obişnuit este botezul cu preot, în biserică, prin imersiunea în apă. El este însoţit obligatoriu de "îmbisericarea pruncului", adică "închinarea fătului la icoane", făcută de naşă şi de tată, întrucât mama lehuză, respectă, 40 de zile după naştere, o dublă interidcţie: de a ieşi din casă şi de a intra în biserică. Dacă botezul se face la 6 săptămâni, împrejurare rară, mama ia locul naşei, care o însoţeşte. "Imbisericarea" se poate face şi dacă se botează acasă (rar).

2. Dacă pruncul este "pe doagă de moarte" se face oriunde: în biserică, dacă'i aproape, sau la stână, pe câmp pe drum, sau în casă, prin stropirea cu apă şi rostirea formulei: "Se botează robul (roaba) lui Dumnezeu Ion (Ioana), în numele Tatălui şi-al Fiului şi-al Sfântului Duh, Amin", spusă de preot sau de tată, de bărbatul cel mai în vârstă din preajumă, de mamă sau de orice femei, dacă nu se găsesc bărbaţi. Copilului nu i se poate da alt nume.

3. De Bobotează se perpetuează, în obicei, botezul originar, în apă curgătoare. Descendentul cel mai vârstnic - cu dispensă numai în caz de "neputinţă sau boală" - are de împlinit ritualul Bobotezei.

Privilegiul revine neamului Ruhat, actualmente lui Ion, care se trage din moşul Loviştei, Dragomire, după cum stă scris în "hristovul pă piele de iepure" dat de "Domnul nostru Vladislav" (al II-lea), la 1451: "lui Dragomir Ruhat şi fiilor lui, Ion şi Vâlcul".

Ion Ruhat se dezbracă şi intră, gol, în apa îngheţată a pârâului Boişoara - un râu ca Iordanul, clipocind între nemeţii de zăpadă - şi cu o căldare nouă îi botează pe toţi sătenii din jur; şi fiecare va lua apă în sticle, de parcă ar fi "aiazmă", pe care o va păstra până la Boboteaza viitoare...

După ce s'a europenizat, credinţa adusă în Dacia a avut de învins cultul local al lui Zamolxis şi pe cel solar, al lui Mithra, practicat de o parte a legionarilor şi coloniştilor închinători unui Dominus Deus Sol Invictus, chiar în Sarmisegetuza romană, unde se afla cel mai mare "mithraeum". In timp ce la majoritatea neolatinilor, dacă nu la toţi ca şi la Germani şi Slavi, numele zeului a rămas acelaşi, transferat divinităţii creştine dela cea păgână: ca Dieu sau Gott; la Români a apărut un nume specific, dat numai zeului creştin: Dumnezeu. Se poate zice, ca tautologic, în românesşte, Domnul Dumnezeu; dar faptul este imposibil cu Senieur Dieu, sau cu Herrgott.

Un soi de trăire religioasă şi un comportament, de mare autenticitate, sunt uşor de observat. Creştinismul loviştеanului se întrupează şi se petrece - ca pretutindeni, la ţară - între ai săi, toţi ţărani. Dumnezeu, Iisus şi Sf. Ion se îmbăiază în lacul Avrigului; Maica Domnului şi Sfânta Vineri culeg fragi, lângă Staroştea Sarpelui, din Poiana Zmeilor. Dumnezeu şi Sâmpătru se plimbă prin sate, îmbrăcaţi ţărăneşte, iar Sfântul Soare "dă la uşă", fiindcă-i cioban.

Nu se ştie cine-i mai mare, Dumnezeu, Crăciun sau Moşul ăl Mare?

Crăciun e cumătrul lui Dumnezeu. Crăciunoaia este moaşa lui Hristos, căruia se pare că i-a tăiat buricul la Boişoara, zic boişorenii, sau la Găujani, zic găujănenii... Două sate despărţite prin pârâul Tiganului, care vara seacă.

Dar popa joacă vreun rol? Desigur! Toate femeile sunt bisericoase, ca şi bătrânii. Nici un obicei bisericesc nu-i ocolit, că-i păcat! Dar popa nu poate nimic în faţa vraciului dela Titeşti şi nici în faţa babelor fermecătoare; iarna, multele colinde sunt laice.

Il aud şi-acum pe popa Duţulete - un munte de om - când îmi spunea, acum vreo zece ani: - Veniţi cu mine, Don'doctor, la desferecare, că eu nu-s decât popă!

Că ţăranii sunt toleranţi, nu încape îndoială. Asta ţine de buna cuviinţă. Dacă-l atingi la credinţe - pe care orăşanul nu le pricepe - ori te ironizează, ori tace. La ţăranii pe care i-am cunoscut, credinţele sunt totale, fără rezerve şi simultane. Credinţa ţăranului nu seamănă cu logica omului de ştiinţă care face clasificări şi imparte, în necunoştinţă, de cauză, adjective. Sincretismele se află în capul intelectualilor şi nu al ţăranilor. Moşii trăiesc, biserica trage clopotele şi oamenii aleargă la slujbă, şi duhurile fojgăie, dar nu se amestecă.

Biserica, lăcaş de cult şi dogma oficială este toleranţa, spre cinstea ei, dar şi fiindcă nu are incotro. Si după cum bătrânul popa Oprea venea la medic călare, calul lui putea fi văzut aşteptând şi la un solomonar, din Gruiul Lupului şi la un fermecător, din Titeşti şi pe la babele descântătoare. Că, la cei 82 ani ai lui, popa din Bumbeşti, mort în 1962, Dumnezeu să-l ierte, văzuse multe, ştia multe şi în multe duhuri, din cele care vor urma, cu tărie credea.

In rezumat, creştinismul românesc este, la origini, o religie venită - odată cu mitraismul şi cultul împăratului - cu caracter istoric stabilit, mai recent, bazată pe texte, cu tendinţe universaliste şi misionare. Constituit şi organizat în biserică, instituţionalizată în secolul al XIV-lea, se practică individual şi colectiv, cu icoane, în temple (biserici, din lat. basilica). Religie evoluată, aflată în faza a III-a de dezvoltare, este mai mult sau mai puţin tolerant (în Occidentul latin), cu excepţia ortodoxiei populare.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

"PRO BASARABIA ŞI BUCOVINA"

Colocviul "Pactul germano- sovietic din 1939 şi urmările lui nefaste"
Paris, Rue Ribera 38, Sâmbătă 24 Iunie 1989

Conferenţiari: Titus Bărbulescu, Dan Cernovodeanu, Liciniu Faina, Grigore Filiti, Paul Goma, Cicerone Ioniţoiu, Nicolae Lupan, Mihai Mărculescu, Constantin Mareş, Ion Varlam şi altii.

NICOLAE LUPAN (fragment): Tin să mulţumesc din inimă mai întâi Monseniorului Gheorghe COSMA pentru serviciul divin în memoria jertfelor sovietismului, cât **şi dvs. tuturor pentru** bunăvoinţa de a răspunde prin prezenţă la acest colocviu. Un colocviu de retrospectivă a celor 50 de ani de urmări grave ale Pactului germano-sovietic dela Moscova pentru ţara noastră şi inteaga omenire.

Si întrucât asociaţia care a iniţiat ţinerea acestui colocviu poartă numele a două provincii româneşti, victime directe ale amintitului pact, îmi voi permite, în calitatea mea de animator al acţiunilor ei, să vă expun schematic de tot cum am pierdut noi Basarabia şi Bucovina de Nord.

In după amiaza zilei de 21 August 1939 ambasadorul german la Moscova îi aducea lui Molotov o telegramă semnată de Hitler care îl anunţa pe Stalin că "tensiunea dintre Germania şi Polonia a devenit in**tolerabilă"** şi că "o criză se poate isca", cerând ca Ribbentrop să fie primit de urgenţă la Kremlin. Ceea ce se şi întâmplă la 23 August 1939, când fu semnat "Tratatul de Neagresiune între Germania şi Uniunea Sovietică", al cărui text, graţie bunăvoinţei domnului Eugen Popescu din San Diego-California, de a mi-l pune la dispoziţie în variantă engleză, vi-l redau pentru prima dată pe **pământ european în limba** româna:

Moscova, 23 August 1939

TRATAT DE NEAGRESIUNE INTRE GERMANIA SI UNIUNEA SOVIETICA

Guvernul Reichului German şi Guvernul Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.

Dornice de a consolida cauza păcii între Germania **şi U.R.S.S. şi pornind dela** articolele de **bază** ale Acordului de Neutralitate semnat în Aprilie 1926 între Germania şi U.R.S.S., au încheiat următorul Acord:

ARTICOLUL 1. Cele două părţi semnatare se angajează a renunţa la **orice** act de violenţă, la orice act **de agresiune şi la orice act** din partea uneia sau alteia dintre părţi, fie individual fie în alianţă cu alte puteri.

ARTICOLUL 2. Dacă una dintre părţile semnatare devine obiectul unei acţiuni ostile din partea unei a treia puteri, cealaltă parte semnatară nu va ajuta în nici un fel această a Treia putere.

ARTICOLUL 3. Guvernele celor două părţi semnatare rămân în contact permanent pentru consultări şi schimb de informaţii în probleme privind interesele lor comune.

ARTICOLUL 4. Nici una dintre cele două puteri semnatare nu va participa la nici o grupare de puteri care să vizeze direct sau indirect cealaltă parte.

ARTICOLUL 5. Dacă **apar conflicte sau dispute** între cele două părţi semnatare într'o problemă sau alta, cele două părţi rezolvă aceste conflicte sau dispute numai printr'un schimb amical de opinii sau, dacă e nevoie, prin instituirea unor comisii de arbitraj.

ARTICOLUL 6. Acest tratat se încheie pentru o perioadă de zece ani, şi dacă una dintre părţile semnatare nu-l denunţă cu un an înainte de expirarea acestei perioade, validitatea acestui tratat va fi prelungit pentru încă cinci ani.

ARTICOLUL 7. Acest tratat va fi ratificat într'un **termen** cât mai scurt posibil. Schimbul de ratificări se va face la Berlin. Acordul intră în vigoare în momentul semnării lui.

PROTOCOL SECRET ADITIONAL

Cu ocazia semnării Pactului de Neagresiune între Reichul German şi Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste, plenipotenţiarii celor două părţi au discutat **în strictă confidenţialitate** problema delimitării sferelor lor de influenţă în **Europa** de Est. Aceste conversaţii au dus la următoarele concluzii:

ARTICOLUL **1. In cazul unei rearanjări teritoriale şi politice în regiunile aparţinând Statelor Baltice (Finlanda, Estonia, Letonia, Lituania) frontiera de Nord a** Lituaniei va reprezenta frontiera sferelor de influenţă ale Germaniei şi U.R.S.S. -ului. In acest context interesul Lituaniei în regiunea Vilnei este recunoscut de fiecare dintre părţi.

ARTICOLUL 2. In cazul **unui rearanjament teritorial şi politic în regiunile aparţinând Statului Polonez, sferele de influenţă ale Germaniei şi U.R.S.S.-ului vor fi delimitate pe linia râurilor Narev, Vistula şi San.**

Problema de a şti dacă este în interesul celor două părţi de a păstra Statul Polonez independent, şi care vor fi frontierele unui **asemenea stat nu poate fi decisă definitiv decât în** cursul dezvoltărilor politice ulterioare.

In orice caz cele două guverne vor rezolva această problemă printr'un acord amical.

ARTICOLUL **3. In ceea ce priveşte Europa de Sud**-Est, partea sovietică atrage atenţia asupra interesului ei în Basarabia. Partea ger**mană îşi declară desinteresul total în această regiune.**

ARTICOLUL 4. Acest Protocol va fi considerat de cele două părţi strict confidenţial.

Pentru Guvernul Reichului German: V. Ribbentrop
Plenipotenţiar al Guvernului U.R.S.S.: V. Molotov

In zilele următoare la Berlin fu ordonată raţionalizarea alimentelor, hainelor, săpunului şi cărbunilor, iar la Paris, Londra şi **Varşovia** începu săparea adăposturilor an**ti-aeriene.**

La 29 August **Ribbentrop** dădu publicităţii 16 revendicări ce începeau cu "cedarea Dantzigului". In aceeaşi zi Stalin convocă Sovietul Suprem care ratifică aşa zisul tratat de neagresiune semnat de Molotov şi **Ribbentrop.**

Iar Vineri, 1 Septembrie 1939, la ora 5 şi 30 de minute dimineaţa, începea cel de al doilea război mondial. Război care, în ultimă instanţă, a dus, la Yalta, la o altă împărţire, de data asta anglo-sovieto-americană, a Europei.

O fărâmiţare artificială despre care va şi trebui să vorbim la acest colocviu cu demnitate, fără invective şi fără provocări inutile de spirite.

Materialele pentru această pagină -articole, documente, fotografii- se trimit la adresa: Nicolas Loupan, Boite Postale 1007, 1000 Bruxelles, 1 Belgique.

DIN BASARABIA

Duminică 25 Iunie 1989 a avut loc în Piaţa Victoriei din Chişinău o manifestaţie românească cu totul neobişnuită; peste 50 de mii de persoane au ascultat cuvântări patriotice şi au denunţat agresiunea dela 28 Iunie 1940 şi monstruoasele ei consecinţe.

Manifestaţia a fost organizată de Frontul Democratic din Moldova, organizaţie ce sprijină reformele democratice instituite recent în Uniunea Sovietică. Intre vorbitorii principali care au luat cuvântul la tribună au fost scriitori, istorici, poeţi moldoveni, precum şi distinşi invitaţi din republicile Baltice şi Ucraina vecină, care împărtăşesc puncte de vedere comune. Este interesant faptul că marea manifestaţie publică a fost organizată cu aprobarea autorităţilor politice dela Chişinău, care îşi trăiesc probabil ultimele zile la conducerea republicii. Demonstranţii, de naţionalitate română în marea lor majoritate, au fluturat drapele tricolore, unele din ele având capul de bour pe fundalul galben, şi fiind îndoliate. Intre altele, organizatorii au adresat o scrisoare lui Gorbaciov cerând reabilitarea completă a victimelor stalinismului şi reîntregirea Moldovei între frontierele în care se afla când a fost anexată de Rusia. Nu putem decât să exclamăm:

"Felicitări din toată inima fraţilor noştri moldoveni care au ridicat steagul sfânt al redeşteptării naţionale !"

CORESPONDENT

Eugen CIOCLEA

GROAPA DE SUFLOR

Mai stai şi-acum în groapa de suflor.
Pe bani mărunţi faci muncă voluntară.
Prin tălpi îţi simte orişice actor
Fierbinte fruntea princiară.

Stai cârciat acolo ca'n exil. -
pilon de scenă, mult prea timpurie.
Jucăm într'un spectacol infantil,
departe de-adevăr şi poezie.

Dar iată-ai început să ne şopteşti
Istoria şi neamul, pe silabe.
El, ignorat de templele greceşti,
şi-avea de mult bisericile albe.

Si-avea de mult o tragedie-a sa,
cu sânge scurs de-a dreptul din icoane,
şi-un rege dac, ce'n lupte-l învăţa
cu zâmbetul pe buze cum se moare.

Noi dela tine am priceput întâi
că nu trăim într'un decor vremelnic,
c'avem şi noi o stea la căpătâi
şi-un plai al nostru de iubire vrednic.

De-atunci jucăm mai dârz şi mai curat
şi chiar murim, dacă regia cere.
Viaţa-i un rol ce ni s'a întâmplat,
ca să-l trăim în zbor, sau în cădere.

Dar ce ne-am face făr'de tine noi,
de-ar fi cumva memoria să piară,
cum am urni din loc acest pietroi,
sub care limba-i o reptilă rară.

De-aceea zicem, tu din partea ta,
trimite-ne din când în când vreo veste.
Orice ar fi, orice s'ar întâmpla,
vom ocroti aceste văi şi creste.

Cadă cortina într'un ultim act
şi bată toţi înnebuniţi din palme.
Eu ştiu că piesa nu s'a terminat
şi EMINESCU în groapa lui nu doarme.

POEZIE PUBLICATA IN ZIARUL "GLASUL" APARUT IN LIMBA ROMANA LA CHISINAU, LA 15 FEBRUARIE 1989.

FARA ARMÂNEASCĂ

ARTA POPULARĂ LA AROMÂNI

——Vasile TEGA——

(CONTINUARE)

Scene din viața zilnică. Către sfârșitul veacului al XVIII-lea și **începutul** celui de al XIX-lea, se constată tendința pronunțată la sculptorii în lemn aromâni de a prezenta scene din viața zilnică, precum și diferite aspecte din natură, în interiorul bisericilor. Spre exemplu, scene reprezentând Nașterea Domnului sunt redate într'o ambianță reflectând viața păstorilor contemporani. In alte împrejurări, vedem un păstor îmbrăcat în costum aromânesc purtând un miel pe umeri, iar într'un alt caz, cântând din fluier. Numeroase exemple de acest fel găsim în bisericile Sf. Atanasie și Profetul Ilie din Samarina, unde, printre altele, numeroase personaje sunt îmbrăcate în costumul local, adică în fustanelă și cu "țăruhi" (un fel de opinci) în picioare.

Ornamente. Numeroase sculpturi bisericești în lemn sunt completate cu variate motive decorative. Vasul cu flori revine frecvent, mai ales în partea in**ferioară a iconostasului,** dedesubtul icoanelor împărătești, cum este cazul la **biserica** Profetul Ilie din Samarina. **Motive** vegetale stilizate, printre care **trebue** menționată în primul rând palmeta de tip bizantin, frunză stilizată, având între trei și șase lobi, folosită de altfel în toate genurile de artă la Aromâni. Un alt motiv decorativ este cel al cer**curilor sau al inimilor întretăiate ce închid frunza** de trifoi sau rozeta.

Subliniem că această **enumerare a temelor abor**date de tălietorii aromâni nu este limitativă, subiectele tratate de ei depășind cu mult această listă.

Vom întreprinde acum o scurtă vizită în câteva dintre cele mai reprezentative biserici sculptate de tălietorii aromâni și ne vom ocupa în primul rând de cele din Aminciu, adevărată **pepinieră de sculptori în** lemn celebri.

"Arta sculptorilor în lemn - spune Hagimihali, citat deja - s'a afirmat în mod special în iconostasele **bisericilor din Aminciu** (Mețovo). Ele datează aproape toate din secolele al **XVIII-lea și al XIX-lea. Trebue** să menționăm în mod **special** pe acela al bisericii Sf. Dumitru, **operă** semnată de tălietorul **Iani** Gioni, Amincean, executat în 1818, acela al bisericii Sf. Gheorghe, precum și tronul împărătesc al **aceleeași biserici,** cu Pantocratorul (Atotputernicul) în altorelief, purtând in**scripția:** "Prin contribuție comună, sub epitropul Gheorghe Gima, făcut de mâna lui Dimitrie și Sterghiu Petri, tălietori, 134... **Aprilie 18.** "O lucrare executată de **străbunii** acelorași Petri este **anvonul** bisericii Sf. Gheorghe, cu bogata sa **ornamentație,** constând **din** ciorchini de struguri, cochilii, **porumbei** și păsări care înconjoară chipul lui Iisus. Se **poate** citi aici următoarea inscripție: "Executat cu **cheltuielile** lui Dimitrie și Mihail Nicolau Teodoru și ai lor, de mâna lui Dimitrie și Sterghiu Petri, 1840".

Dar iconostasul cel mai bogat ornamentat este fără îndoială acela al bisericii Stâ-Vinirea (Sfânta Vineri), mitropolia Aminciului, despre care s'a spus că "există chiar furnici sculptate pe el, precum și toate animalele de pe pământ".

Este vorba de o lucrare dela **începutul** veacului al XIX-lea datorită străbunilor tălietorilor **Naca și Ciureca.**

ROMÂNII DIN A DREAPTA DUNĂRII

-EMINESCU, OPERA ETICO-SOCIALA-

Un cuvânt la vreme ni se pare, că pentru țara noastră împreună cu guvernul ei a sosit vremea de a se ocupa în mod radical de soarta Românilor din-a-dreapta Dunării. Deia "Vulturul", foaea intereselor bulgare, tipărită **la Ploești, începe a-i numi** numai cu porecla de "găgăuți" și această o face în inima țării românești, deja aviditatea teritorială grecească, sârbească și bulgărească începe a-i privi ca neexistând pe fața pământului, încât s'ar putea prezice că lăsându-i pe mâna fraților creștini, tocmai Românii vor fi aceia, care vor eși cu **mâna** goală din toată afacerea și vor sta bisericește mai rău, de cum au stat în vremea lui Mircea-cel Bătrân. Am mai spus și altă dată că pentru un teritoriu poliglot, ca cel turcesc, **egala îndreptățire** a limbilor și confesiunilor va fi lucru de căpetenie, formațiunile teritoriale lucru secundar.

Nu știm, se înțelege, până unde ajunge priceperea cestiunii în cercurile **noastre conducătoare;** dar credem că sunt oameni în țară care să cunoască stările de lucruri și să-i poată da țării toată lumina necesară. Libertatea bisericească și scolastică pentru Românii din-a-dreapta Dunării trebue însă asigurată, ca să fie odată, pentru totdeauna scăpați de sub presiunea spirituală, în prezent a Grecilor, în viitor al altor "frați" creștini. Forma cea mai cuviincioasă ni se pare reînființarea vechii Mitropolii a Proilabului, care prin organizarea ei bisericească pe bază democratică, cu sinod compus din preoți și mireni să îngrijească, de bisericile și școlile românești în tot cuprinsul Turciei europene. Această Mitropolie a fost și în trecut mai cu semaă pentru Românii din a dreapta Dunării, iar reședința Mitropolitului nu trebue să fie neapărat în Brăila, cum era înainte, deși ar fi bine să fie pe pământul nostru. In fața cererilor tuturor naționalităților din Turcia, **credem că cele ale Românilor sunt cele mai modeste din toate și nimeni nu va** îndrăsni a tăgădui Românului un drept, de care se bucură deja și Grecii și Bulgarii și Sârbii, și de **care Românii s'au bucurat ab antiquo.** Căzut în desuetudine în vremea domniei fanarioților, reînvierea lui din cenușă va fi un titlu de recunoștință pentru genereația actuală, dacă va ști să fie la înălțimea chemării sale istorice. Pân'în prezent Românii de peste Dunăre au avut de apărători pe Turci, e drept: apărători de **ocazie** și coruptibili, dar **totuși, încetând puterea ab**solută a Kalifatului, ei n'ar mai avea nici un sprijin și nu pot spera de cât în noi. **Să ne arătăm dar demni de** încrederea lor.

Găgăuți se numește o foarte mică parte din poporul Bulgariei, rătăcită de tot de limba maternă și azi vorbind turcește. Cauza schimbării limbii a fost persecutările Turcilor la venirea lor asupra Bulgarilor. Toți Bulgarii locuitori părților apropiate de Varna, Burgas, Adrianopole și Con**stantinopole au fost expuși** acestor persecutări și limba fie-cărui Bulgar ce nu vorbea turcește a fost tăiată din care cauză ei, ca să scape de aceste persecuții, au fost siliți să adopte limba turcească. Ei sunt creștini și astăzi, însă vor**besc turcește. Grecii în cele** din urmă, după ce au **nimicit** patriarhia bulgară și au gonit limba bulgară din toate școlile și bisericile, s'au silit ca în toate locurile se grecizeze și pe acești nenorociți, introducându-le în biserici și **școli limba greacă. Din cauza aceasta unii din acești** găgăuți s'au grecizat și s'au făcut mai mari inimici fraților lor bulgari de cât chiar Grecii proprii. Pentru acești găgăuzi (și nu găgăuți) a vorbit în Vulturul, iar nu pentru **Românii** din **Macedonia.** Reproducem cu plăcere această rectificare a ziarului "Vulturul" și adăogim numai că eroarea noastră a provenit din motivul simplu că ziarul amintit, vorbind despre populația Macedoniei, a împărțit-o în Greci, Bulgari și Găgăuți iar despre Români n'a spus un singur cuvânt. Fiindcă știam că Macedo-românii se mai bucură de câteva porecliri nepotrivite și nevăzându-i de loc amintiți în perspectivele de împărțeală a **Macedoniei, am crezut că și** redacția numitei foi ne gratifica tot pe noi căci tot noi suntem și acolo cu o poreclă și mai puțin politicoasă".

Notă. Această rectificare e publicată la Revista externă din Curierul din Iași No. 134 din 10 Dec. 1876.

TURNARE

(Revedere)

-Țe-adari munte, munte vrut,
analt tu niori chirut,
că di cănd nu te-am vidzută
mult chiro ari tricută
și di cănd mi dipărtai,
multu locuri alăgai.

-Ia, adar ți-adar di mult,
iarna vinturli ascult,
dărmili danda le-arupă
apili căndu astupă,
di nă umpli călliurli
ș'nă-azguneaști cănturli;
Și-adar iar ți-adar di mult,
Veara, cănti ți ascult
și la apa di izvor
ți lu dau a tuturor,
vin si-și umplă ghiumili
featili și mumili.
-Munte vrut plin di pădine,
vahtea treați, vahtea vine
tini di mușat ți ești
ma mult canda'ntinirești.

-Ți ță-i vahtea, cănd di eti,
nvilicesc stealili școeti,
Că e vahtea rauă, bună,
bati vimtu, frăndza-asună;
bati vimt di Stă-Măriă,
închisesc cupiili-ariă.
Mași omlu nu se-alăcseaști
și di loc nu se-alicheaști,
că noi tuț ași șidem,
cum iream arămănem:
Marea cu pampoarili,
Duñeia cu zboarăli,
Luna și cu Soarili,
Muntili ș'izvoarili.

Pi grailu armânesc di
Zahu PANĂ

MATERIALELE PENTRU "FARA ARMÂNEACĂ" SE PRIMESC PE ADRESA REDACTORULUI NOSTRU:

ZAHU PANĂ

133 BENNETT AVE, YONKERS, N.Y. U.S.A. 10701

EXPEDIȚIA DE INTEGRAȚIE EMISFERICĂ

- DELA BUENOS AIRES LA QUEBEC...PE RÂURI -

De câteva luni redacția noastră a fost informată de ''Expediția Secolului'', pe care compatrioții noștri, frații Constantin * și Paul ** Georgescu, au făcut-o pe râurile din Emisfera Occidentală. Iată istoria:

CINE, CE, CAND, CUM

Convinși de adevărul cuvintelor lui Simon Bolivar, care acum aproape două secole spunea și demonstra prin fapte ... că Patria este America..., amici venezuelieni din Caracas, născuți prin anii douăzeci în Cetatea lui Bucur de pe malurile Dâmboviței, după experiența unor pregătiri de mulți ani pe marile fluvii din America de Sud au decis să unească pe râuri Sudul și Nordul Emisferei Occidentale; s'au hotărît să integreze simbolic, printr'o expediție fluvial-maritimă, Buenos Aires, Parisul Argentinei, cu Quebec, perla Canadei.

Pentru a realiza acest program, ce până la ei încă nu fusese îndeplinit de un același echipaj pe bordul unei aceleeași îmbarcațiuni, prietenii noștri s'au gândit să refolosească vechea și credincioasa lor ''Niculina'', o barcă de pescuit tipică, un penero din Marea Caraibilor. Construită în Puerto Santo (Portul Sfânt) din Venezuela acum vreo 30 de ani, din lemn de saman, barca expediției, este lungă de 9,30 m., largă de 2,40 m și ''calcă'' în jur de 1,20 M. O coaje de nucă, care cu ocazia marii aventuri a fost îmbrăcată cu fibră de sticlă, i s'a pus un motor Diesel-Fiat nou de 86 HP și i s'a schimbat (pentru a câta oară?) numele în ''Orinoco''.

S'au adunat vechile hărți, s'au reînnodat legăturile cu autoritățile și prietenii făcuți în anterioarele călătorii de studii, s'a reorganizat binecunoscuta goană după ... aurul argonauților și - cum zicea Caragiale - după o muncă seculară de aproape trei ani, în 13 Februarie 1986, s'a inițiat navigația pe râul (pentru transportul) argintului, Rio de la Plata.

PE URMELE LUI SOLIS, ORELLANA, HUMBOLDT SI ORDAZ.

Majestuoasele ape ale giganților din Sud, asa cum rezultă din harta alăturată, între Estuarul lui Parana (Rio de la Plata, sau Marea cea Dulce a lui Solis) și Delta Orinocului formează o cale acuatică de aproape 10.000 Km. Expediția a necesitat opt luni pentru a acoperi această distanță. După Argentina, Paraguay, Bolivia și Columbia, expediția ajunse din nou în Portul La Guaira din Venezuela, pe data de 12 Octombrie din același an.

In opt luni s'a putut verifica faptul că pe râurile bazinelor lui Plata, Amazonas și Orinoco se poate organiza, cu costuri nu prea ridicate, o magnifică rețea de navigație interioară, care să faciliteze schimburile economice. Pe aceste râuri se prezintă numai trei întreruperi ce însumează în total 7% din traseul menționat și care se prezintă în inima lui Mato Grosso, în cataractele râului Madeira și în dreptul rapidurilor Maipures și Atures din Amazonia venezuelană. In rest navigația poate fi realizată practic fără mari dificultăți, opt sau noua luni pe an.

Mii de peripeții zilnice, dela deșteptare, aprinderea motorului, stabilirea meniului și gătirea mâncării, contacte pasagere cu pescarii și țăranii din paraginile străbătute, bivuacul de noapte, culcare, frecușurile zilnice inerente, contactele cu universități, autorități civile și militare, strângerea de informații, întrevederi cu presa, radio și t.v., etc, etc., au umplut cele două sute patruzeci și ceva de zile de neuitat, de agonie imortalizată (la propriu) într'un film documentar, realizat cu ajutorul unei echipe de cineaști dela Radio Caracas T.V. - Canal 2, din Venezuela.

''Comedia Umană'' a riveranilor, săraci sau nu, amestecături în diferite proporții a celor șapte culori ''bazice'' (alb din Spania; alb localnic; indio; negru; alb cu indio sau mestis; alb cu negru sau mulato și indio cu negru sau zambo), catolici, protestanți sau de alte religii, toți și toate au pus în evidență minunatele calități ale OMULUI, cu -0- și celelalte litere majuscule, ale omului de rând, amabil, săritor, generos și solidar cu aspirațiile de pace, progres și colaborare ale zilelor noastre.

Expeditorii au venit în contact cu transportatori de cereale și minerale pe Parana și Paraguay; de bovine, lemn și produse ale junglei în Mamore; cu garimpeiros (căutători de aur), cu seringueros (colectori de latex de cauciuc) și culegători de nuci de Brasil în Guapore, Beni și Madre de Dios; plutași, vaqueiros adevărați sau cowboys ai Sudului, agricultori si producători de viță în Madeira; cu infinitul tulbure al Amazonului lui Orellana și apa de cerneală a râului Negru care îmbrățișează Manaus-ul, orașul de vis al gumei elastice. Au avut ocazia să reflecteze la aventura lui Humboldt pe Casiquiare, ''mostruozitatea geografică'', care unește bazinul hidrografic al Orinocului lui Pedro de Ordaz cu bazinul Amazonului; au trecut prin dreptul minelor de bauxită dela Pijiguaos și prin fața SIDOR-ului cetatea oțelului produs din mineralul scos din ''Cerro Bolivar'', adevărat munte de fier; finalmente prin Delta Amacuro, au trecut prin locurile unde Columb, în vara anului 1498 a intuit existența unui mare râu care, ''fără îndoială'', izvorăște în... Paradisul Terestru.

Au fost și dificultăți, ploi torențiale, furtuni, bătălii pierdute cu hoardele nesfârșite ale celor 239 de specii de țânțari, probleme la motor, etc., etc., dar soarele tropicului a topit totul în crisolul razelor sale generoase.

... Si așa, cu ajutorul Domnului, după opt luni, de ziua Rasei Americane, la 12 Octombrie 1986, 494 de ani dela sosirea lui Columb în Lumea Nouă, prima parte a Expediției de Integrație Fluvial-Maritimă Emisferică s'a încheiat cu bine...

INTERLUDIU

Intrevederi, articole de presă, conferințe, radio, t.v., rapoarte, concluzii și ...reintegrarea în viața de toate zilele, au ocupat multe din lunile ce au urmat.

După gustul amicilor noștri, prea multe luni. Dar, asa cum apa curgătoare împiedică creșterea muschiului, amintirile aventurii au făcut ca pregătirile pentru continuarea spre Nord a expediției să reînceapă. Din nou: modificări ale bărcii pentru a se adapta la clima mai rece ce va predomina în USA și Canada, contacte, explicații, argumente pro și contra, conversații pentru continuarea filmului (care a reusit foarte bine), etc.

Și adevărații prieteni - Universitatea Simon Bolivar, Marina, Ministerul de Stiință și Tehnologie, Fundațiile Polar, Simon Bolivar, Grupul de Asigurări Orinoco și Compania Venezolană de Navigație au răspuns; de asemenea au manifestat un real interes multe universități din USA și Canada.

Asa că pe data de 31 Martie 1989, ''ORINOCUL'' a fost îmbarcat pe motonava Zulia, ca să fie transportat pe Marea Caraibelor și Golful Mexicului, până la New Orleans. Din păcate, echipa de filmare nu s'a putut organiza, de data aceasta.

MISSISSIPPI SI OHIO

Expediția s'a reînceput pe Mississippi pe data de 2 Mai 1989, ziua de naștere a lui Paul (pură întâmplare), când ORINOCO a părăsit portul New Orleans.

Dela început s'a manifestat fantasticul trafic de pe râu. Aici, spre diferență de râurile din Sud unde traficul este încă destul de redus, convoaiele de șlepuri împinse de remorchere ce au până la opt sau nouă mii de cai, transportă dintr'o dată zeci de mii de tone de mărfuri: grâne, produse petrolifere, cărbuni, fabricate materiale de construcție, etc. In optime condiții de siguranță, pe acest mare râu organizat cu grije de către Serviciul de Inginerie al Forțelor Armate din Statele Unite încă dela începutul secolului trecut, se mișcă zi și noapte un tiraj aproximativ de două ori mai mare ca prin Canalul Panama.

Pe maluri, păduri virgine și câmpurile nesfârșite din Sud sunt înlocuite de fabrici, rafinării, variate tipuri de silozuri și instalații portuare. Se poate considera că aceste rezultate obținute pe Mississippi reprezintă o odă dedicată perseverenței, seriozității și inițiativei.

Râul Tată, ce colectează apa de pe 41 % din suprafața Statelor Unite trece prin orașe ca Baton Rouge, Natchez, Vicksburg, Memphis, etc., unde istoria plantațiilor și a rochiilor cu crinolină se amestecă cu ororile Războiului de Secesiune, cu amintirea lui Armstrong și Elvis Priesley, cu rock and roll și blues și câte altele.

Navigația este sigură deoarece canalul este bine marcat, dar atenția trebuia să fie sporită pentru a nu fi ''călcați'' de vreunul dintre ''trenurile'' de șlepuri menționate. Inplus, cum anul 1989 a fost unul din anii cei mai ploioși de când există statistici, furtunile cu descărcări electrice au fost la ordinea zilei. Trebue deasemenea adăugat faptul că râul Mississippi are foarte puține maluri amenajate pentru bărci mici ca ''ORINOCO'', așa încât înnoptarea a fost o ''durere de cap'' permanentă.

Pentru asta, s'a luat hotărîrea să se modifice programul inițial și dela Cairo să se părăsească Mississippi și să se continue navigația pe râul Ohio.

A fost o experiență interesantă, deoarece s'a modificat peisajul, caracteristic transportului.

Intr'adevăr, malurile au fost mai accidentate, au predominat transporturile de cărbune, produse petrolifere și industriale, iar denivelările au impus trecerea prin ecluze. A persistat însă vremea rea și râul umflat și rapid a transportat o mare cantitate de arbori și lemne.

Către partea superioară a râului s'au observat multe industrii de oțel care însă sunt închise datorită în mare măsură necesităților de protecție ambientală. Pentru acest motiv regiunea, prezintă o oarecare recesiune.

Apare și o separare destul de marcată între situația de pe malul sudic al râului, către state mai sărace, și partea de Nord, cu state industriale.

Cel mai bine oglindesc această situație orașele înfloritoare ca Cincinnati, Cleveland și Pittsburgh.

Expediționarii noștri au considerat mereu că America constituie un singur continent. Si această situație s'a manifestat în primul rând în mentalitatea locuitorilor săi, a Americanilor. Intr'adevăr, experiența cu oamenii din Nord a fost o continuare a aceleea din Sud. Căci, mutatis mutandis, aceeași atenție, bună dispoziție, dorință de serviciu și generozitate a caracterizat contactele umane ale echipajului cu lumea din exterior.

ERIE, ONTARIO SI

SFANTUL LAURENTIU

Dela Pittsburgh, ORINOCO a trebuit să fie transportată într'un camion până la Cleveland, pe marginea Lacului Erie, unde s'a prezentat o nouă situație, nu prea fericită. Căci Erie este un lac dificil de navigat deoarece este foarte puțin adânc și la cel mai ușor vânt pe apele sale se deslănțuie un infern de valuri. O primă etapă de 12 mile între Cleveland și Chagriu River a confirmat această situație. In plus, elicea care încă dela Pittsburgh prezenta flexiuni și oboseala materialului a cedat, așa încât a fost obligatorie deplasarea la Harbour Place -Marinas Inc. din Buffalo unde amicul Jack Reddieu din Tonawanda soluționă problema în al său 'Pier Propeller Shop''.

Voiajul la Buffalo a fost de bun augur; în loc de traversarea lacului Erie până la Canalul Welland și apoi să se urmărească țărmul nordic al Lacului Ontario, din Buffalo ''ORINOCO'' începu navigația pe Canalul Erie, care trecu pe la Sudul Lacului Ontario.

Spre deosebire de navigația pe Marile Lacuri, navigația pe Canalul Erie a reprezentat cel mai plăcut moment din toată expediția, deoarece o vreme de vară nu prea caldă a coincis cu un cer senin și soare strălucitor cu o navigație liniștită într'un peisaj încântător. Monotonia a fost armonic întreruptă de trecerea prin ecluze mici și curate, adevărate relicve tehnice, și pe sub poduri ridicătoare și fixe, de toate tipurile, care prin variația lor pot ilustra o istorie a evoluției acestor construcții metalice.

Dela intersecția Trois Rivieres, pe ramura canalului de Nord, ORINOCO a ajuns la portul Oswego din Lacul Ontario și la închiderea ediției navigă pe râul Sfântul Laurențiu.

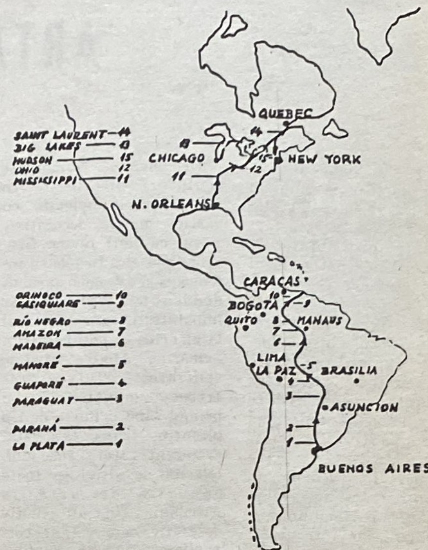
CONCLUZIE

Sperăm că în momentul când ziarul nostru va ajunge în mâna cititorilor, ORINOCO o să se odihnească într'o marină din Quebec.

Pentru ziarul nostru, este un motiv de orgoliu faptul că suntem primii care difuzăm informațiile de mai sus, rezultat al unui amănunțit interviu făcut Domnilor Georgescu.

De asemenea, este o fericită ocazie, aceea de a putea sublinia această interesantă realizare a compatrioților noștri, ceea ce demonstrează inventivitatea, originalitatea și tăria de caracter pe care o pot demonstra Românii, în condițiile de libertate din lumea occidentală.

REPORTER

BUENOS AIRES - CARACAS - QUEBEC - NEW YORK

* Avocat, cercetător și specialist în problemele de transport fluvial și de integrație fizică sud-americană, Președinte al Fundației ''Orlampla'', Orinoco, Amazonas, Plata.

** Inginer hidraulic, profesor titular la Universitatea Simon Bolivar din Caracas.

TEROAREA DIN PADINSKA SKELA

—Vlad Gabriel VOICULESCU—

Padinska Skela. Un nume cunoscut pentru exilul românesc de altădată. Astăzi însă, majoritatea emigranților români au avut trista experiență de a-l cunoaște. Dar din păcate prea puțini sunt cei care odată trecuți prin acel loc vor să-și mai amintească de el, dar mi-te să mai spună lumii întregi de cele ce se întâmplă acolo. Padinska Skela este o suburbie a Beogradului aflată la vreo 20 km. Aici se găsește lagărul O.N.U. sau sub denumirea oficială folosită de autorități, campul de refugiați. Nici denumirea de camp, nici cea de lagăr nu corespunde adevărului. Mai degrabă cea de pușcărie.

In acest camp sunt aduși toți cei care au trecut ilegal frontiera pe pământ sau pe apă, după ce au făcut un număr de 15-20 zile pușcărie în orașele situate în apropierea frontierei. Aceste orașe sunt Vârșet, Zdrenianin, Padinska Skela, și Maribor (ultimul situat la frontiera cu Austria) pentru cei care au trecut pe pamânt și Negotin și Zicea pentru cei care au trecut pe Dunare, (porecliți "pelicani"). Condamnarea de 15-20 de zile se dă pentru trecerea ilegală a frontierei iugoslave.

După satisfacerea pedepsei, frontieriștii sunt transportați în Padinska Skela. Vârșețul și Zdrenianinul se abat dela regula generală, trimițând în țară un număr foarte mare de Români în mod nejustificat. Din aceste pușcării puțini sunt cei care au norocul să ajungă în Padinska. Din celelalte pușcării sunt dați înapoi mai puțini, doar cei care au avut delicte penale grave sau care se aflau sub urmărirea poliției. In aceste pușcării fiecare transfug primește un chestionar cu 32-33 de întrebări la care se răspunde în scris.

Ajunși în Padinska Skela, transfugii sunt înregistrați ca au intrat în camp, dar încă nu beneficiază de protecție O.N.U., iar apoi sunt repartizați pe camerele din cele 2 anexe. Capacitatea totală a Padinskăi este de 160 de paturi. In momentul în care eu mă aflam acolo în lagăr existau aproximativ 360 de persoane, fiecare cameră având un minim de 25 de persoane, dar în cameră se aflau doar 10 paturi. De aceea mai multe zile am dormit pe jos până am avut dreptul să ocup 2 paturi unite cu încă 4 băieți, iar în ultimele zile la un pat cu 1 băiat. Ușile celulelor sunt blindate și prezintă o fantă îngustă cu 2 rânduri de geam securizat.

Fiecare anexă are câte o sală de mese, dar numai cea dela anexa 2 se folosea, astfel încât întodeauna era înghesuială la ora mesei. Pe anexa 2 se aflau numai bărbați iar pe anexa 1 se găsea și o singură cameră pentru femei. Cele 2 anexe sunt unite printr'un coridor unde se află birourile conducerii închisorii și cele unde se susțin interviurile cu reprezentanții O.N.U.

Atmosfera dela Padinska Skela este de-a dreptul terorizantă, deoarece de aici sunt trimiși înapoi în țară grosul Românilor ce au trecut granița. Aproape în fiecare zi în jurul orelor 10 se făceau transporturile. După ce toată lumea era dusă în celule după ce se venea dela masa de dimineata, un upravnik (inspector) însoțit de 2 comandiri (gardieni) veneau și ridicau pe cei care fuseseră respinși de către comisarii O.N.U.

De multe ori, pentru a băga și mai mult groaza în noi, inspectorul când intra urla "mâinile sus și fața la perete". Dacă nu te supuneai imediat făceai cunoștința cu bastonul comandirilor, în această privință aceștia vădind o plăcere sălbatică de a-și descărca energia. După ce se termina transportul, comandirii uitau să ne mai scoată afară sau probabil că aveau ordine precise de a ne ține închiși. Oricum, în total pe zi nu stăteam mai mult de 3-4 ore afară din celule. Fiecare anexă are o curte unde în mod normal trebuia să ne dea drumul dar așa ceva nu s'a întâmplat.

In luna Octombrie când a venit o comisie O.N.U. dela Geneva, imediat s'a regizat aspectul de semi-libertate al campului. S'au deschis toate ușile celulelor, s'a spălat cu detergent pe jos, s'au deschis toate ușile dela anexe și dela curtea exterioară a fiecărei anexe, iar toată suflarea a fost postată pe scaune la televizor. Inainte însă, fuseserăm sfătuiți de comandiri să nu cumva să ieșim în curte. Când o doamnă din comisie a întrebat de ce nu ieșim afară în curte i s'a răspuns că suntem interesați de filmul dela televizor. Mâncarea care întotdeauna a fost insuficientă și de proastă calitate s'a îmbunătățit simțitor în ziua aceea. Același lucru s'a întâmplat și cu ocazia comisiei dela ambasada australiană și cea dela ambasada germană care au vizitat campul în luna Noembrie. Aspectul de libertate al campului a fost regizat până în cele mai mici detalii. Bineînțeles că nimeni n'a putut să stea de vorbă cu membrii vreunei comisii și să spună care este de fapt situația.

Perioada de așteptare a interviurilor cu reprezentanții O.N.U. era de aproximativ 20-25 de zile în acea perioadă, din ziua în care ai intrat în Padinska, dar acest termen nu este același pentru toți. In momentul în care ai intrat în Padinska și ești înregistrat ți se înmânează un formular tip cu o serie de întrebări cu caracter personal și o foaie albă unde trebue să enunți principalele motive pentru care ai părăsit țara. Aceste declarații sunt trimise la sediul O.N.U. din Beograd unde sunt traduse în engleză apoi se reîntorc în Padinska și sunt puse în ordinea datei când au fost completate. In perioada în care aștepți să-ți vină rândul la interviu poți să muncești în afara lagărului pentru suma de 10.000 dinari pe zi, echivalentul a $2. Listele pentru muncă sunt alcătuite de un comandir. In general pe aceste liste sunt puși etnicii germani și pocăiții deoarece aceștia au cel mai puțin interesul să evadeze.

Din luna Octombrie, însă nu s'au mai trimis la muncă deoarece au evadat 8 persoane din lagăr. Si pe bună dreptate: fuseseră trimiși în țară un lot de 36 persoane. Aceasta a fost o cursă mare față de celelalte, zilnice, când numărul de persoane varia între 6 și 12. Interviul cu reprezentanții ONU este "piatra de încercare", examenul cel mai dur. In acest interviu ți se hotărește soarta: drumul înainte spre Occident sau drumul spre România. In timpul acestui interviu ești întrebat asupra datelor personale și în special asupra motivului principal care te-a determinat să-ți părăsești țara. In considerație sunt luate doar motivele politice și cele religioase, cele economice oricât de grele și adevărate sunt nu se iau în considerație. Dacă nu poți să dovedești că ai avut de suferit persecuții din partea miliției și securității datorită convingerilor politice sau religioase poți fi sigur că vei fi reîntors în țară.

Etnicii germani ajunși în Padinska nu au nici un fel de probleme.

Cei care au viza de intrare în Germania în maximum 3 zile ajung la destinație. Cei care nu o au, așteaptă răspuns din partea ambasadei până i se eliberează intrarea de la Köln. Iar de interviuri nici că le pasă deoareae sunt mai mult formale iar uneori nici nu au loc. Etnicii unguri dacă au șansa să treacă interviul, sunt trimiși în marea majoritate la ambasada Ungariei, nemijlocindu-li-se contactul cu celelalte ambasade. Puțini sunt cei care li s'a permis să ia contactul cu alte ambasade. Etnicii sârbi nu se pot stabili în Iugoslavia, fiind tratați ca și Românii.

Toate aceste lucruri creează o atmosferă terorizantă și nesigură. Dintr'un număr de aproximativ de 10.000 de persoane ce trec anual ilegal frontiera în Iugoslavia, doar un număr de 1800 sunt acceptați ca refugiați, restul fiind repatriați cu duba în România.

Românii trăiesc astfel în lagărul ONU din Padinska Skela cea mai mare dramă a exilului. Scăpați cu greu și cu mari pericole din România, mulți dintre ei sfârșesc prin a fi reîntorși împotriva voinței lor, cu cătușele la mâini, de unde au plecat. Padinska Skela a ajuns rușinea României. Un loc unde ești tentat să crezi că se face negoț cu carne vie, iar această carne vie suntem noi, Românii. De aceea cei care au trecut pe acolo nu vor să spună nimănui ce-au văzut, nici măcar să-și reamintească.

A fost prea dureros.

CĂTRE CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII ITALIENE
CĂTRE MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE AL REPUBLICII ITALIENE
CĂTRE MINISTRUL DE INTERNE AL REPUBLICII ITALIENE
CĂTRE ÎNALTUL COMISAR AL NAȚIUNILOR UNITE DIN ROMA
CĂTRE C.I.M.E. DIN ROMA

STIMATI DOMNI

Dorim să vă arătăm pe scurt situația disperată a refugiaților români sosiți în Italia și care sunt fără asistență socială.

Așa cum ați aflat cu toții din presa italiană și de peste hotare, viața în ROMANIA sub regimul de teroare comunistă și despotic al lui Ceaușescu, este o adevărată nenorocire pentru țară și poporul român. El refuză să asculte orice sugestie bună sosită din țară sau de peste hotare.

In ultimele câteva luni, presa și radioul din întreaga lume a relatat despre cei peste 20.000 (douăzeci mii) refugiați de naționalitate română și maghiară, care și-au pus în pericol viețile trecând frontiera în Ungaria, urmăriți de gloanțele grănicerilor, care au primit ordin dela Ceaușescu să tragă în plin. Ei au omorît în câteva luni peste 400 persoane și alte câteva mii zac în închisori, vânați de patrulele grănicerilor și ale securității fiind crunt bătuți, torturați, zăcând în lanțuri grele. Mulți dintre ei și-au pierdut dinții, unul sau ambii ochi, cu organele interne distruse, rămânând invalizi pe viață. Autoritățile au primit înalt ordin dela Ceaușescu să nu le acorde acestor deținuți politici asistența medicală necesară, să fie lăsați să moară, pentru singura vină că și-au ales calea libertății în loc să rămână ca sclavi sub tirania și dictatura comunistă a lui Ceaușescu.

Dar aceleași riscuri le întâlnesc și aceia care și-au ales drumul spre ITALIA, care este cea mai apropiată țară din "LUMEA LIBERA" trecând prin Iugoslavia comunistă. La drept vorbind, riscul pentru acești oameni este dublu, deoarece ei pot fi prinși atât de grănicerii români și de Securitate cât și de poliția iugoslavă.

Numai în anul 1987, poliția iugoslavă a returnat grănicerilor români peste 3000 de persoane.

Anual sosesc în ITALIA circa 300 de refugiați români.

Ei reprezintă mai puțin de 0.5% din numărul total al refugiaților din Italia, dar oriunde am merge, auzim numai: nu se acordă "soggiorno" la Români, nu se înregistrează Români la organizațiile pentru emigrare, nu se acordă asistență socială la Români.

Din numărul total al Românilor peste 70% au încercat să treacă frontiera româno-iugoslavă mai mult decât odată. (Unii dintre ei au avut între 2 și 5 încercări). Ei au fost prinși de către grănicerii români sau de către poliția iugoslavă, închiși în ambele țări, iar în închisorile românești li s'a întâmplat cele relatate anterior, fără nici o diferență între bărbați și femei, sau în cazul că femeile au fost gravide.

Dar totuși, aceștia au încercat îarăși și iarăși, sperând să aibă șansa să găsească în final drumul spre libertate, și ei nu s'au oprit până nu au reușit. Au traversat înnot Dunărea, sau au trecut granița pe uscat, fiind tot timpul în pericol de a se întâlni cu patrulele de grăniceri, au fost urmăriți cu câini polițiști, au înfruntat moartea. Mulți dintre ei au mâncat odată la 2-3 zile, au strabătut pe jos sute de kilometri, pentru a ajunge în ITALIA.

Mulți dintre ei și-au adus soțiile și copiii, pentru a fi împreună, pentru a le da mai multă forță să reziste văzându-i, sau poate aceștia au sosit ulterior. Odată sosiți în Italia ei s'au prezentat la organele de poliție sau un întâlnit patrulele de poliție și carabinieri, și muți de uimire, ei nu și-au putut crede urechilor când au auzit ca sunt obligați să se întoarcă în România primind "foaie de via". In astfel de situații disperate, fiind la capătul puterilor, unii dintre ei au încercat să se sinucidă, preferând moartea decât iadul din care au scăpat cu eforturi supraomenești, sau au avut dela început o mare dezamăgire, unii ajungând în situația de a-și pierde mințile. Practic ei nu știu ce să facă și cum să procedeze mai bine, și au început să creadă că GUVERNUL ITALIAN și POLITIA ITALIANA ajută astfel propaganda demagogică a lui Ceaușescu, a celorlalte țări comuniste și a presei comuniste din "Lumea Liberă" să afirme că "Drepturile Omului în Lumea Liberă" nu este altceva decât o lozincă lipsită de conținut.

Incepând cu anul 1988 nici un Român nu a primit asistență socială în Italia. Nu cunoaștem adevărul, dece noi Românii, aici în Italia, care este o țară latină la fel ca și a noastră, suntem așa de rău văzuți și fără ajutor, în timp ce în România, sub regimul despotic al lui Ceaușescu populația este înfometată și Securitatea ține sub teroare întreaga națiune, ca în perioada stalinistă.

Dacă în celelalte țări cu regim comunist din Europa de Răsărit se fac schimbări, în România supusă unei dictaturi comuniste de tip ceaușist nu se vede nici un semn de schimbare, totul rămânând ca în era stalinistă.

Noi nu am venit în Italia pentru a cere milă cuiva, noi intenționam sa emigrăm în țările care doresc să ne primească, și solicităm ca în numele "Drepturilor Omului" adoptate de Organizația Națiunilor Unite și reînnoite la Conferința dela Helsinki, să fim considerați ca ființe, și să acorde posibilități de supraviețuire (adică, adăpost, masă, încălzire, asistență medicală) chiar dacă am sosit cu pașaport sau nu, și să avem dreptul la muncă, pentru a nu fi o povară pentru Italia și pentru toate organizațiile de emigrare din lumea liberă.

Cerem tuturor autorităților dela înalt nivel ale Republicii Italiene, autorităților locale și tuturor autorităților internaționale și organizațiilor interesate pentru Drepturile Omului și de Emigrare, să ia în considerație situația disperată a refugiaților ROMANI, care nu au asistență socială, în special acum, în sezonul de iarnă, când a început frigul și ploaia, și oamenii dorm prin stațiile de cale ferată, triaje, parcuri, prin mașini părăsite, fără adăpost, fără hrană, căldură și asistență medicală, majoritatea fiind bolnavi.

De asemenea solicităm ca Ministerul de Interne al Republicii Italiene să revină asupra ordinului dat în urmă cu câteva săptămâni tuturor Agentiilor de Emigrare precum și Chesturii din Roma-Biroul pentru evidența străinilor, să nu ne înregistreze dacă nu avem pașapoarte și dacă nu ne găsim sponsor în Italia pentru întreaga perioadă de staționare în Italia până la Emigrare.

Dorim să informăm autoritățile italiene și toate organizațiile internaționale interesate că 90% din numărul total al refugiaților români au sosit ilegal în Italia, punându-și de multe ori viețile lor în pericol, că nu au pașapoarte, că mulți dintre ei și-au pierdut bagajele și documentele lor trecând Dunărea înnot, sau scăpând din ascunzișurile lor urmăriți de poliția comunistă sau de patrulele de grăniceri din România și Iugoslavia.

Guvernul român este singurul din țările comuniste care nu permite refugiaților să-și ia în mod legal documentele lor cu ei.

Cei cu pașapoarte reprezintă mai puțin de 10% din total.

Dorim de asemenea să vă reamintim că până în prezent chiar și persoanelor sosite cu avionul direct din România în Italia, începând cu luna Noembrie 1987 nu au primit încă asistență socială.

Noi credem în mod sincer că putem deveni cu toții buni cetățeni ai țărilor care acceptă să ne primească.

Noi sperăm că guvernul italian în cooperare cu toate organizațiile de emigrare interesate din Italia și străinătate vor lua în considerație în cel mai scurt timp posibil situația REFUGIATILOR ROMANI și că vor lua astfel de măsuri potrivit cu Carta Națiunilor Unite și cu Conferința dela Helsinki privitor la Drepturile Omului și că Dvs. veți rezolva în mod satisfăcător problemele refugiaților români până nu va fi prea târziu și va începe un dezastru pentru noi.

COMITETUL
REFUGIATILOR ROMANI

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

APEL

AJUTAŢI POPORUL ROMÂN

Există un obicei în popor: când necazurile ajungeau de nesuportat şi oamenii nu mai ştiau ce să facă mai rămânea o speranţă: DUMNEZEU. Când seceta distrugea recolta şi oamenii, animalele şi natura suspinau după apă creştinii ieşeau în procesiune să ceară îndurarea lui Dumnezeu.

In ţară e foamete. Satele sunt distruse. Bisericile sunt distruse. Cimitirele sunt distruse. Poporul român este distrus. Mai avem o singură speranţă. DUMNEZEU!

Intre 1-14 August este postul Sfintei Marii. Fiecare din noi să ne rugăm cât mai mult, în aceste zile, pentru izbăvirea poporului român de vrăjmaşii văzuţi şi nevăzuţi. Să ne înmulţim rugăciunile de dimineaţă. Să ne înmulţim rugăciunile de seară. Preoţii împreună cu credincioşii să facă rugăciuni speciale pentru fraţii din ţară.

Rugaţi-vă! Rugaţi-vă! Rugaţi-vă! Fiecare om e important, fiecare rugăciune să se îndrepteze ca tămâia înaintea Domnului.

Fie ca Maica Domnului să fie alături de noi în aceste rugăciuni pentru invocarea milei dumnezeieşti.

Sugerăm celor care pot ca pe data de 4 AUGUST şi pe data 11 AUGUST să ţină post numai cu pâine şi apă şi să se roage.

SOULTZMATT, 10 IUNIE 1989

ASPECT DIN TIMPUL SLUJBEI

UN FRATE DRAG NE-A PĂRĂSIT

Comunitatea românească din Montreal şi de pretutindeni a pierdut un bun Român şi creştin ortodox, în persoana lui Alexandru Carpen, pe care, pe neaşteptate, moartea nemiloasă l-a luat dintre noi în ziua de 17 Iunie a.c. A fost în vârstă numai de 64 ani fără 7 zile. Un atac de inimă i-a curmat viaţa.

El rămâne pentru noi toţi care l-am cunoscut, şi cine nu l-a cunoscut? un exemplu de Român, mereu interesat ca lucrurile româneşti şi creştineşti ortodoxe să meargă bine. Impreună cu scumpa lui soţie Silvia, cu care şi-a legat viaţa prin sfânta căsătorie, în urmă cu 38 de ani, au luat întotdeauna cu mare bucurie parte la manifestari româneşti, naţionale şi religioase, devenind astfel cunoscuţi de lume prin toate colţurile cu centre româneşti din Statele Unite şi Canada. Amândoi au fost o întregire, unul pentru celălalt. Uniunea şi Liga, şi Episcopia Ortodoxă Română Liberă, dela Vatra Românească, cât şi Biserica ortodoxă română "Buna Vestire" şi Societatea Brâncoveanu, din Montreal, au fost cele mai importante preocupări ale lor în viaţă şi au făcut întotdeauna orice jertfe numai ca să fie de ajutor.

In decursul anilor a ocupat cu dragoste si entuziasm funcţii în comitetele de conducere, atât la biserică, cât şi la societate şi întotdeauna a fost mânat de dorinţa să vadă ca "lucrurile să meargă bine", cum spunea el.

Inmormântarea a vut loc Joi 22 Iunie, în cimitirul din Val David, aşa după cum a fost dorinţa lui.

Preoţii oficianţi au fost: P.C.Sa preot Petre Popescu, parohul Bisericii "Buna Vestire" din Montreal şi P.C.Sa preot Nicolae Zelea, din Hamilton, Ontario, un bun prieten al decedatului.

După ce rugăciunile de îngropare, dela cimitir au fost făcute, toată lumea a fost invitată la o masă de praznic, în hala centrului romănesc, în Montreal, care este în acelaşi timp şi hala bisericii.

La casa funerară, în Biserică, cât şi în hala parohială, s'au ţinut cuvântări, prin care s'au scos în evidenţă calităţile frumoase, de bun Român şi bun creştin ale fratelui Alexandru. Au vorbit P.C. Lor preoţii care au oficiat. P.C.Sa părintele Petre Popescu şi-a exprimat durerea mare că a pierdut un bun stâlp al Bisericii şi P.C.Sa preotul N. Zelea, pe lângă cuvinte pline de durere, a transmis familiei îndurerate, calde şi sincere condoleanţe din partea Prea Sfinţiei Sale Episcopului Nathanael dela Vatra Românească.

Au mai vorbit: Domnul Ion Diakoniac, unul din naşii familiei Carpen, care, în calitate de vicepreşedinte al Uniunii şi Ligii, a citit o scrisoare trimisă de Dl Petre Lucaci, preşedintele Uniunii şi Ligii, în care trimite sincere condoleanţe familiei şi regretă pierderea mare pe care noi toţi o simţim. A urmat la cuvânt doamna Martin, din Cleveland, care, ca prietenă a familiei Carpen, cât şi naşa lor la aniversarea de 25 de ani de căsnicie, şi-a exprimat durerea ce o simte la plecarea dintre noi a lui Alexandru.

Dl. Persoiu Gheorghe, din Hull, Quebec, un bun prieten al decedatului, luând cuvântul, a citit o frumoasă şi mişcătoare cuvântare închinată lui Alexandru, care a înduioşat inimile tuturor şi a făcut pe fiecare să verse lacrimi, spunând, printre altele: "Adormitul în Domnul, Alexandru Carpen a fost un soţ vrednic şi un tată devotat şi un prieten ce nu poate fi uşor uitat. Acest om a avut o viaţă cristalizată pe omenie şi respect. A fost un bun credincios. La înmormântarea lui Alexandru Carpen au venit de departe: familiile Boldiş din Florida, Butoi şi Martin din Cleveland, fam. Poraş, Popescu şi Zaharia din Ottawa, Chirtu din Toronto, şi alţii. S'au citit telegramele sosite, printre care una dela premierul provincial Mr. Robert Bovrassa, cât şi dela doi miniştri din guvernul provincial.

Mult iubitul nostru frate Alexandru, dormi în pace şi Tatăl Ceresc să-ţi binecuvinteze sufletul în Impăraţia Sa Cerească.

Corespondent

COMUNICAT

In cadrul programului CMR de relaţii cu politicienii din Vest, în perioada Februarie-Iunie, 1989, reprezentanţii federaţiei noastre au avut următoarele întâlniri:

- 23.02. Parintele Gheorghe Calciu-Dumitreasa şi Prof. Tudor Olimpiu Bompa, Preşedintele CMR, au întâlnit congresmanii Frank Wolf (Virginia), şi Christopher Smith (New-Jersey); vizita dela Congresul American a fost urmată de o întâlnire la Departamentul de Stat al SUA, unde interlocutoarea a fost D-na Paula Dobrianski, Ministru Adjunct pentru Drepturile Omului.

- 25.02.Dl Bompa a avut o întâlnire de lucru cu E.S.David Funderburk, fost Ambasador SUA în România (1981-1985), precum şi cu E.S. Gene Huff, candidat principal pentru acelaşi post.

- 03.03. Prof. Bompa a avut o audienţă cu Hon. Joe Clark, M.P., Ministru de Externe al Canadei. In aceeaşi zi, Dl Bompa a avut o vizită de lucru cu Ambasadorul William Bauer, Seful Delegaţiei Canadei la Conferinţa post-Helsinki dela Viena. Au mai luat parte D-nii S.T. MacLean şi Alan Bowker, Consilieri la Ministerul de Externe al Canadei.

-05.05. Prof. Bompa a avut o întâlnire la Bonn cu Hon. Hans Koschnick, Membru în Parlamentul West German, Preşedintele Comitetului de Relaţii Externe al Partidului Social Democrat German.

-07.05. Dl Bompa a făcut o vizită la Consiliul European din Strasbourg unde a întâlnit pe Dl Peter Leuprecht, Director, Drepturile Omului.

-14.05. In cadrul unei vizite de două zile la Bonn, Dl Bompa a avut o întâlnire cu Dr. Gerhard Kunz, Consilier Principal privind Relaţiile Internaţionale ale partidelor de coaliţie guvernamentale Germane; CDU-CSU.

-15.05.Dl Bompa a fost primit la Bonn de către o delegaţie a partidului Liberal German, în frunte cu Dr. Gerhard Weng, Prim-Vice-Preşedinte al partidului; Hon. P.Bahlmayer, Membru în Parlamentul German, precum şi doi consilieri privind relaţiile internaţionale.

In cadrul acestor întâlniri au fost discutate: situaţia deplorabilă din România, probleme de strategie politică, relaţii bilaterale între CMR şi grupările de mai sus, etc.

CMR a solicitat în mod deosebit asistenţă în rezolvarea situaţiei disperate în care se găsesc refugiaţii români din lagărele din Europa, precum şi mărirea numărului de vize de intrare în ţările respective.

BISERICA SFÂNTA TREIME DIN VANCOUVER

P.O. Box 86431 North Vancouver B.C. V7L 4K6

Parohia Ortodoxă Română Sfânta Treime din Vancouver, B.C. Canada, sub omoforul arhiereuc al Episcopului Nathaniel, caută un cantor bisericesc, care să aibă conoştinţele necesare să organizeze corul parohiei.

Rugăm ca cei interesaţi să se adreseze Dlui Dan Manarovici, preşedintele consiliului parohial pe adresa parohiei, P.O.Box 86431 North Vancouver, B.C., V7L 4K6 Canada sau la telefon (604) 987-0505.

30 Iunie 1989

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

George DONEV

"SOMNUL" CARE NE TREZEȘTE

Ordin din capul piramidei:

Pagina din "România Literară", editată de Ana Blandiana, a fost suprimată. Autoritățile, ca să nu-și arate musca de pe căciulă, au refuzat orice explicație.

Dar explicația este simplă:

Sub titlul nevinovat "Somnul" fratele din țară, "Prin simpla plecare a genelor", își dezvăluie gândurile...

Si sunt aceste gânduri dezvelite de poeta--trimisă printre noi de ziua "Bunei Vestiri", 25 Martie 1942-- care l-au făcut pe "stăpânul" Nicolae să-și muște "pumnii de furie și insomnie, veghind.

Visul poezie nu este vis!

Visul este dorința neamului, azi "Ultimul dintre sclavi".

Somnul

Ce răzbunare !
Ultimul dintre sclavi,
Căruia nu i-a trecut
Niciodată prin minte
Cum ar fi liber
Şi care tremură
Numai la gindul
Celui mai neinsemnat gest de revoltă,
Dă cu tifla stăpinului
Prin simpla plecare a genelor,
Scapă oricărui control,
Evadează,
Nu poate fi urmărit,
Pentru că stăpinul
Rămine intotdeauna pe mal,
Muşcindu-şi pumnii de furie
Şi insomnie,
Veghind.

"România Literară", 17 Septembrie 1987.

ÎNFRUNTĂTORII AU CUVÂNTUL

Desfăcând poșta tovarășului Nicolae Ceaușescu:

"Ne-ați dărâmat bisericile cele mai dragi, cele mai vechi. Ați răscolit morminte de voevozi. Ați început să dărâmați satele țării-vechi de multe sute de ani--, să le distrugeți ordinea firească. Ați strivit ființa interioară a oamenilor, umilindu-le năzuințele și vrerile legitime, umilindu-le conștiința, **silindu-i** sub presiuni și teroare, să ia minciuna drept adevăr și adevărul drept **minciună**; să consimtă astfel, la propria lor **schilodire morală...**" **Doina Cornea, Martie 1989, Cluj.**

(N.R. "Fundația daneză pentru pace" a decernat "Premiul pentru Apărarea Drepturilor Omului", în valoare de 50.000 Coroane daneze, Profesoarei Doina Cornea; premiata a declarat că va împărți "coroanele" cu Mircea Dinescu și Dan Deșliu).

RĂMAȘI PE AFARĂ

Implinindu-se la 14 Iulie 200 de **ani** dela Revoluția Franceză, dl. Jaques Lang, Ministrul francez al culturii, a invitat la Paris 11 intelectuali români printre care Dan Deșliu, Geo Bogza, Mircea Dinescu, Ana Blandiana, și Dan Hăulică.

Lipsesc de pe lista invitaților "Savanții academicieni" cu culturile inscrise pe scaunul cu trei picioare și coșul cu semințe.

ASEMĂNĂRI

Cenzurarea, fără nici o lămurire oficială, a unor poezii ale poetei Ana Blandiana, ne aduce aminte de o glumă veche:

Un cetățean, pe străzile Capitalei, urla cât îl ținea gura:

Mincinosul, hoțul, criminalul, ucigașul, jefuitorul...

Nu trecu mult și securiștii dau grămadă și-l **înșfacă:**

--Ești arestat pentru c'ai insultat pe tovarășul Ceaușescu.

-- Eu n'am pomenit nici un nume, dă să se apere **cetățeanul.**

--Lasă, lasă, știm noi că n'ai pomenit nici un nume, dar l-ai descris foarte bine!

"E PRĂPĂD"

Așa descrie situația din țară un vizitator: La graniță mi s'au scotocit bagajele si când m'am dus și când m'am întors; iar când am plătit în **dolari** taxele vamale am primit, la schimbul oficial, cam jumătate din suma ce aș fi primit-o la schimbul de turist.

La întoarcere am vrut să plătesc în lei taxele pentru unele articole ce le-am adus cu mine, dar la vama românească banii românești n'au valoare! A trebuit să schimb iarăși dolarii la schimbul oficial.

In ce privește traiul nu mai repet ceea ce toți o știu: teroare, mizerie și insulta inteligenței când se repetă, zi de zi, că ce fericit **e Românul în "Epoca lui** Ceaușescu".

DIN PUBLICATIA FRANCEZĂ "CRETIENS DE L'EST"

ROMÂNIA - VERITABIL CAMP DE CONCENTRARE

"E îngrozitor ce se petrece aici, îngrozitor. Va trebui să spuneți toate acestea la dumneavoastră în țară." Aceste cuvinte ale unui Român mă obligă să mărturisesc ceea ce am văzut acolo. Tara având datorii, Ceaușescu a hotărît că poporul său trebue să plătească. Astfel pâinea este raționalizată, 200g. pe zi de persoană. Cei care au copii, **trebue** să se scoale la 4 dimineața ca să-și procure laptele, deoarece la 6 nu se mai găsește. "De 8 **luni nu am mai** văzut o bucată de carne", mi s'a spus, și ca măsură de economie, Românii nu mai au drept decât la 2 ore de TV pe zi. Orașele sunt scufundate în întuneric, încât se evită ieșirile seara, dacă nu au o lampă bună de buzunar. Românii care au o mașină nu au dreptul decât la 20 de litri de benzină pe lună. Această situație durează de cinci ani de zile. Restaurantele sunt singurele unde se mănâncă într'adevăr, bine dar ele sunt rezervate mai ales turiștilor străini și Arabilor bogați care datorită petrodolarilor lor, duc o viață de prinți pe litoral și în marile hotele din București, abuzând de tinerele Romånce, ca pe vremea dominației otomane.

Bucureștiul, botezat **"Ceaușima"**, oferă un spectacol de cataclism nuclear, cu 30 de biserici distruse, 10 deplasate, Patriarhia ortodoxă înclinându-se în **mod docil și servil în fața acestei situații.** Orașele din vremurile bune dispar sub buldozere: pe marile bulevarde cozile din fața magazinelor sunt împrăștiate de poliție din cauza frecventelor autocare cu turiști străini.

Intrarea în universități este sever selecționată, zeci de mii de tineri sunt fără servici și trăiesc pe seama părinților. Dar aici, nu se face o statistică și se evită cuvântul "șomaj". Piața la negru este înfloritoare, totul se petrece în mod clandestin. Toți tinerii pe care i-am întâlnit nu au decât o obsesie: să plece. Inchisorile sunt pline cu cei care încearcă în fiecare zi să treacă frontiera.

Credința este o forță, dar bisericile sunt lipsite de orice fel de literatură și informație. In România aparatele de foto-copiere sunt rare, nefiind la dispoziția publicului, fiecare își bate la mașină și își leagă singur cărțile de rugăciuni. Câte odată aceste cărți sunt ilustrate și scrise manual. Biserica catolică este răspândită mai **ales în Moldova. Sectele,** foarte active sunt mult ajutate de organizațiile protestante din străinătate.

România, un veritabil câmp de concentrare, știe că nu poate conta pe ea însăși, dar atunci când aude pronunțându-se numele de **"Franța", ea are încă impresia** că aude numele unei rude iubite și foarte frumoase.

Noi suntem "izolați", mi s'a spus de mai multe ori, dar "vorbiți la dumneavoastră, vorbiți..."

ROMÂNIA
MÂNĂSTIRI ÎN SITUAȚIE DISPERATĂ

MANASTIREA SFANTUL PANTELIMON:TRANSFORMATA IN HOTEL

Un complex hotelier s'a deschis anul acesta la Pantelimon lângă București, (România), în locul unei mânăstiri ortodoxe construite în secolul XVII. Chiar numele locului unde se **ridica** altă dată această mânăstire închinată Sfântului Pantelimon, o mică insulă situată pe un lac în mijlocul unei păduri, a fost schimbat din cauza unei **rezonanțe prea religioasă.** Hotelul și împrejurimile se vor numi de acum încolo "insula lebedei".

Numai o parte din vechile clădiri, dintre care **clopotnița transformată în** belvedere, au fost lăsate să se integreze în noul complex arhitectural care a si fost prezentat de presa oficială ca o realizare de **prim ordin. Cea mai mare** parte a clădirilor monahale, deși monumente istorice, au fost rase încă din luna Iunie 1985, în ciuda faptului că primele proiecte prezentate în acea epocă de către arhitecți, prevedeau prezervarea ansamblului mânăstirii, în cadrul hotelier.

Această decizie, care după observatorii bine informați nu a putut să fie luată decât la cel mai înalt nivel, este în contradicție cu o lege adoptată în 1974 **de regimul actual privind protecția patrimoniului** cultural național. Inainte de distrugerea mânăstirii, se pare că au circulat proiecte care urmau să o restaureze pe cheltuiala Patriarhiei române, și să creeze acolo un muzeu.

Construită în 1735 de către prinți ai Valahiei, mânăstirea Pantelimon a **adăpostit** între zidurile sale primul spital al țării deschis la începutul secolului XIX. După secularizarea mânăstirii în **1864, biserica a fost transformată în parohie și spitalul a continuat să funcționeze până la desființarea sa în 1977.**

MANASTIREA CERNICA: AMENINTATA DE IMERSIUNE

După cum s'a aflat din mai **multe** surse demne de încredere, autoritățile române ar fi luat decizia să procedeze la importante lucrări hidraulice care vor produce mari stricăciuni **în locul unde este situată** celebra mânăstire Cernica. (la câțiva kilometri de București și care vor duce la imersiunea cimitirului său unde odihnesc numeroase personagii ale istoriei și culturii românești. Președintele Nicolae Ceaușescu s'a deplasat personal la fața locului la 7 Noembrie 1988.

Construit în secolul XVII, acest centru spiritual al ortodoxiei românești se găsește într'adevar așezat pe marginea unui lac. Programul care este deja în curs de realizare și care **prevede printre altele** amenajarea unui port industrial, are în vedere, după cum se asigură cu teamă la București, mărirea lacului. In afară de cimitir care se întinde în zona mai joasă a marginei lacului, una din bisericile mânăstirii. Va fi și ea amenințată de acest proiect.

Cimitirul din Cernica este un loc de pelerinaj scump pentru bucureșteni. Mulți dintre ei l-au ales încă din secolul trecut ca loc de veci, obținând aprobări pentru acest lucru. **Vicepreședintele** consiliului popular al orașului București a interzis deja călugărilor orice viitoare înhumare în cimitir, iar rămășițele pământești ingropate vor trebui să fie transferate în altă parte, în câteva luni.

In ceea ce privește mânăstirea propriu zisă, până în prezent nu s'a pus problema închiderii ei, autoritățile considerând-o ca un punct de atracție turistic, atât pentru turiștii străini cât și pentru Români. Dar în conjunctura actuală, nu poți fi sigur de nimic, se afirmă la București: Cernica nu este prea departe de locul unde se află mânăstirea Pantelimon, demolată recent pentru a face loc unui hotel. In alte părți distrugerea bisericilor pare să continuie: dacă biserica Sfinții Apostoli, monument al vechiului București din secolul XVII, rămâne încă amenințată, biserica sfântul Nicolaie din Tunari, de lângă capitală, a fost complet distrusă.

Mânastirea Cernica care a întreținut întotdeauna relații strânse cu Muntele Athos, ocupă un loc aparte **în istoria desfășurării** tradiției hesichaste în Sudul României. Ea a fost puternic marcată de opera starețului Gheorghe din Cernica, un discipol direct al lui Paisie Velicicovschi, artizan al renașterii hesichasmului în secolul XVIII, canonizat la Moscova în 1988. In secolul următor, acest curent a fost ilustrat de Sfântul Calinic din Cernica, canonizat de Biserica română în 1955 și ale cărui ramășițe pământești odihnesc la mânăstire.

Cernica reprezintă și un mare interes arheologic. Necropola sa neolitică, a doua din România ca întindere, este considerată ca una din cele mai remarcabile din Europa.

AL TREILEA CONGRES DE CULTURĂ MACEDO-ROMÂNĂ

UNIVERSITATEA "SACRED HEART"
P.O. Box 6460 Bridgeport, Connecticut 06606 U.S.A.

Avem onoarea a vă anunța că al treilea Congres de Cultură Aromână, patronat de Centrul de Studii Etnice dela Universitatea Sacred Heart, din Bridgeport, Connecticut, se va desfășura între 1 și 4 Septembrie 1989.

Congresul are ca scop: prezentarea de lucrări, într'un for național, unde se vor dezbate în stil academic, păstrarea și dezvoltarea graiului și culturii Aromâne.

Programul va cuprinde sesiuni de interes general, de specialitate și de activități cultural-artistice.

Persoanele interesate a face comunicări sunt rugate să trimită titlul lucrării și un scurt rezumat până la data de 1 August 1989; lucrările nu trebue să depășească 20 de minute și vor fi scrise în Aromână, Daco-română și Engleză.

Pentru informații suplimentare în legătură cu Congresul cei doritori sunt rugați a lua legătura cu:

Prof. John L. Mahar, Director Ethnic Studies Center Tel. (203) 371-7945

Prof. Aureliu D. Ciufecu, Președintele Congresului **Macedo - Român, telefon (203) 371-8743.**

MICA PUBLICITATE

Anunțurile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

*Doamnă Romancă, în vârstă de 61 ani, bună gospodină, curată, prezentabilă, fără vicii, doresc căsătorie cu domn până la 65-75 ani, de preferință din RFG. Eu vorbesc germana. Chemați la telefon (RFG) 02842-81424 între orele 11-23.

*Doamnă 61, foarte modestă material, fără familie, ireproșabilă conduită și educație (vorbesc franceza și engleza curent), excelentă gospodină, doresc căsătorie cu intelectual peste 70 ani, extrem de corect, integru, manierat, nefumător, care nu bea alcool, din Canada sau Europa de Vest, pentru a împărtăși iarna vârstei de aur. Seriozitatea corespondenție dorită. Scrieți vă rog la: P.O.Box 5062, Burlington, Vermont 05402, USA.

*Doamnă intelectuală, 53 ani, cu domiciliul temporar în RFG dorește căsătorie cu un domn până la 60-65 ani și cu situație stabilă, într'una din țările Europei de Vest. Chemați la telefon (RFG) 02842-81424, între 11-23.

*Romancă necăsătorită niciodată, 30 de ani, domiciliată în România, inginer cercetător în chimie, doresc cunoștință cu un domn în vederea unei căsătorii serioase, similar ca studii, până la vârsta de 36 de ani. Oferte serioase cu fotografie pe adresa: Ion Martin, 1640 Ocean Ave., # 2F Brooklyn, New York 11230, USA, tel. (718) 434-8535.

*Nicolae Cerbu, Str. Hauptplatz Nr.13, 7471 Rechnitz, Burgenland, Austria, 30 ani, 1,78m, 77 kg, prezentabil, cultivat, familie bună, absolvent al Liceului Industrial Timișoara, profil Construcții, 9 ani vechime șantier, dorește să cunoască o doamnă (23-30 ani) în vederea căsătoriei. Scrieți la adresa de mai sus.

CAUT RUDELE ŞI PRIETENII

*George Purice din RFG, Linzgaustr. 5, 7772 Uhldingen, Tel. 07556-5187, caută pe Dl. Suciu Virgil, fost coleg de serviciu la Hotel Metropol, Mamaia. Cine cunoaște adresa lui, este rugat să-l anunțe la adresa de mai sus.

*Mihălceanu Gheorghe caută pe FEER NICOLAIE, fost coleg în portul Constanța, ajuns în Detroit prin Austria. Rog pe acesta sau cunoscuții lui să scrie la adresa: Multeci Misafirhanesi, Yozgat, Turkey.

VEȘTI DESPRE ROMÂNIA

REPRESALII SI TRADITII MORTALE

Ziarul italian "Corriere della sera" din 15 Iunie publică zguduitoare vești despre participanții la "marea revoltă contra regimului lui Ceaușescu", desfășurată la Brașov în Noembrie 1987. Acuzația cea mai gravă ce se aduce "rebelilor" participanți la MAREA REVOLTA POPULARA este că, au cutezat să se ridice împotriva regimului comunist al lui Ceaușescu.

Represaliile împotriva participanților la revolta din Brașov culminează, cu iradiații mortale cu cobalt așa cum relatează ziarul italian, din mărturisirile unui Român din Transilvania, scăpat ca prin "urechile acului" de urgia securistă a tiranului din București.

Cum este și de așteptat, numele evadatului nu se divulgă. El este găzduit de D-na Ilona Feher din Brescia, Italia și ajutat de responsabilul "Comitetului pentru drepturile umane ale refugiaților politici, Dl. Janusz Krzywoszynski, secretar secund al partidului liberal brescian. Mărturisirile refugiatului român sunt demne de crezut, măcar acum când a ajuns la capătul puterilor.

"Tratamentele cu cobalt aplicate rebelilor dela Brașov au efect rapid încât numai după câteva zile sunt găsiți morți", a declarat transilvăneanul, martor al represaliilor, arestărilor în masă și a câtorva decese "subite", survenite în familii cunoscute lui. Mărturisirile "frontieristului" (așa i se mai spune) nu au fost crezute...

Inițial "Frontieristul" a trecut ilegal granița în Ungaria. De acolo a ajuns -Dumnezeu știe cum- în Suedia, de unde a fost expulzat, cu destinația România. Din fericire, la câteva luni a reușit să evadeze din nou. De data aceasta se pare că, "ghimpii" presărați pe drumul libertății lui, s'au înfipt în... pământ de rușine!

POST SCRIPTUM

Ziarul de mare tiraj Sydsvenska revine asupra gardului cu sârmă ghimpată, relatând informații transmise de agenția MTI din Budapesta. Indignarea cititorilor se transformă în stupoare numai când citește titlul: "SARMA GHIMPATA DISPARE". "România, continuă știrea, a demontat gardul de sârmă ghimpată de pe granița cu Ungaria, început cu un an și jumătate în urmă, pentru a împiedica trecerea ilegală a cetățenilor din România în Ungaria."

Ca prin "farmec" gardul a dispărut pe o lungime de peste 300 km de pe frontiera română-ungară. Si asta numai de Sâmbătă până Luni. Conform agenției MTI peste 30.000 de cetățeni, majoritatea de origine maghiară, au fugit din România în Ungaria în ultimii ani. Ungurii din România susțin că ei fug de discriminarea lui Ceaușescu.

Dela începutul acestui an peste 3.230 de Români au trecut ilegal în Ungaria. Se pare că, desființarea "gardului rușinii" se explică a fi urmarea asprelor critici aduse dictatorilor dela București și Sofia, în cadrul unei conferințe internaționale pentru Drepturile omului, ținută la Paris.

Din păcate, ghimpii presărați pe drumul Românilor care "suie spre libertate", apar și sub aspectul introducerii vizei de intrare într'o țară...liberă. Suedia, de exemplu, a introdus obligativitatea VIZEI pentru turiștii români, cu începere dela 1 Iulie ac. cu toate că, din 1968 România și Suedia desființaseră această "formalitate"... turistică.

MOTIVUL CONFISCARII PASAPOARTELOR ?

Care alt motiv putea fi mai "convingător" decât... construirea socialismului?! La această măreață operă trebue să participe atât țăranii, muncitorii cât și intelectualitatea din România. Adică la munca agricolă...

Adică, în cazul Românilor, nu se alarmează nimeni când le sunt încălcate drepturile cetățenești?

Luminița SPINEANU

ANUNȚURI EDITORIALE

In editura Cuvântul Românesc va apare "Cu acul pe săpun" poezii de Zahu Pană. Cartea se poate comanda la adresa: Zahu Pană, 133 Bennet Ave. Yonkers, N.Y. 10701.

A apărut cartea "Vreți să râdeți ?" scrisă de actorul Florin Scărlătescu, cuprinzând amintiri din minunatul teatru românesc ce am avut în scumpa țărișoară România. O frescă în miniatură cu cei mai cunoscuți artiști și cu întâmplările lor, hazlii din culise.
Costul: $ 8.00 plus $ 1.00 expediția. Trimiteți M.O. pe adresa: Florin Scărlătescu, 1012 Prospect Ave. Apt, 727, Cleveland, Ohio 441-15

Au apărut două volume de poezii de Ioan Maier: "Veghe", Poezii și meditații creștine, și "Din subsol", Poeme meditative creștine. Cele două volume se pot obține scriind la adresa autorului: Ioan Mirea, P.O.Box 3576, Hollywood, Fl., 33022, USA.

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

GREVA MINERILOR DIN URSS

Inceputǎ în a doua decadǎ a lunii Iulie cu 77 de greviști în bazinul miner Kuznetsk (Kuzbass) din Siberia, greva minerilor siberieni a ajuns să depășească numai după zece zile cifra de 150.000, fiind cea mai dramatică grevă din 1920 până în prezent.

Minerii au prezentat autorităților o listă cu 40 de revendicări, prin intermediul unui comitet de grevă. In fruntea listei se află îmbunătățirea aprovizionării cu alimente și bunuri de consum, salarii mai bune și îmbunătățirea condițiilor de locuit. Minerii doresc însă și schimbări politice. Ei vor modernizarea tehnologiei, schimbarea sistemului de conducere a minelor, eliminarea privilegiilor pentru birocrați ca și reinvestirea profitului în regiunea lor. Ei revendică o lege a muncii, garantarea constituțională pentru protecția drepturilor individuale, îmbunătățirea sistemului de învățământ și de ocrotire a sănătății pentru copii lor.

Kremlinul a promis să ia măsuri speciale pentru îmbunătățirea problemelor economice din Vestul Siberiei. Astfel, au fost programate transporturi cu însemnate cantități de carne, zahăr, cafea, săpun și detergenți în această regiune.

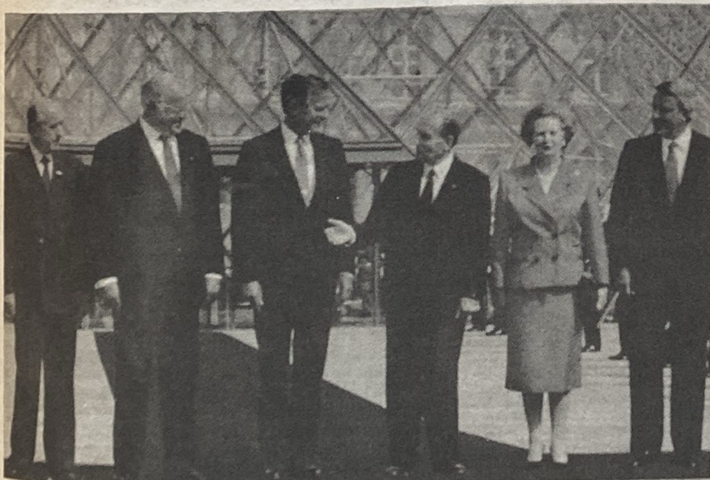
Greva minerilor siberieni s'a extins și în bazinul miner Doneț (Donbass) afectând 39 de mine cu peste 100.000 de greviști. Si acestora Gorbaciov le-a trimis o telegramă, promițând că vor beneficia de toate înlesnirile care se vor acorda minerilor din Siberia, după negocierile cu aceștia.

Perspectivele actualei greve a minerilor din Siberia de Vest și din Donbass, au devenit și mai sumbre în momentul când aceștia au făcut apel la lucrătorii căilor ferate ca să se alăture lor.

Până în prezent, în lupta cu birocrația conservatoare, "perestroica" nu s'a dovedit încă eficace, după cum a declarat economistul sovietic Vladimir Popov: 'Până în prezent reformele au creat mai multe probleme decât au putut fi rezolvate".

Gravitatea actualului moment este subliniată de declarațiile lui Gorbaciov: "Situația e plină de consecințe politice și economice primejdioase". El a spus Sovietului Suprem să-și păstreze calmul, dar că evenimentele actuale amenință reformele. După insuccesul Kremlinului din următoarele zile de a convinge pe greviști să reia lucrul, liderul sovietic a declarat: 'Va trebui să luăm măsuri extreme care vor lovi în tot ce am realizat până acum".

ÎNTÂLNIREA ECONOMICĂ LA VÂRF DELA PARIS

SASE DIN CEI SAPTE:
DE MITA, KOHL, BUSH, MITTERAND, THATCHER SI MULRONEY

A 15-a întâlnire la vârf a celor șapte puteri economice mondiale (Statele Unite, Germania de Vest, Anglia, Franța, Italia, Canada si Japonia) s'a desfășurat la Paris începând cu data de 14 Iulie. In piramida de sticlă a palatului Luvru, s'au discutat în special probleme legate de măsurile care trebuesc luate în lupta pentru scăderea poluării care amenință planeta: Protecția scutului de ozon prin eliminarea până în anul 2000 a tuturor emanațiilor cloro-fluorocarbonice, măsuri împotriva despăduririlor, măsuri împotriva scurgerilor de petrol în mări și oceane.

Tangențial s'a discutat si copleșitoarea problemă a imensei datorii de 1.600 de miliarde de dolari pe care țările "lumii a treia" o datorează marilor puteri economice.

Președintele Bush, conform promisiunilor făcute, a cerut aliaților săi industriali să contribuie la ajutorarea Poloniei și Ungariei. Grupul a fost de acord să se discute într'o ședință specială, după câteva săptămâni, ajutorul financiar și suportul pentru sprijinirea reformelor democratice în cele două țări.

Mihail Gorbaciov a surprins din nou Occidentul trimițând celor șapte o scrisoare în care propune integrarea Uniunii Sovietice în economia internațională: 'Perestroica noastră este inseparabilă de o politică care duce la o deplină și completă participare în lumea economică mondială". Purtătorul de cuvânt al Casei Albe, Marlin Fitzwater, a considerat propunerea ca "pozitivă și acceptabilă", iar Cancelarul Kohl ca "remarcabilă și oportună".

BUSH ÎN EUROPA DE EST

După ce Mihail Gorbaciov a încercat să seducă Europa Occidentală, a fost rândul Președintelui Bush ca să încerce să seducă Europa de Est, prin vizita sa în Polonia și Ungaria. In Polonia, era primul președinte al Statelor Unite, care făcea o vizită după 12 ani, iar în Ungaria, era primul președinte american care pășea pe pământul acestei țări.

Marile transformări din Polonia și pașii făcuți spre democrație, au fost cu deosebire ilustrați de faptul că la dejunul oferit de ambasadorul Statelor Unite John Davis la reședința sa din Varșovia, au luat loc la aceeași masă președintele Jaruzelski și lideri ai Partidului Comunist, împreună cu conducători ai Solidarității considerați din 1981 până în Aprilie anul acesta ca făcând parte dintr'o uniune sindicală ilegală și arestați. După cum remarca în mod sarcastic o persoană oficială, au ciocnit pahare cu șampanie "temnicierii cu întemnițații".

In tot timpul vizitei Bush a căutat să răspândească cât mai mult șarm și să fie jovial, ajungând până a spune despre Jaruzelski că este un "conducător înțelept și curajos".

Polonia cu datoria sa externă de 39 miliarde de dolari și cu o inflație de aproape 100%, își pusese mari speranțe în această vizită. Dezamăgirea a fost însă mare, după ce președintele Bush adresându-se Senatului și Parlamentului polonez a oferit un ajutor de 115 milioane de dolari, adăugând că o muncă susținută și noi sacrificii vor putea aduce prosperitatea Poloniei.

"Bani de buzunar", a zis cu dispreț un membru al Biroului Politic. 'O picătură într'o găleată", a spus cu amărăciune Lech Walesa care-și pusese speranța într'o investiție americană de 10 miliarde de dolari. Bush a promis însă să propună un ajutor mai mare aliaților din Vest la întâlnirea economică la vârf dela Paris.

La Gdansk unde primirea președintelui a fost și mai călduroasă decât la Varșovia, Lech Walesa a încercat să convingă pe oaspete de nevoia unui ajutor substanțial adus Poloniei. El a spus că transformările politice trebue să meargă mână'n mână cu transformările economice, căci altfel, se poate ajunge la o tragedie asemănătoare cu aceea din China. Polonia este un "butoi cu pulbere" în care colapsul economic poate cauza o revoltă socială care va mătura toate reformele democratice. "Situația este foarte complicată", a declarat el reporterilor. "Suntem foarte îngrijorați că reformele ar putea să dea greș".

In Ungaria, George Bush a avut aceeași exuberanță copilărească de campanie electorală. A pătruns în mulțime strângând mâinile, a invitat doi studenți în limuzina sa, a alergat cu copiii. Oferta sa de încurajare a reformelor democratice a fost de 30 milioane de dolari. Ca și Polonezilor, el a spus Ungurilor că trebue să facă sacrificii, iar tranziția către o economie productivă va testa tăria lor de caracter.

"Americanii în loc să ne dea peștele, ne dau undița", a spus ministrul comerțului Tamas Beck.

Unii din liderii opoziției s'au declarat însă mulțumiți cu acest ajutor simbolic: "Dacă presedintele dumneavoastră dă acum o sumă mare de bani guvernului nostru, ar însemna să prelungească viața acestui guvern. Asta ar fi o greșală fatală pentru reformă".

Președintele Bush a părăsit Ungaria cu un dar care simbolizează începutul distrugerii cortinei de fier: o placă pe care era prinsă o bucată de sârmă ghimpată din gardul care a existat până de curând între granițele Ungariei și Austriei.

UNITATEA IUGOSLAVIEI AMENINȚATĂ DE CONTRADICȚII ETNICE

Iugoslavia este un stat multinațional, cu o populație de 23.000.000 de locuitori, format din șase republici socialiste : Slovenia, Croația, Bosnia - Herțegovina, Serbia, Macedonia și Muntenegro. In cadrul Serbiei mai există două provincii autonome: Voivodina și Kosovo. Sunt trei limbi oficiale: sârbo-croată, slovena și macedoniana. Mai există cel puțin 20 de diferite grupuri etnice.

Federația este formată deci din popoare care nu au o limbă comună, o istorie, o religie or un alfabet comun și care de multe ori au luptat una împotriva alteia de secole. Formată cu 70 de ani în urmă, după dezmembrarea imperiului Austro-Ungar în urma primului război mondial, ea a stat permanent sub spectrul violențelor etnice și a încercării de dominare a Serbiei. După invazia trupelor germane cifrele oficiale dau 1.700.000 de morți, dar istoricii cred că aproximativ un milion au murit în luptele dintre naționalități. Croații i-au masacrat pe Sârbi și vice-versa. Albanezii au ajutat în luptele împotriva Muntenegrenilor. Unii Croați, când vorbesc despre Sârbi îi etichetează cu denumirea de "porci rusești", iar Albanezii din Kosovo, care reprezintă 90 % din populația provinciei, se plâng că sunt bătuți și torturați de poliția sârbească. Zeci de Albanezi au murit în urma protestelor împotriva represiunii.

La această instabilitate, în urma ciocnirilor de natură etnică se adaugă instabilitatea economică. Se așteaptă ca inflația să atingă anul acesta 1000 %.

Incercarea de dominare a Serbiei este concretizată astăzi de noul său președinte Slobodan Milosevici, o puternică personalitate politică și bun orator. El a reușit să incinte spiritul naționalist al Sârbilor împotriva Albanezilor pe care îi acuză de "genocid" al populației sârbe, intenționând să pună capăt autonomiei provinciei Kosovo.

Adulat în Serbia și urât în celelalte republici, Slobodan Milosevici începe să ocupe spații tot mai numeroase alături de tablourile lui Tito. Ziarele și televiziunea îi acordă din ce în ce mai mult spațiu.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

CEAUŞITĂ CRONICĂ

Ceauşescu se văicăreşte, jeleşte şi tânguieşte că nu-i ies **la socoteală planurile concepute în baza principiilor ştiinţifico-personale altoite la teoriile lui Idi Amin.**

Extragem din logoreea referitoare la "problemele activităţii economico-sociale" (Sedinta C.P.E. al C.C. al P.C.R. din 3.6.89)

"Ce doresc însă să subliniez? (Se întreabă El pe El, N.R.) Că nu putem fi mulţumiţi cu rezultatele din primele 5 luni. Este **adevărat...**ritmul de creştere al producţiei industriale poate fi considerat satisfăcător, dar practic nu s'au realizat prevederile de plan la producţia fizică..." Cu alte cuvinte nu s'a muncit cu patriotism pentru realizarea cotei la "cărbunele cocsificabil, precum şi nerealizarea producţiei de petrol" (Inf. Buc. 3.6.89).

Vinovaţi de alte rele: "Ministerul Metalurgic...Ministerul Industriei Chimice...Ministerul Aprovizionării Tehnico-Materiale, C.N.S.T-ul ...din contractele deja existente până la această dată --acuză Ceauşescu --nu s'au realizat nici 50 la sută..."

Alte acuzări: "Ministerul Comertului Exterior, Ministerul Finanţelor şi băncile... şi Ministerul Construcţiilor de Maşini, să-şi îndeplinească corespunzător atribuţiile şi răspunderile..."

"Desigur--continuă **"Fiul Iubit"** -- vinovate sunt centralele şi ministerele...şi C.S.P.-ul, Comitetul de Stat pentru Preţuri şi organele financiare... ele încurajează soluţionarea problemelor care este însă împotriva legii ţării...împotriva politicii de dezvoltare economico-socială de ridicare a nivelului de trai..."

"O altă problemă e aceea a depăşirii consumurilor materiale şi energetice...s'au introdus materiale scumpe în construcţii, etc."

In "Epoca de Aur" Românul orbeşte de prea multă lumină, năduşeşte iarna de prea multă **căldură;** plus că trăieşte elegant în centrele agro-industriale construite cu "materiale scumpe".

ÎN AŞTEPTARE

1200 de cereri care reprezintă cca 3000 de persoane aşteaptă să vină în Statele Unite în baza programului de întregire a familiei. Printre acestea sunt şi 40 de cazuri de căsătorii cu cetăţenii americani.

INVERSAREA MINORITĂŢILOR

Cea mai mare minoritate în RSR o formează Ungurii; dar dacă Românii vor continua să fugă în Ungaria, atunci se va întoarce roata: Cetăţenii unguri de origină română vor forma cea mai mare minoritate în Ungaria. La Conferinţa pentru Drepturile Omului dela Paris s'a precizat că circa 300 de cetăţeni români, cer săptămânal azil politic în Ungaria; o treime din ei sunt de origină română.

AFARĂ CU RSR DIN ONU!

Lumea vestică e din ce în ce mai iritată de acţiunile guvernului din Bucureşti care compromit ideea de "Ţară europeană".

D. Bruce Fein, avocat şi scriitor specializat în problemele juridice, a cerut într'un articol publicat în "The Washington Times", ca Statele Unite să ceară Organizaţiei **Naţiunilor Unite ca România să fie ex**clusă la intervenţia Consiliului ONU pentru Securitate, sau ar trebui să i se respingă cel puţin dreptul de a mai participa la Adunarea Generală ONU.

Motivul excluderii din sânul cele mai mari organizaţii mondiale este clar şi precis: regimul lui Ceauşescu violează toate standardele şi legile in**ternaţionale** stabilite de omenire.

EMINESCU RĂSPUNDE PE UNDELE "EUROPEI LIBERE"

Nu ştim de câte ori s'a întors Eminescu în mormânt, la auzul tovului cu ocazia împlinirii unui secol de când s'a despărţit de noi, dar el ne-a lăsat o urmaşă demnă: pe Roxana Eminescu (strănepoată de frate) care s'a solidarizat cu scriitorii şi intelectualii persecutaţi de regimul "Anilor Lumină".

Redăm scrisoarea strănepoatei adresată postului de radio "Europa Liberă":

"Domnilor,

Anul acesta comemorăm centenarul morţii celui mai celebru poet român, simbol al romănismului, Mihail Eminescu, strămoşul meu.

Socot de datoria mea şi de cea a Domniilor voastre să amintim, în fiecare clipă şi cu ocazia fiecărei manifestări culturale legate de această comemorare, că **în România de astăzi:**poeţii, gânditorii, intelectualii sunt persecutaţi în mod barbar de regimul terorii instituţionalizate, Doina Cornea, Mircea Dinescu, Dan Deşliu, Ana Blandiana, Andrei Pleşu, alţii şi alţii, sunt închişi, izolaţi, exilaţi, ameninţaţi, bătuţi, interzişi dela semnătură şi lăsaţi fără mijloace de existenţă."

Rechizitoriul Roxanei Eminescu continuă:

"Să ne amintim de ei neîncetat şi să-i aducem mereu în amintirea contemporanilor noştri, să cerem să li se redea libertatea şi să ne luptăm pentru **a-i menţine în viaţă. Să** profităm de momentele în care puterea care îi persecută îndrăzneşte să omagieze un confrate mort de mult, ca să-i apărăm de uitare pe ei, cei vii."

PIRAŢII DE PE USCAT

Ziarul englez "Daily Telgraph" publică mărturia echipajului şi a căpitanului Alf Stolann de pe **petrolierul** norvegian "Texaco-Bergen" ancorat, în portul Constanţa:

"Persoane oficiale române, docherii şi militarii de pază" imediat ce s'au suit pe vapor ne-au cerut să le dăm alimente, bunuri de consum, **îmbrăcăminte, şi ce nu le-am dat şi-au luat singuri,** ameninţându-ne că vor lăsa o cantitate de petrol să se scurgă în bazinul portului şi apoi, acuzându-ne de poluare, vor putea sechestra vaporul. Erau disperaţi după săpun, cremă, lame de ras, ţigări, băuturi. Am plecat cu cămara vaporului goală.

Mulţi Români de pe chei, aveau o mână pe stomac şi cu alta ne cerşeau de mâncare. Se vedea de pe feţele lor că-s flămânzi.

Directorul companiei navale "Texaco Norway" a declarat că pe viitor va evita să trimită vase în România.

Regimul din Bucureşti înscrie o nouă pagină în istorie: până acum piraţii atacau alte vapoare şi porturile, acum "persoane oficiale şi...militarii de pază" atacă vapoarele!

PLANURI DE PROGRES: OAMENI FĂRĂ LUCRU

La Sedinţa C.P.E al C.C. al P.C.R. şi alte litere din alfabet, o comisie specială a discutat despre organizarea Congresului al XIV-lea al P.C.R. ("R.L. 17.6.89): "...dezvoltarea economico-**socială a României în cin**cinalul 1991-95 şi ORIENTARILE DE PERSPECTIVA PANA IN ANII 2000-2010 (Sublinierile noastre).

In cadrul orientărilor, "Marele Orientator", ne orientează cu: "Dezvoltarea democraţiei muncitoreşti-**revoluţionare... politico-educativă... ridicarea nivelului de cunoaştere ştiinţifică..." In dicţionarul reserist "cunoaştere ştiinţifică" se traduce prin ateizarea ţării, şi nu prin cunoştinţe "ştiinţifice", ci prindistrugerea bisericilor, a trecutului istoric şi analfabetizare.**

In ce priveşte dezvoltarea economico-socială a României" aceasta este cuprinsă într'un raport "...analizat şi aprobat..cu privire la REDUCEREA PERSONALULUI din aparatul de stat, de partid şi al organizaţiilor de masă şi a adoptat unele măsuri pentru perfecţionarea structurilor organizatorice şi mai buna utilizare a personalului din aceste domenii." (Sublinierile noastre).

Unde vor găsi o "mai bună utillizare" aceşti oameni fără lucru?

Plănuieşte să facă din Mizil port la Marea Neagră, ori va prelungi linia metroului până la Scornicești?

A AMESTECAT-O CU "NEAMESTECUL"

Massmedia îi dă pe toate gurile cu "neamestecul în treburile interne", dar reabilitarea lui Imre Nagy, ultimele reforme din Ungaria şi sutele de Români ce fug zilnic din ţară, l-au înspăimântat pe "Iubitul Fiu" că-şi va pierde pernele de pe scaun.

S'a dat ordin să se organizeze manifestaţii spontane şi să se condamne "cu fermitate gravele manifestări antisocialiste, revizioniste şi antiromâneşti desfăşurate la Budapesta, în 18 Iunie, cu prilejul **reînhumării** unor fosti politicieni unguri".

La manifestaţiile antisocialiste (Scrie R.L. 19.6, amestecânduse în treburile interne) au luat parte "elemente declasate, legionare, fasciste care şi-au găsit adăpost şi azil în Ungaria".

("Fasciştii şi legionarii" care fug din ţară **(tineri de** 30-35 de ani) şi-au primit educaţia fascisto-legionară după binefăcătorul Congres al IX-lea)

DUPĂ BĂTRÂNI ACUM TINERII

Situaţia sanitară se înrăutăţeşte pe zi ce trece. Lipsesc medicamentele şi **accesoriile medicale** (bandaje, suturi, substanţe **dezinfectante, etc.) La Sibiu** aproape două treimi din numărul deceselor îl formează oamenii încă tineri. Lipsesc medicamente pentru bolile de inimă, diabet şi nervi. Din cauza poluării apelor, aerului, lipsei de săpun, etc. numărul bolnavilor de piele, de rinichi a crescut îngrijorător. Instalaţiile chimice din Copşa Mică continuă să otravească mediul înconjurator iar ambulanţele salvării nu te **salvează dacă ai sărit peste** 60 de ani.

ADEVĂRUL NU SE CUMPĂRĂ

Am scris despre cele 45.000 de lire plătite--pentru inserarea unei reclame--ziarului londonez "OBSERVER". In articolul-reclamă semnat de Ministrul comerţului exterior şi al cooperării internaţionale, autorul laudă economia solidă a RSR-ului care şi-a plătit datoriile externe. Bineînţeles că tot meritul revine tovarăşului Nicolae Ceauşescu, marele doctor în economie, şi multe altele.

Pentru a nu-şi duce cititorii în eroare ziarul a publicat în ediţia următoare o precizare asupra situaţiei din România:

"Adevărul --precizează OBSERVER--este că **Ceauşescu** a adus, în ultimii ani, poporul **român** aproape de înfometare, **pornind** dela obiectivul--acum atins--al achitării datoriei **externe.** Politica lui Ceauşescu este obsesivă, dacă NU CHIAR DEMENTA (Sublinierile noastre). Ea a putut fi pusă în practică doar într'o ţară în care drepturile omului au fost total suprimate."

Cam patru milioane de transilvăneni privesc la emisiunile postului TV-Budapesta. Ei au putut vedea un program realizat de BBC, dedicat refugiaţilor din Ungaria. Filmul a fost arătat la Londra precum şi la TV-Budapesta. Pe lângă cetăţenii români de origină maghiară, în program au fost prezentaţi şi cetăţenii **români neaoşi.**

▪▪

Opt redactori dela "România Liberă" şi doi dela "România Pitorească" au fost "purificaţi" din redacţiile respective pe motivul de "neintegrare politico-ideologică". Hotărirea a fost luată la o şedinţă ad-hoc fără ca cei acuzaţi să aibă dreptul de apărare sau apel. Guvernul i-a transferat la servicii mult inferioare în comparaţie cu educaţia ce o posedă. Notă: Pia Serbănescu--dela "R.L."-- a fost reîntoarsă dela aeroport pe motivul că poseda un volum cu poeziile **Anei Blandiana. La fel şi Anda Raicu, dela "Rom. Pit."** Ambele primiseră viza pentru a călători în Apus.

▪▪

Reamintim raţiile alimentare: 100 grame de unt pe lună; 2 kg. de brânză pe an; 300 g . de pâine pe zi. Carnea, peştele, etc. când or fi şi s'or găsi, dar mai mult nu se găsesc.

▪▪

Ce poţi cumpăra cu leafa pe o jumătate de lună? Un aspirator de praf: "APE--1500 lei". (Reclamă publicată în R.L. 27.6.89).

▪▪

Dacă vrei să cumperi zahăr, e mai bine să-ţi aduci punga deacasă. Zaharul, împreunat cu alte impurităţi, se distribuie cu polonicul din sac.

▪▪

Au dispărut de pe piaţă chiloţii şi ciorapii.

▪▪

Untdelemnul a dispărut de câţiva ani de pe piaţă. Dacă eşti norocos găseşti ulei de floarea soarelui care miroase a peşte.

▪▪

Pachetele cu medicamente mai mari de un kg. sunt oprite la vamă.

▪▪

Contrar promisiunilor făcute în 1987, anul 1988 s'a lăsat pe tânjeală. Producţia de petrol a scăzut cu **7%, a gazului metan cu 16%; venitul naţional, plănuit la 9-10% a crescut cu 3,2%, iar "mărirea salariilor" e sub coeficientul de inflaţie.**

▪▪

Apa potabilă furnizată de cele două râuri Dâmboviţa şi Arges este insuficientă pentru locuitorii capitalei. La criza de apă se adaugă criza de energie, alimente, etc. Cum e şi natural, de vină erau gospodinele care spală vasele şi robinetele care **picură;** dar, recent, "Rom. Lib." a fost silită să ofere o explicaţie mai verosimilă: criza de apă se datoreşte "unor neglijenţe...în gospodărirea apelor cât şi pierderilor mari din reţelele de distribuţie." (Notă: reteaua alimentară a Bucureştiului e de peste 2700 de Km., iar reţeaua de canalizare este de 1600 km.)

▪▪

Din surse oficiale se confirmă că în România numărul comunelor a scăzut cu 346 în timp ce numărul "centrelor agro-industriale" a crescut cu 28. In total se plănuieşte construirea a 548 de centre agro-industriale. Numărul exact al miilor de sate ce vor fi distruse rămâne un secret.

▪▪

Presiunile diplomatice din Apus, exercitate asupra Bucureştiului, de a nu aresta pe cei şase foşti camarazi care şi-au exprimat nemulţumirile printr'o scrisoare deschisă, au dat... "roade". Recalcitranţii n'au fost arestaţi ori internaţi la spitalele de nebuni. Ei sunt izolaţi şi bine păziţi la domiciliu.

▪▪

Flota maritimă s'a mărit cu o nouă navă, "Caransebeş", cu un deplasament de 8.000 tdw. Nava a fost **construită** în şantierul naval din Galaţi.

▪▪

Mortalitatea infantilă, (inclusiv cei născuţi în **primele săptămâni care nu's declaraţi ca născuţi, N.R.) depăşeşte media mortalităţii ţărilor din lumea a treia.** In ciuda **realităţilor:** lipsă de energie, alimente, medicamente, etc. Ceauşescu a declarat de "Ziua Internaţională a Copilului":

"Faceţi totul, dragi prieteni şi copii, pentru a folosi minunatele condiţii de viaţă, muncă şi învăţătură pe care vi le ASIGURA SOCIETATEA SOCIALISTA (sublinierile noastre)..."

▪▪

Poetul Andreea Iancu a răspuns în numele copiilor (celor rămaşi în viaţă, N.R.) "Din inimile noastre mulţumim...Pentru frumoşii ani ce-i trăim". ("Rom. Lib." 1 Iunie a.c.)

▪▪

Din surse particulare s'a aflat că cel care s'a transformat în torţă vie la Poiana Braşov, ca să atragă atenţia lumii despre teroarea la care sunt supuşi muncitorii, se numeşte Liviu Cornel Babeş, de 46 de ani, căsătorit şi tată unei fetiţe.

▪▪

S'au împlinit 40 de ani dela înfiinţarea miliţiei populare. Adunătura miliţienilor l-a felicitat pe Ceauşescu şi Ceauşescu a decorat şi avansat unele **adunături din miliţie.**

▪▪

Despre ziaristul Mihai Creangă, arestat cu alţi doi confraţi şi un tipograf, nu se ştie nici că-i viu şi nici că-i mort.

▪▪

Cronica internaţională

SĂPTĂMÂNA NAŢIUNILOR CAPTIVE SAU VAE VICTIS?

—George AUGUSTIN—

Printre pastilele antinevralgice pe care Apusul le administrează ţărilor captive de sub comunism este şi această Săptămână a Naţiunilor Captive, care odată pe an, în luna Iulie, este difuzată de posturile de radio pentru ascultătorii din acele ţări.

Inaugurată de Preşedintele Eisenhower, care în timpul **administraţiei** sale a transmis primul mesaj către aceste ţări, "săptămâna" a intrat în tradiţia americană, ca fiecare preşedinte să-şi aducă aminte -odată pe an- că există nişte ţări lăsate în robie de un alt preşedinte american, şi să transmită un mesaj către aceste **ţări**. Balonul de oxigen, rămâne tot balon de oxigen şi mesajul nu ţine nici de foame, nici de căldură.

Mesaje a transmis şi Preşedintele Nixon, care a ridicat - prin vizita sa prestigiul "independentului" de pe malul Dâmboviţei, care zâmbea şmechereşte, după acea vizită, că l-a dus pe preşedintele Statelor Unite. Mesaje a transmis şi Jimmy Carter, care a jucat bătuta cu **ţaţa Leana, într'o piaţă** din Bucureşti, reînviindu-l pe celebrul Caragiale cu nu **mai puţin** celebrele "Telegrame", cu happy-end-ul "pupat toţi piaţa endependenţi". **Mesaje a transmis şi Preşedintele** Reagan, care nu l-a ascultat pe ambasadorul David Funderburk, la timpul său, dar până la sfârşit a anulat avantajele "clauzei", pentru Ceauşescu.

Intre mesajele prezidenţiale şi politica guvernului american, se aşeza taraba negustorilor de suflete, care avea mai multă greutate în acordarea "clauzei" decât tot sângele stors celor 23 de milioane din România, de cea mai inumană dictatură, stăpânirea comunistă.

Iată însă că de câţiva ani, "mesajele" si Săptămâna Naţiunilor Captive, au ajuns prilej de migrenă pentru administraţie, pentrucă politica anti-comunistă s'a debilitat de când Deng, a acceptat ca Chinezii să bea Coca-Cola, iar la Moscova se poate mânca hamburger McDonald. Cu tăvile pline de bunuri capitaliste s'au repezit spre sunetele "glasnostului" şi "perestroicii" şi Germanii şi Francezii şi întreaga comunitate europeană şi Japonezii, **dela** celălalt capăt al **pământului**. Si ca **echilibrul să nu fie stricat**, Ruşii au mai trimis nişte vapoare încărcate cu armament şi echipament militar în Nicaragua, unde Americanii sunt opriţi de drastica vigilenţă a liberalilor de stânga din Congres, să nu trimită nici un pistol de alarmă.

Avem însă o Săptămână a **Naţiunilor** Captive!

Cu mesaj prezidenţial în care se demască pericolul comunist, în timp ce în Grecia -membră a Comunităţii Europene- partidul de "dreapta" invită pe comunişti să intre în guvern. Ajută-le Doamne să mănânce papara comunistă **doar câţiva ani, pentru a-i** sătura pe **palicari** de raiul comunist.

Faptul că Occidentul se ocupă de Tările Captive, **sacrificând la mijloacele** de difuzare mai puţin timp decât pentru o reclamă a unei paste de dinţi sau drepturile homosexualilor, nu mai are nici o importanţă. Pentru acest fapt pot plânge pe marginea şanţului doar cei care au crezut că Occidentul care ne-a cedat opresiunii, ne va ajuta să scăpăm de ea.

Dela acel tip de Occident, nu se mai poate spera nimic! Acel Occident este Occidentul minorităţii lipsite de ideal, de simţ **moral, de dreptate socială**, intrat în agonie. Acel Occident politicianist nu are **nimic în comun cu Occidentul** creator, creştin, **înălţător** de catedrale, făuritor de legi umane, protector şi creator de artă, **descoperitor de continente şi** colportor de civilizaţie şi cultură. Cu acel Occident trebue să intre în contact **permanent** Tările Captive, **dela acel Occident trebue** aşteptat ajutorul pentru eliberarea din captivitate. Si aici **trebue** investigat în profunzime.

Situaţia actuală a Naţiunilor Captive se prezintă sub formă de popoare şi ţări căzute sub crunta tiranie comunisto-asiatică, lipsite de posibilitatea exprimării libere, iar pe de altă parte, din cetăţenii liberi ai acestor **ţări**, care au fost prinşi de evenimente în lumea liberă, când ţările lor au fost ocupate de comunism, la care s'au adăugat cei care au reuşit sub diverse forme să ajungă în lumea liberă, după ce au cunoscut **comunismul** la ei acasă. Aceştia sunt cei care trăiesc în ţările libere şi se împart în trei categorii: exilaţi, dezertori şi agenţi.

Dezertorii, cei care s'au lepădat de originea lor, nu ne interesează. Aşa cum s'au lepădat de neamul lor, ei se vor lepăda şi vor dezerta la prima încercare **grea şi din ţările care i-au primit, fără a avea vreo mustrare de conştiinţă! Ei sunt un balast pentru orice** comunitate umană şi naţională. Cât priveşte agenţii infiltraţi, cazul lor este atât de competenţa ţărilor unde activează ca spioni, cât şi de exilurile respective. Demascarea şi înlăturarea lor este un act de higienă naţională.

Pătrunzând în familii, organizaţii, presă, organe de conducere a asociaţiilor din exil dar mai cu **seamă** în consiliile parohiale, ei **duc cea mai nefastă acţiune**, de dezmembrare a oricărei închegări de activitate naţională în favoarea celor năpăstuiţi din ţările captive. Este regretabil că oameni cinstiţi, din cei aflaţi în Occident, nu dau **destulă** importanţă acestor infiltrări. Datoria fiecărui om corect, a tuturor organizaţiilor din exil şi mai cu seamă a parohiilor, este de a acorda toată atenţia împotriva acestor **infiltrări**, care **îmbracă** diferite forme, până îşi ating scopul. Numai în cadrul parohiilor ortodoxe **aparţinând** de Vatra Românească, s'au infiltrat în ultimii ani atâţia agenţi, care dacă nu vor fi înlăturaţi la timp, Episcopia va avea multe neplăceri în viitor. Marea toleranţă a **I.P.S.S.** Episcopul Nathanael, a fost **şi este în continuu speculată** de această specie, pătrunsă destul de adânc în Biserică.

Pentru acţiunea pe baricadă rămâne doar partea activă a exilaţilor politici din ţările captive, care luptă cu sacrificii personale pentru eliberarea ţărilor lor. Tăria de caracter şi perseverenţa acestor oameni este fără egal. Inşelaţi de politicieni, dezamăgiţi de lumea liberă, muncind pentru un **venit** minim, din care mai dăruie pentru cauza lor, jicniţi de multe ori chiar de conaţionali, urmăriţi de comunişti, ei sunt singurii care ţin aprinsă flacăra doleanţelor fraţilor de acasă. De ei, de capacitatea lor de viziune şi mai cu seamă de previziunea lor, depinde în mare măsură succesul sau eşecul luptei pentru eliberarea de sub comunism. Pentru acest succes sunt esenţiale îndeplinirea câtorva condiţii printre care am enumera:

a) Coordonarea tuturor activităţilor organizaţiilor existente, către un singur ţel comun, eliberarea ţărilor de sub comunism;

b) o legătură permanentă cu cei din ţările captive, pentru a acţiona concomitent şi eficient, pe acelaşi ţel comun;

c) înlăturarea tuturor divergenţelor, de orice natură, dintre toate **ţările** captive, până la eliberarea lor de sub comunism. După eliberare, guvernele liber alese, ale fostelor naţiuni **captive, vor relua - dacă mai este cazul - discuţia fostelor diferende;**

- d) alegerea - de fiecare ţară captivă, şi în final de reprezentanţi ai Organizaţiei Naţiunilor Captive - de reprezentanţi autorizaţi, care să discute în numele Naţiunilor Captive, şi al naţiunilor respective, cu guvernele ţărilor libere şi cu organizaţiile internaţionale, despre încălcarea tratatelor şi a drepturilor omului în ţările captive.

In legătură cu cele de mai sus, să vedem care este **situaţia la Români.**

Acum un an, s'au pus bazele unei formaţiuni mai largi care cuprinde tot ce este necesar în faza actuală a exilului românesc, Congresul Mondial al **Românilor. Au aderat la** acest congres 54 de organizaţii româneşti din lumea liberă. Mai este nevoie şi de altă concurenţă pentru a ne da în spectacol în faţa străinilor?

Avem cadrul legal, avem oameni calificaţi care să ne reprezinte. Este rândul **întregii** comunităţi româneşti din afara hotarelor ţării să-i împuternicească pe cei mai buni cu increderea lor, prin alegeri libere şi democrate, ţinute în cadrul unor întruniri pe ţări sau continente şi să-i trimită să prezinte doleanţele noastre, guvernelor apusene, forurilor internaţionale şi în special organizaţiilor anticomuniste din lumea liberă; să mobilizeze întreaga suflare românească, pentru eliberarea ţării înrobite, iar cei aleşi, să fie susţinuţi în misiunea ce li se încredinţează. Se cred alţii mai buni, mai calificaţi? Să vină să-şi depună candidatura în cadrul Congresului Mondial al Românilor, care în momentul de faţă **trebue** să ţină loc de parlament în exil, pentrucă greul de abia de acum începe.

Odată depăşită prima fază de alegere a unor organe competente, seriozitatea şi valoarea lor, va trebui să impună respect şi guvernelor ţărilor de adopţiune.

Nu trebue uitat nici o clipă că respectul sau dispreţul pentru ţară, îl vom impune noi, prin comportamentul şi acţiunea noastră a tuturor.

Occidentul nu lucrează pe sentimente şi a pierdut de mult imaginea măreţiei, în timp ce comunismul în plină ofensivă, vizează cucerirea lumii cu orice preţ. Occidentul mai are însă încă multe rezerve, care nu numai că pot stăvili comunismul, dar îl pot împinge înapoi, până la definitiva lui dispariţie. Acest Occident trebue aflat, cu acest Occident trebue lucrat.

Efemeride

Castro îşi împuşcă generalii care i-au fost fideli timp de 30 de ani, acuzându-i de fapte pe care le-a ordonat chiar el.

Deng îşi măcelăreşte studenţii în plină piaţă deschisă, pentrucă au cerut libertate şi înlăturarea corupţiei, fapte pentru care el, l-a **condamnat postum** pe Mao.

Gorbaciov se pupă cu Ceauşescu în public - fotografie recomandată pentru o revistă de homosexuali - declarând că nu se amestecă în treburile interne ale altor ţări **comuniste**, după ce tot el a declanşat atacul împotriva stalinismului şi brejnevismului, care nu atinseseră paranoia ceauşismului.

Jaruzelski legalizează sindicatul Solidaritatea şi îl cheamă la alegeri, după ce tot el l-a interzis şi i-a aruncat în închisori pe membrii activi ai Solidarităţii, **iar bietul preot Popieluszko a plătit cu martiriul lui** aderenţa la Solidaritatea.

In Ungaria s'au făcut funeralii naţionale pentru reînhumarea lui Imre Nagy, spânzurat de Kadar, pentru trădare, deşi cel care trădase era Kadar, dar la câteva zile a fost înmormântat şi Kadar, fără funeralii naţionale; a scăpat fără să cunoască balansul în frânghie.

In Grecia, partidul de dreapta se coalizează cu comuniştii (frăţie cu dracul, dar care-i dracul din ei) pentru a-l împiedica pe Papandreu să se cunune la 70 de ani cu juna de 35 de ani, în calitate de Prim Ministru. Acum patruzeci de ani aceeaşi dreaptă şi **aceiaşi** comunişti, se măcelăreau în război fratricid.

In Germania, Gorbaciov este primit în **triumf** - jubileu pentru împlinirea celor 50 de ani dela semnarea pactului Ribbentrop-Molotov, care a împărţit Europa în sfere de influenţă, act preparativ şi precedent pentru **viitoarele** licitaţii dela Teheran şi Yalta, unde funestele întâlniri ale celor Trei Mici, Stalin-Roosevelt-Churchill, au pecetluit o altă împărţire mai rea decât cea dintre cei doi dictatori antiburghezi.

Dacă falimentul total al comunismului este în plină desfăşurare, se pare că şi tovarăşii occidentali yaltişti, nu vor să fie altcum. Trăind de aproape jumătate de secol într'o detestabilă simbioză, se pare că nici unul din cele două sisteme actuale nu mai poate **vieţui**, separându-se.

Ridicola ideologie a luptei de clasă a fost aruncată de mult la lada de gunoi, de noua super-clasă, homuncul al lumpen-proletariatului. Numai morţii din războaiele cu comuniştii civile şi militare, îngraşe pământul Europei şi Asiei, fără a mai fi pomeniţi în cărţile de istorie comuniste sau necomuniste din Răsărit şi din Apus.

Dela Alcazarul din Toledo la Arhipelagul Gulag, din Pnom Penh la Phenian şi dela Saigon la Peking, câţi se mai întreabă astăzi dece au fost ucişi peste 200 de milioane de oameni din cauza utopiei comuniste?

După ani de zile de minciună şi de trilioane de dolari şi ruble aruncate în vânt, pentru un război în care nimeni nu credea că va avea loc, Gorbaciov vorbeşte de Casa Comună a Europei dela Atlantic la Ural, altfel însă decât a văzut-o Charles de Gaulle.

La Viena, zisele Mari Puteri, s'au întâlnit ca să discute cum să aducă la cunoştinţa lumii că nu vor să se mai joace de-a războiul.

Nu este de mirare deci că în **România**, Ceauşescu **ia şi ultima coaje de pâine dela gura Românului**, pentrucă, susţine el, a avut dreptate cu "neamestecul în trebile interne", dovadă că la ultima şedinţă a Pactului dela Varşovia ţinută la **Bucureşti**, aceasta a fost ultima concluzie a participanţilor.

Desfăşurarea evenimentelor din ultimul timp, privind relaţiile Est-Vest, este mai nocivă decât păcăleala cu războiul rece din trecut, pentrucă ea taie şi ultimul fir de păr de care se agăţau disperaţii din ţările oprimate: speranţa.

Evoluţia comunismului spre liberalizare? Răspunsul l-a dat China în Piaţa Tien An Min din Peking.

Libertate naţională sub comunism? Răspunsul s'a dat în Georgia, Azerbaidjan şi Republicile sovietice din Asia Centrală.

Redresare economică în sistemul planificat comunist? A se vedea cererile de ajutor financiar ale Polonezilor care au deja o datorie de peste 30 miliarde dolari.

Imbunătăţirea condiţiilor de viaţă? A se efectua un **tur prin România şi este de ajuns.**

Puterile victorioase ale celui de al doilea război mondial au îmbătrânit în menajul comun şi le-au căzut dinţii. Dacă nu se pensionează la timp, le aşteaptă Gromiko cu flori la cosmodromul de dincolo. Vechile mariaje au eşuat iar cazaciocul şi conga au anchilozat de mult.

Pentru secolul 21, este necesar alt cântec şi altă mişcare.

CRONICA VREMII

DOUĂ MANIFESTĂRI ROMÂNEŞTI

—— Ion BOIERU ——

ROMANII CATOLICI

In Statele Unite a avut loc cel de-al şaselea Congres Episcopal, la Aurora, Illinois (23-25 Iunie, 1989). Acest Congres anual a devenit una dintre cele mai puternice manifestări româneşti din lumea liberă. Este bine organizat şi în fiecare an participanţii desbat o temă generală, care este de actualitate şi reprezintă un interes general. Apoi, Congresele catolice române sunt totdeauna centrate pe problemele fundamentale ale Bisericii Blajului din ţară, Biserică a tăcerii, care încă trăieşte în catacombe.

Anul acesta, locul congresului a fost oraşul Aurora, din Illinois, care este o veche aşezare de comunităţi româneşti, cu două Biserici, Sf. Mihail şi Sf. Gheorghe, amândouă aparţinând Episcopiei Catolice Române. Prezenţa comunităţilor româneşti din Aurora, demonstrează vitalitatea etnică a lor şi conştiinţa vie care încă îi ţine pe Românii de acolo în ceata cea mare românească. Acest lucru a fost posibil, şi realizat prin intermediul Bisericii române catolice, care nu s'a îndepărtat niciodată de centrul Spiritual şi naţional al Blajului. Si misiunea Blajului a fost totdeauna, în istoria românească, spirituală şi naţională.

Clădirea Bisericii Sfântul Mihail, din Aurora, datează din anul 1901 şi este o clădire mare, cu tonalitate de catedrală zidită din piatră şi cărămidă, care îi asigură supravieţuirea pentru multă vreme. Biserica Sfântul Mihail este una dintre cele mai vechi biserici româneşti din America şi este o expresie a cugetului, credinţei şi vrerii naţionale. Această Biserică a Sf. Mihail pare a fi fost concepută să dureze peste veacuri, cu o largă comunitate românească.

Tema Congresului a fost " Ne strângem în Numele Tău ". O temă religioasă, spirituală, dar şi specifică românească, căci nu se poate concepe existenţa poporului român fără credinţa creştină.

Conflictul de astăzi dintre marxism şi spiritualitatea românească s'a născut şi se menţine pe temeiul antagonismului dintre credinţa strămoşească, creştină a poporului român şi ateismul marxist, care este străin de sufletul şi cugetul românesc. In acest conflict aspru şi nemilos, Biserica Română Catolică a Blajului, s'a ridicat curajos ca apărătoare a tradiţiilor naţionale şi ca expresie a conştiinţei de indentitate naţională. A dat jertfe cutremurătaore, dar şi-a îndeplinit misiunea de apărare a tot ceea ce este autentic şi specific românesc. A apărat adevărata spiritualitate naţională, creştinătatea şi fiinţa românească.

CENTENARUL EMINESCU LA PARIS

Acest centenar a avut loc între 15-18 Iunie, 1989, cu o frumoasă participare a celor din exilul românesc. A fost excelent organizat şi în cadrul secţiilor (istorică, poetică, filosofică) s'au prezentat lucrări în care s'au relevat multiplele aspecte ale operei eminesciene. S'au citit mesagii şi s'au dezbătut în două cercuri de discuţii (1) despre traducerile din Eminescu în limbi străine şi (2) Eminescu vizionar al lumii moderne. Aceste discuţii şi dezbateri au fost vii şi bogate în sugestii pentru viitoare cercetări.

Dar, adevărata semnificaţie a acestui Centenar Eminescu, pe lângă buna organizare şi participare largă în cele 4 zile dela Paris, se găseşte în contextul naţional al însuşi întocmirii lui.

La prezentarea comunicărilor au participat toţi acei care, într'un fel sau altul se simt integraţi în cultura românească şi şi-au găsit linii şi puncte de legătură cu opera lui Eminescu. Ideia naţională, a unităţii spirituale şi etnice, pe care o reprezintă Eminescu în cultura românească, a făcut posibilă întrunirea superbă dela Centenarul din Paris. Cosmosul scrisului eminescian, se găseşte afară de fiorii, tensiunea şi năzuinţele culturii româneşti. Căci Eminescu este mai mult decât un poet, un jurnalist, un filosof, el este o "ţară" a spus la centenar Vintilă Horia.

Sub cupola memoriei marelui scriitor român, s'a realizat o platformă spirituală şi ideologică, unde şi-au dat întâlnire toţi aceia care se găsesc în cuprinsul "ţării". Fiecare, în felul lui, dar pe dimensiunea istorică a fiinţei naţionale, care îşi are ţara ei, una singură, pe care Mihail Eminescu a definit-o într'o formă de unică expresivitate creatoare şi i-a asigurat eternitatea printr'o identitate bine profilată în existenţa ei istorică, şi în structura ei intimă, profundă şi spirituală.

Si, pe bună dreptate, la Paris, cu ocazia centenarului, cei adunaţi acolo, au cinstit memoria, opera şi sufletul lui mare, cuprinzător şi plin de dragoste. Si toţi au găsit un punct de legătură între ei, pe linia naţională, întruchipată într'o formă strălucită de Mihail Eminescu. Atmosfera a fost caldă, prietenească de omenie şi cucernicie, aşa cum îi şade bine celui ce simte fierbinţeala sufletului eminescian.

Din întâlnirea cu Eminescu, în cadrul Centenarului dela Paris sau oriunde, de acum încolo, vom fi în stare să ne desenăm mai bine propria noastră identitate în sfera culturii româneşti, să validăm conştiinţa personalităţii noastre, să legitimăm mai temeinic în cugetul nostru existenţa românească şi să potenţăm năzuinţele creatoare şi idealurile de viaţă ale poporului din Carpaţi.

In felul acesta confruntarea cu Eminescu devine rodnică şi face alegerea cea bună a seminţelor de înfaptuiri viitoare, căci cultura în sine aşează împreună gândurile şi sufletele, în alcătuirea armonioasă a unei comunităţi naţionale şi morale.

Prin apropierea de Eminescu se poate ieşi din impas, atât în exil, cât şi în ţară. Căci, aşa cum a spus în vorbirea lui, Ion Halmaghi, la Paris, "Cultura este unificatoare în cuprinsul vieţii naţionale, dacă îşi are izvorul în profunzimile abisale ale sufletului, unde se frământă şi dospeşte toată plămada creaţiilor, care dau măsura existenţială a unui neam în istorie; dacă se porneşte adică din aceeaşi sursă, în vârtejul ameţitor al aceoraşi aspiraţii; sursa fiind originară, deci închegată ca o unitate de elemente, factori şi tendinţe, asigură şi conturează profilul etnic, biologic, psihologic, etic şi ontologic, iar aspiraţiile nu sunt decât impulsurile voinţei de a fi, de a se manifesta, de a cuceri adevărul şi eternitatea şi de a afirma în creaţii, bogăţia sufletească a datelor primare; ele sunt imperative morale ale unei culturi naţionale".

Aceasta este semnificaţia reală a Centenarului Eminescu dela Paris. Pe dimensiunea culturală şi naţională a lui Eminescu, nimeni nu se poate "pierde" în interiorul culturii româneşti. Fiecare îşi găesşte un loc propriu sub cupola largă a acestei dimensiuni şi creaţiile sale îşi pot păstra prospeţimea, tonalitatea şi vigoarea autenticităţii . Căci, Eminescu este, în acelaşi timp, un exemplu şi un îndemn să nu ne lăsăm risipiţi în imensitatea tentaculară de atracţii spre idei, forme, şi mode străine de organicitate, armoniile şi ierarhiile de valori ale culturii româneşti.

O specială menţiune revine artiştilor care au adus omagiul lor lui Eminescu: Ion Vlad, cu o statuie de bronz, închipuind pe un Eminescu hieratic ca "Luceafărul" său, plin de visuri şi măreţie, cu privirea aruncată spre cerul unde căuta absolutul românesc. Si celebrele cântăreţe, Ileana Cotrubaş, Viorica Cortez şi maeştri vocii Ion Piso şi Ion Pantea, care au cântat melodii turnate pe ritmul şi dinamica versurilor eminesciene. Si, apoi, strălucitul cântăreţ al naiului carpatic, Gheorghe Zamfir, care a cântat şi din voce şi a cucerit audienţa cu o impresionantă Balada a lui Toma Alimoş.

Omagiul exilului românesc, singurul legitim, cum a spus Aurelio Răuţă, a fost pe măsura sufletului lui Eminescu.

NOTE ŞI COMENTARII

"LA AŞA CAP, AŞA CĂCIULĂ"

Oficiosul partidului "Scînteia" din 13 Aprilie ne aduce ştirea că un grup de oameni de afaceri din Statele Unite, format din reprezentanţii unui număr de **peste 50 de firme care întreţin relaţii economice cu** România lui Nicolae Ceauşescu, s'au **deplasat la** Bucureşti ca să vadă de pot face "ceva gheşefturi" cu gângavul dela Scorniceşti. Nu ni se dă însă nici un nume de persoane, nici de firme pe care le reprezentau. Se spune doar că la această întrevedere "a fost de faţă şi însărcinatul cu afaceri ad-interim al S.U.A. la Bucureşti Hanry Clarke" şi de asemenea, "tovăraşii Manea Mănescu, Gheorghe Oprea, Stefan Andrei, precum şi miniştri, consilieri şi experţi". Atât şi nimic mai mult despre această simandicoasă vizită a oamenilor de afaceri americani, în **schimb**, pe trei **coloane şi pe un sfert de pagină, repetând numele "tovarăşului** Nicolae Ceauşescu" până la greaţă, ni se spune ce anume a ţinut să scoată în evidenţă "ilustra" persoană cenuşie a economiei româneşti.

Citind articolul din **"Scînteia"** aflăm că, în cuvântul de încheiere, Ceauşescu a spus: "...In această privinţă - a relaţiilor economice dintre România şi Statele Unite - cred că există o singură problemă care va trebui să-şi găsească o soluţie corespunzătoare şi anume să aplicăm Acordul economic din 1975, care prevede şi acordarea **reciprocă a clauzei naţiunii celei mai favorizate, fără** nici o condiţie, nici de o parte, nici de alta".

"Despotul nebun", cum a fost numit Ceauşescu de către săptămânalul englez "The Economist", vrea iarăşi clauza naţiunii celei mai favorizate, uitând se vede că el însuşi a renunţat la ea când a fost pus în faţa situaţiei că o va pierde dacă guvernul condus de el nu va respecta drepturile omului. El vrea să o **primească "fără nici o condiţie", ducându-i dorul,** căci economia românească este una dintre cele mai proaste din Europa, cu toată poleiala aurie ce i-o face. Oamenii de afaceri americani, i-au răspuns verde'n faţă că:"...numai prin redresarea situaţiei critice a **drepturilor omului în România, prin respectarea** riguroasă a semnăturilor depuse de el şi de alţi reprezentanţi români pe **Acordurile** dela Helsinki, Madrid şi Viena, prin liberalizarea politicii de emigrare şi lansarea unui vast program de reforme, de felul celor din Uniunea Sovietică, Polonia şi Ungaria mai are vreo şansă să-şi vadă în cursul vieţii sale repuse relaţiile comerciale ale României cu America pe bazele **solide** ale clauzei naţiunii celei mai favorizate". Dar despre asta nu se scrie nici un **cuvânt în "Scînteia". A trebuit ca radio Europa** Liberă să completeze acest lapsus al scribilor dela Bucureşti. Bine a spus cine a spus că: "în casa spânzuratului să nu vorbeşti de funie".

"Deşteptul dela Scorniceşti", a înghiţit în sec şi n'a mai grăit nimic.

Crezându-i pe oamenii de afaceri americani setoşi de a face un dolar în plus, Ceauşescu s'a înşelat amarnic.

România se află astăzi într'o situaţie economică mai mult decât rea, pierzând anual milioane şi milioane de dolari, datorită **îngâmfării** neisprăvitului ei conducător, care în loc de a se conforma cererilor legitime ale Americanilor şi întregii lumi civilizate, ba chiar şi a tovarăşilor întru ideologie, în ceea ce priveşte drepturile omului, şi a-şi păstra clauza de **naţiune** favorizată, a călcat în străchini şi a renunţat la ea. Acuma, ar vrea-o înapoi, dar... "fără condiţii".

Tare proşti i-o fi crezut el pe Americani, care, până la urmă, s'au dovedit a fi mai deştepţi decât "dic**tatorul nebun" al României, care n'a învăţat încă** diplomaţia că, atunci când vrei ceva, trebue şi tu să dai ceva.

Faptul că: "România nu mai are nici o datorie externă, nu mai plăteşte tribut nimănui şi este cu adevărat independentă", i-a lăsat rece pe oamenii de afaceri americani, care i-au răspuns aşa cum se cuvenea neghiobului ce nu-şi mai vede acum lungul nasului.

Dar, vorba **Românului:** "LA ASA CAP ASA CACIULA". Dreptul de **naţiune** privilegiată, se acordă de Statele Unite, celor ce-l merită. Celor ce dovedesc aceasta prin fapte iar nu prin vorbe pline de neadevăruri. Ceauşescu i-a dus de **nas** pe Americani odată, făcând pe "indipindentul". De data asta, n'o să-i mai ducă însă, spunându-i-se în faţă că dreptul de **naţiune** privilegiată o să-l vadă când şi-o vedea el ceafa, fără ajutorul a două oglinzi.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE

ISSN 0705-8365

Redacţia şi administraţia:

P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L6
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832